

ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับ
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา สถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี

FACTORS AFFECTING READINESS OF ACCOUNTING
PERSONNEL FOR ASEAN ECONOMIC COMMUNITY:
A CASE STUDY OF BUSINESS ORGANIZATIONS
IN SARABURI PROVINCE

นฤมล สุมรรคา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับ
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา สถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี

นฤมล สุมรรคา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับ
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา สถานประกอบการ
จังหวัดสระบุรี

Factors Affecting Readiness of Accounting Personnel for
ASEAN Economic Community: A Case Study of Business
Organizations in Saraburi Province

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวนฤมล สุมรรคา

วิชาเอก

การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภา ทองคง

ปีการศึกษา

2554

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร เจริญเยี่ยม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุคดีใจ ทูลพานิชย์กิจ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภา ทองคง)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติการค้นคว้าอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะบริหารธุรกิจ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนงกรณ์ กุณทลบุตร)

วันที่ 18 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2555

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา สถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี
ชื่อ-นามสกุล	นางสาวนฤมล สุมรรคา
วิชาเอก	การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภา ทองคง
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ ระดับความพร้อมและปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการจังหวัดสระบุรี โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ อำเภอหนองแคและอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ Independent Sample t-test, One-Way ANOVA และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษา พบว่า เพศและอายุที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ระดับการศึกษามีผลต่อความพร้อมทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาชีพ ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนประสบการณ์ทำงานบัญชีมีผลต่อความพร้อมด้านภาษาและด้านกฎหมาย ระดับความรู้ความเข้าใจในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในด้านวิชาชีพบัญชีและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Independent Study Title	Factors Affecting Readiness of Accounting Personnel for ASEAN Economic Community: A Case Study of Business Organizations in Saraburi Province
Name-Surname	Miss Narumol Sumonka
Major Subject	Accounting
Independent Study Advisor	Assistant Professor Supa Tongkong
Academic Year	2011

ABSTRACT

The individual study was carried out to investigate the levels of knowledge and readiness, and the factors that affected readiness of the accounting personnel of the business organizations in Saraburi Province for the ASEAN Economic Community. This quantitative study used questionnaires as the data gathering instrument. The sample of study consisted of the accounting personnel in the business firms in Nong Khae and Kangkoy Districts, Saraburi Province. The statistics used for the data analysis comprising Percentage, Mean, Standard Deviation, Independent Sample t-test, One Way ANOVA and Pearson's Correlation Coefficient.

The results of study indicated that different gender and age made no differences in the readiness of the accounting personnel for the ASEAN Economic Community. The level of education influenced all aspects of the readiness which are career, language, law, and information and communication technology. The accounting experience had effects on the readiness in the aspects of language and laws. The levels of knowledge and understanding of the accounting personnel towards the ASEAN Economic Community was found at a moderate level. The knowledge and understanding towards the ASEAN Economic Community had a positive relationship with the readiness of the accounting personnel for the ASEAN Economic Community in the aspects of accounting career, and information and communication technology at 0.05 level of significance.

กิตติกรรมประกาศ

งานศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ มีความสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จากความกรุณาเป็น อย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร เจริญเยี่ยม รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิต ฑูตพานิชย์กิจ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภา ทองคง อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการแนะนำให้ ความรู้ตลอดจนให้คำปรึกษา ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ รวมทั้งบูรณาการข้อมูลที่ ประสิทธิภาพและความรู้ต่างๆ จึงทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในครั้งนี้ถูกต้องเสร็จสมบูรณ์ มากขึ้น ผู้ศึกษาใคร่ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้เป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้บริหารและบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี ซึ่งได้ กรุณาเสียเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม นับเป็นสิ่งสำคัญในการทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเองฉบับนี้ประสบความสำเร็จ

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อนๆ รุ่น ACXS 53 และเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโท ที่ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ และหากพบ ข้อผิดพลาดประการใดปรากฏในงานค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาขออภัยไว้ ณ โอกาสนี้

นฤมล สุวรรณคา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	2
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.5 คำจำกัดความในการวิจัย.....	3
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 แนวความคิดความพร้อมและการเตรียมความพร้อม.....	6
2.2 แนวความคิดและทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ.....	7
2.3 พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547.....	11
2.4 แนวความคิดเกี่ยวกับซีเอฟโอ.....	19
2.5 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทของนักบัญชี.....	20
2.6 ความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.....	25
2.7 ผลกระทบจากการค้าบริการด้านแรงงานเสรี.....	33
2.8 การเปิดเสรีการค้าบริการด้านบัญชี.....	34
2.9 การพัฒนาวิชาชีพการบัญชีของประเทศไทย.....	39
2.10 คุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพตามข้อกำหนด IES	42
2.11 การเตรียมความพร้อมภาครัฐ ภาคเอกชนและบุคลากรทางบัญชี.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4.2 ผลการวิเคราะห์.....	59
5. สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	82
5.1 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย.....	83
5.2 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	85
5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต.....	86
บรรณานุกรม.....	87
ภาคผนวก.....	89
ประวัติผู้เขียน.....	95

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ค่าความถี่และค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จำแนกตามเพศ.....	59
4.2 ค่าความถี่และค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จำแนกตามอายุ.....	59
4.3 ค่าความถี่และค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	60
4.4 ค่าความถี่และค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี.....	60
4.5 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จำแนกตามข้อที่ตอบถูก.....	61
4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แยกเป็นรายข้อ...	62
4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาพรวม.....	64
4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านวิชาชีพบัญชีของบุคลากรในสถานประกอบการ ในภาพรวมและรายข้อ.....	64
4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านภาษาของบุคลากรในสถานประกอบการ ในภาพรวมและรายข้อ.....	66
4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านกฎหมายของบุคลากรในสถานประกอบการ ในภาพรวมและรายข้อ.....	67
4.11 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในสถานประกอบการในภาพรวมและรายข้อ.....	68
4.12 ผลการทดสอบความแตกต่างของเพศที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.13 ผลการทดสอบความแตกต่างของอายุ ที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชี ในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	70
4.14 ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับการศึกษา ที่มีผลต่อความพร้อมของ บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	71
4.15 ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับการศึกษาที่มีผลต่อความพร้อมด้านวิชาชีพ บัญชี ของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจ เป็นรายคู่.....	72
4.16 ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับการศึกษาที่มีผลต่อความพร้อมด้านภาษา ของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นรายคู่.....	73
4.17 ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับการศึกษาที่มีผลต่อความพร้อมด้านกฎหมาย ของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจ เป็นรายคู่.....	74
4.18 ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับการศึกษาที่มีผลต่อความพร้อมด้าน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นรายคู่.....	75
4.19 ผลการทดสอบความแตกต่างของประสบการณ์ทางบัญชีที่มีผลต่อความพร้อม ของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจ ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	76
4.20 ผลการทดสอบความแตกต่างของประสบการณ์ทางบัญชีที่มีผลต่อความพร้อม ของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจ ด้านภาษา เป็นรายคู่.....	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.21 ผลการทดสอบความแตกต่างของประสพการณ์ทำงานบัญชีที่มีผลต่อความพร้อม ด้านกฎหมาย ของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน เป็นรายคู่.....	78
4.22 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทางบัญชี ในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	79
4.23 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	80

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
2.1 แสดงโครงสร้างองค์การตามพระราชบัญญัติ วิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547.....	11
2.2 แสดงการก่อตั้งสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.....	25
2.3 แสดงความเคลื่อนไหวของการรวมกลุ่มประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.....	26
2.4 แสดงสัญลักษณ์อาเซียน.....	27

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาเซียน หรือ Association of Southeast Asia Nations : ASEAN หมายถึง สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามปฏิญญากรุงเทพฯ โดยผู้นำประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 5 ประเทศ อันได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และไทย มีวัตถุประสงค์ร่วมกันทำให้ภูมิภาคนี้มีสันติภาพ เสถียรภาพทางการเมือง ตลอดจนมีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ต่อมาสมาชิกเพิ่มอีก 1 ประเทศ คือ บรูไนดารุสซาลาม ในปี พ.ศ. 2527 เวียดนามเข้ามาเป็นสมาชิกใน พ.ศ.2528 ต่อมาในปีพ.ศ.2540 ลาวกับพม่าก็เข้ามาเป็นสมาชิกเพิ่ม ประเทศสุดท้ายที่เข้ามาเป็นสมาชิกคือ ประเทศกัมพูชา ในพ.ศ.2542 รวมเป็น 10 ประเทศ หากนำประชากรมารวมกันประมาณ 600 ล้านคน (ที่มา: กองวิจัยตลาดแรงงาน ฝ่ายวิเคราะห์ตลาดแรงงาน. เงื่อนไขเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ : กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน, 2553)

อาเซียนจะรวมตัวกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจภายในปี 2558 (ที่มา : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์) โดยมีตลาดและฐานการผลิตเดียวกันการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนทำให้ประเทศในกลุ่มมีความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในตลาดโลก เป้าหมายที่สำคัญประการหนึ่งคือ การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีเฉพาะแรงงานฝีมือเท่านั้น ประกอบด้วย อาชีพวิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี ซึ่งส่งผลกระทบในด้านบวกคือ ตลาดใหญ่ขึ้น ทำให้มีโอกาสได้งานทำมากขึ้น ส่วนด้านลบ คือ มีการแข่งขันจากกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนมากขึ้น ควรมีการสร้างความพร้อมของกลุ่มผู้มีอาชีพที่มีผลกระทบในการพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ

ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีซึ่งเป็น 1 ในอาชีพที่มีผลกระทบเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยลดความเสี่ยงและบรรเทาผลกระทบในเชิงลบอันอาจจะเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ ยังอาจช่วยให้สามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสที่มีอยู่ สร้างแนวทางและวางแผน เพื่อนำผลกระทบที่ได้รับ มาเป็นโอกาสทำให้เกิดเชิงบวกได้ในอนาคต

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษา

สถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนของหน่วยงานทั้งภาคเอกชน (ผู้บริหารในสถานประกอบการ) และภาครัฐ(อุตสาหกรรมจังหวัด) ในการส่งเสริม ความรู้ ความเข้าใจ เพื่อจัดการพัฒนาบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ ได้มีความพร้อมซึ่งประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ.2558 ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี
3. เพื่อศึกษาระดับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางบัญชีกับความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีกับความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึง ปัจจัยส่วนบุคคลและระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
2. ประชากร ได้แก่ บุคลากรระดับสูงทางบัญชีในสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี
3. การสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง(Purposive Sampling) โดยเลือกสถานประกอบการ ในอำเภอหนองแคและอำเภอแก่งคอย โดยพิจารณาจากสถานประกอบการที่มีอยู่ในเขตนั้นมาก
4. พื้นที่ในการวิจัย ใช้พื้นที่ซึ่งมีบุคลากรระดับสูงทางบัญชีในสถานประกอบการ อำเภอหนองแคและอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
5. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ธันวาคม 2554 - กุมภาพันธ์ 2555 รวมระยะเวลา 3 เดือน

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษาและประสบการณ์การทำงาน มีความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกัน
2. ระดับความรู้ความเข้าใจในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกัน

1.5 คำจำกัดความในการวิจัย

บุคลากรทางบัญชี หมายถึง กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นแรงงานระดับสูงในสถานประกอบการเขตอำเภอหนองแคและอำเภอแก่งคอย

แรงงานเสรี หมายถึง แรงงานระดับสูงในภาคบริการด้านบัญชีในสถานประกอบการ (หัวหน้างานบัญชี)

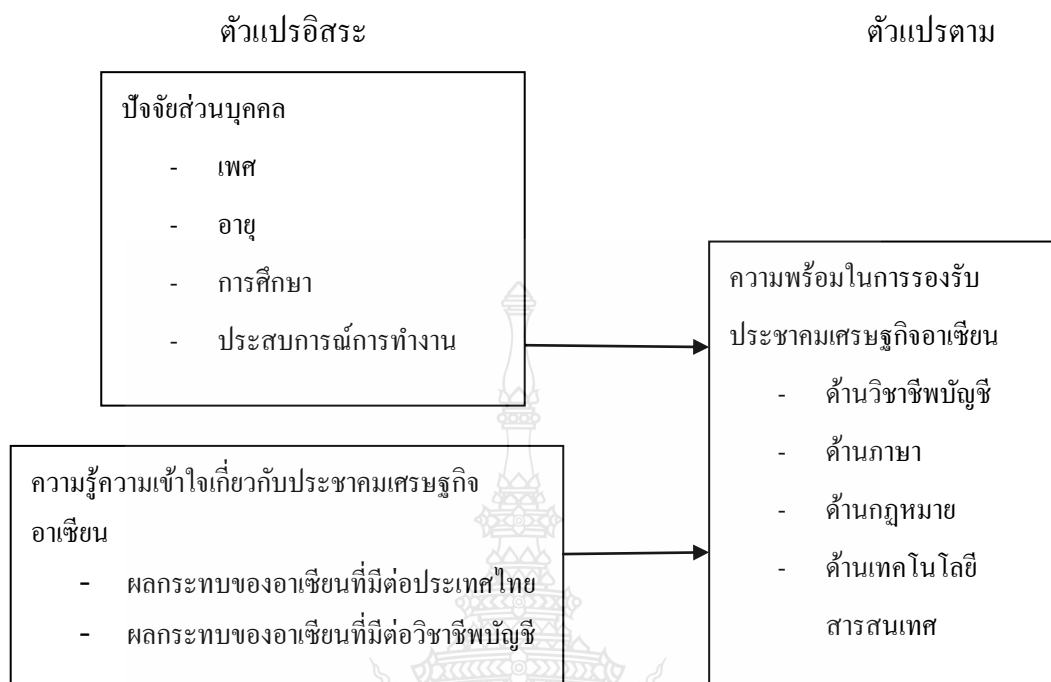
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หมายถึง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ (อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไน เวียดนาม ลาว พม่าและกัมพูชา) โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมอาเซียนให้เป็นตลาดและฐานผลิตเดียว

ความพร้อมของบุคลากรทางบัญชี หมายถึง ความพร้อมด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความรู้ความเข้าใจในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หมายถึง ระดับความรู้ของบุคลากรทางบัญชี ซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ผลกระทบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยทั่วไปและผลกระทบที่มีต่อวิชาชีพบัญชี

อันอาจจะเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ ยังอาจช่วยให้สามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสที่มีอยู่ สร้างแนวทางและวางแผน เพื่อนำผลกระทบที่ได้รับ มาเป็น โอกาสทำให้เกิดเชิงบวกได้ในอนาคต สถานประกอบการ หมายถึง กิจการที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในอุตสาหกรรม จังหวัดสระบุรี

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. สถานประกอบสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรในสถานประกอบได้อย่างเหมาะสม
2. หน่วยงานภาครัฐนำผลที่ได้รับจากการวิจัยไปวางแผนการจัดส่งเสริม สนับสนุน อบรม และสัมมนาให้ความรู้แก่บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชี เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษา สถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี ได้ดำเนินการศึกษาแนวความคิดเรื่อง ความพร้อม ความต้องการพัฒนาตนเองจากทฤษฎี จากเอกสารตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยโดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. แนวความคิดทฤษฎีความพร้อม
2. แนวความคิดทฤษฎีความรู้และความเข้าใจ
3. สรุปลักษณะสำคัญของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547
4. แนวความคิดเกี่ยวกับซีเอฟไอ(ผู้บริหารระดับสูง)
5. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงบทบาทของนักบัญชี
6. ความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
7. ผลกระทบจากการค้าบริการด้านแรงงานเสรี
8. การเปิดเสรีการค้าบริการด้านบัญชี
9. การพัฒนาวิชาชีพการบัญชีไทย
10. คุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพตามข้อกำหนดของ IES
11. การเตรียมความพร้อม(ภาครัฐ เอกชนและบุคลากรทางบัญชี)
12. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวความคิด ทฤษฎีความพร้อมและการเตรียมความพร้อม

คำว่า “พร้อม” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นคำวิเศษณ์ที่มีความหมายว่า ครบถ้วน ส่วนคำว่า “ความพร้อม” เป็นคำนามซึ่งจะมีความหมายว่า ความครบครัน หรือมีทุกอย่างครบแล้ว “ความพร้อม” เป็นคำแสดงกิริยาร่วมหรือในเวลาเดียวกัน หรือในทำนองนั้น เช่น ไปพร้อมกัน ถึงพร้อมกันโดยปริยายหมายความว่า ครบครัน(ครบครัน) หมายถึงพร้อมเพรียง ไม่ขาดเหลือ บริบูรณ์เช่น งานพร้อม ดีพร้อม เตรียมพร้อมเสร็จ เช่น พร้อมแล้ว

ความหมายของความพร้อม (readiness)

เตือนใจ เศรษฐศักดิ์โก (อ้างถึงในเบญจมาศ วัชรโรภาส, 2545) ได้ให้ความหมายว่า ความพร้อมหมายถึงสภาพแห่งความเจริญงอกงามและการพัฒนาการอย่างสูงสุดของบุคคลทั้งกาย สมอง อารมณ์และสังคม

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (อ้างถึงในเบญจมาศ วัชรโรภาส, 2545) ได้ให้ความหมายว่า ความพร้อม หมายถึงความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดทางด้านร่างกาย ได้แก่ วุฒิภาวะ (Maturity) ซึ่งหมายถึง การเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ของอวัยวะของร่างกาย ทางด้านจิตใจ ได้แก่ ความพอใจที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือพอใจที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ

สุวรรณิ รอดบำเรอ (อ้างถึงในเบญจมาศ วัชรโรภาส, 2545) ได้ให้ความหมายว่า ความพร้อม เป็นสภาพที่เตรียมในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆให้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นผลการเตรียมการไว้อย่างพร้อมมูลสำหรับกิจกรรมนั้น ๆ

บรรจบ จันทร์เจริญ (อ้างถึงในเบญจมาศ วัชรโรภาส, 2545) ได้ให้ความหมายว่า ความพร้อม หมายถึงสภาวะหรือลักษณะของบุคคลที่กระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยมีสภาพการเตรียมการ ความถนัด ความพอใจหรือความกระตือรือร้น เพื่อตอบสนองต่อกิจกรรมนั้น ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งเกิดจาก วุฒิภาวะประสบการณ์และอารมณ์

พรรณี ชูทัยเจนจิต (2538 : อ้างถึงในเบญจมาศ วัชรโรภาส, 2545) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง เป็นสภาวะที่สมบูรณ์ของบุคคลที่จะเรียนรู้สิ่งใดสิ่งอย่างบังเกิดผล

สมพงษ์ เทียงธรรม (2536 : อ้างถึงในเบญจมาศ วัชรโรภาส, 2545) ความหมายของความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ มีความหมายว่า สภาพที่มีทุกสิ่งทุกอย่างครบครันที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ได้

นฤตพงษ์ ไชยวงศ์ (อ้างถึงในเบญจมาศ วัชรโรภาส, 2545) ได้แบ่งองค์ประกอบความพร้อมไว้ 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์และสังคม และด้านจิตวิทยาและสิ่งแวดล้อม

ควานิ่งและแตกเครย์ (อ้างถึงในเบญจมาศ วัชโรภาส, 2545) ได้แบ่งองค์ประกอบความพร้อมไว้ 4 กลุ่มคือ ทางกาย ทางสติปัญญา ทางอารมณ์ แรงจูงใจและบุคลิกภาพ และทางสิ่งแวดล้อม

แสงเดือน ทวีสิน (อ้างถึงในเบญจมาศ วัชโรภาส, 2545) ได้เสนอแนวคิดความพร้อมในการเรียนรู้มี 2 แนวทางได้แก่ ความพร้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ(Natural Readiness Approach) และความพร้อมที่เกิดจากการกระตุ้น(Guided Experience Approach)

ทฤษฎีความพร้อมของ เฮอร์เชย์และ บลินชาร์ด (Hersey and Blanchard) ซึ่งมีองค์ประกอบหลักอยู่สองด้าน คือ ด้านความสามารถ (ability) ประกอบด้วย ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และประสบการณ์ ส่วนอีกด้าน คือ ความเต็มใจ (willingness) ประกอบด้วย การให้คำมั่นสัญญา หรือความผูกพัน แรงจูงใจในการทำงาน และความมั่นคง

จึงสรุปความหมายของความพร้อมได้ดังนี้

ความพร้อมหมายถึง สภาพของบุคคลที่มีวุฒิภาวะ แรงจูงใจและประสบการณ์เดิมสูงพอที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้สะดวก

การเตรียมความพร้อม หมายถึง การเตรียมตัวเองก่อนกระทำการ หรือทำงานที่จะทำหรือได้รับมอบหมาย เป็นการทำความเข้าใจในงานที่จะทำ ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับงาน และหน่วยงานที่จะเข้าร่วมปฏิบัติในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ถ้ามีการศึกษาเตรียมการรัดกุมมาก มีความเข้าใจกับระบบ และงานมาก ก็จะมีความพร้อมมาก

2.2 แนวความคิดทฤษฎีความรู้ และความเข้าใจ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ได้มีผู้ศึกษาและให้ความหมายไว้มากมายทั้งนักวิชาการต่างประเทศและนักวิชาการของไทย มีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของความรู้(knowledge)

Bloom (1970) ได้ให้ความหมายความรู้ ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการรับรู้และจำเรื่องต่างๆ และความสามารถในการแปลความ การตีความ การขยายความ สรุปอ้างอิง อธิบาย บรรยายในเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ

Klopper (1971) ได้ให้ความหมายความรู้ ความเข้าใจ หมายถึง การระบุนความรู้เกี่ยวกับความจริง ศัพท์และนิยาม ความคิดรวบยอด ข้อตกลง เทคนิค หลักการ กฎ ทฤษฎีต่าง ๆ และความสามารถจำแนกความรู้ได้เมื่อปรากฏอยู่ในรูปใหม่ หรือแปลความรู้จากสัญลักษณ์หนึ่งไปสู่อีกสัญลักษณ์หนึ่ง

ชั้นกร คำก่อน (2548) อ้างโดย จารุกัญญ์ ทองชมพู, 2553 ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่าความรู้เป็นนามธรรมที่เกี่ยวข้องกับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะอย่างหรือเรื่องทั่วไป เป็นกระบวนการทางจิตวิทยาของความจำ โดยการจัดระบบข้อมูลใหม่ เกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่มนุษย์ได้รับจากการศึกษาค้นคว้า การสังเกต ประสบการณ์ ที่ต้องอาศัยการรวบรวมสะสมไว้เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้บุคคลเกิดความคิดและมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ได้ก่อนที่บุคคลจะปฏิบัติอะไรก็ตาม บุคคลนั้นจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นก่อน และพึงพอใจที่จะปฏิบัติสิ่งนั้น

จากคำจำกัดความทั้งหมดที่นักวิชาการและนักวิจัยได้กล่าวมา ผู้ศึกษาขอสรุปความหมายของความรู้ ความเข้าใจ ได้ดังนี้

ความรู้หมายถึงสิ่งที่ได้รับจากประสบการณ์ โดยสามารถถ่ายทอดมาจากการเรียน การอ่าน การเห็น การได้ยิน การสัมผัส ซึ่งสามารถนำมาสู่บุคคลอื่นได้

ความเข้าใจ หมายถึง การสร้างความคิดจากความรู้อย่างเป็นระบบ เป็นการสื่อสารทั้งผู้ให้และผู้รับ โดยสามารถนำไปปฏิบัติได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร

ชั้นกร คำก่อน (2548) อ้างโดย จารุกัญญ์ ทองชมพู, 2553) ได้กล่าวว่า ความรู้เป็นข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์และรายละเอียดต่างๆ ที่มนุษย์ได้รับและเก็บรวบรวมสะสมไว้ ซึ่งการให้ความรู้หรือพฤติกรรมด้านความรู้ มี 6 ขั้นตอน คือ

1. ความรู้ ความจำ (Knowledge Memory) เป็นการสอนให้ผู้เรียนได้ระลึกถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยมีประสบการณ์มาแล้วได้ ซึ่งคือ ความสามารถในการจดจำสิ่งต่าง ๆ ได้
2. ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นการสอนให้ผู้เรียนสามารถจับใจความสำคัญหรือแปลความหมายของสิ่งของหรือสัญลักษณ์ที่พบเห็นได้ถูกต้อง สามารถย้อนย่อใจความสำคัญของสิ่งนั้นตลอดจนสามารถตีความและจินตนาการ เหตุการณ์ที่พบเห็น ได้อย่างกว้างขวางถูกต้อง
3. การนำไปใช้ (Application) ผู้เรียนสามารถนำความรู้หรือความเข้าใจสิ่งที่รู้เห็นมานั้นไปแก้ไขปัญหาใหม่ได้ แก้ไขสถานการณ์ใหม่ได้ผลดี
4. การวิเคราะห์ (Analysis) ผู้เรียนสามารถแยกแยะเรื่องราวต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้ว่าสิ่งนั้นประกอบไปด้วยส่วนย่อยๆ อะไรบ้าง ส่วนใดเป็นเรื่องสำคัญที่สุด แต่ละส่วนย่อยนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร และสัมพันธ์กันโดยหลักเกณฑ์ใด ทฤษฎีใด
5. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการนำสิ่งต่างๆ หรือหน่วยต่างๆ ตั้งแต่ 2 สิ่งขึ้นไปรวมกัน เพื่อทำให้เป็นเรื่องเดียวกัน เป็นสิ่งใหม่ที่มีคุณลักษณะบางอย่างแปลกพิสดารไปจากส่วนประกอบย่อยเดิม การรวมนี้เป็นการรวบรวมวัตถุ สิ่งของ ข้อเท็จจริงของข้อความที่รวบรวมมาได้ผนวกกับความคิดเห็นส่วนตัวเข้าด้วยกัน

6. การประเมินค่า (Evaluation) เกี่ยวข้องกับการให้ค่ากับความรู้อหรือข้อเท็จจริงต่างๆ ซึ่งจะต้องใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นส่วนประกอบของการประเมินผล

นัยนา กรุคนาค (อ้างโดยจากรุกัญญ์ ทองชมพู, 2553) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้หมายถึง ความสามารถรักษาไว้ซึ่งข้อเท็จจริง เรื่องรวม กฎเกณฑ์ สถานที่ สิ่งของหรือบุคคล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเกิดจากการสังเกตจากระบบการสัมผัสทั้งทางตรงและทางอ้อม

ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ ความจำไปดัดแปลง ปรับปรุง เพื่อให้สามารถจับใจความ ตีความ อธิบาย จัดกลุ่ม จัดลำดับ จัดระบบ หรือทำการเปรียบเทียบ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นได้

ภราดร จินดาวงศ์(2549) อ้างถึงใน จารุกัญญ์ ทองชมพู, 2553) ได้อธิบายแนวคิดของ Brain Quinn ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับระดับของความรู้ออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 Cognitive Knowledge : Know – what (รู้ว่าคืออะไร) เป็นความรู้เชิงการรับรู้ เป็นความรู้ในเชิงทฤษฎี ซึ่งเปรียบเสมือนผู้เรียนจบใหม่ เมื่อนำความรู้ไปใช้เชิงปฏิบัติการอาจได้ผลหรืออาจไม่ได้ผลก็ได้ ความรู้นี้เป็นเพียงการรับรู้

ระดับที่ 2 Advance Skill : Knowledge – how (รู้วิธีการ) เป็นความรู้ในเชิงทฤษฎี และมีการนำไปปฏิบัติผสมผสานกัน เจ้าของความรู้จะเริ่มมีประสบการณ์และเริ่มเกิดความเข้าใจในสภาพของความเป็นจริง สามารถนำความรู้ที่มีไปปรับใช้ให้ตรงกับสภาพงานมากขึ้น

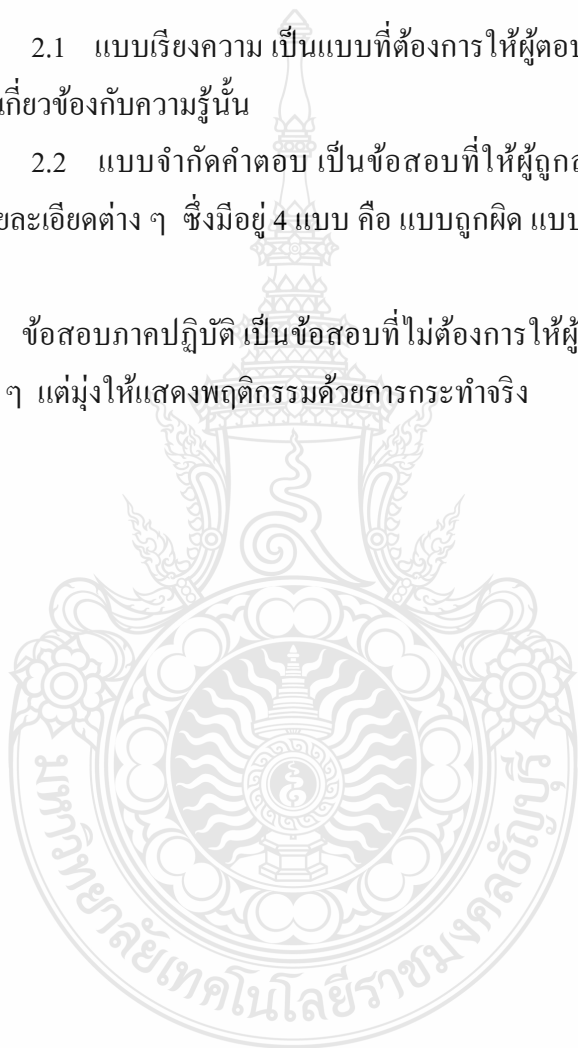
ระดับที่ 3 System Understanding : Knowledge – why (รู้เหตุผล) เป็นการเข้าใจอย่างลึกซึ้งเชิงเหตุผลที่สลับซับซ้อน อันอยู่ภายใต้เหตุการณ์และสถานการณ์ต่างๆ ความรู้ในระดับนี้สามารถพัฒนาได้บนพื้นฐานของประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหา และการอภิปรายเกี่ยวกับประสบการณ์ร่วมกับผู้อื่น เจ้าของความรู้เริ่มที่จะบรรลุผลในความรู้ที่นั้น สามารถอธิบายเหตุและผล หรือที่มาที่ไป ผลของการกระทำและผลของการไม่ได้กระทำได้

ระดับที่ 4 Self-motivate Creativity : Care-why (ใส่ใจกับเหตุผล) ความรู้ที่อาจกล่าวได้ว่าถึงจุดบรรลุนั้นๆ สามารถนำความรู้มาพลิกแพลงหยิบใช้ได้อย่างเหมาะสม เป็นความรู้ในลักษณะสร้างสรรค์ที่มาจากตัวเอง บุคคลที่มีความรู้ในระดับนี้จะมีเจตจำนง แรงจูงใจ และการปรับตัวเพื่อความสำเร้จ สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ๆ ต่อยอดจากความรู้เดิมได้ การวัดความรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความรู้ มีหลายชนิดเหมาะสมกับการวัดความรู้ตามลักษณะคุณลักษณะซึ่งแตกต่างกันออกไป เครื่องมือวัดความรู้ที่นิยมใช้กันมาก คือ แบบสอบถาม แบบทดสอบ ถือว่าเป็นสิ่งเร้าเพื่อนำไปเร้าผู้ถูกสอบ ให้แสดงอาการตอบสนองออกมาด้วยพฤติกรรม

บางอย่าง เช่น การพูด การเขียน การทำท่า ฯลฯ เพื่อให้สามารถสังเกตเห็นหรือสามารถนับจำนวนปริมาณได้ เพื่อนำไปแทนกันกับหรือคุณลักษณะของบุคคลนั้น รูปแบบของข้อสอบหรือแบบทดสอบมี 3 ลักษณะ คือ

1. ข้อสอบปากเปล่า เป็นการทดสอบโดยการโต้ตอบด้วยวาจาหรือคำพูด ปฏิบัติระหว่างผู้ทำการสอบถามกับผู้ถูกถามโดยตรง หรือบางครั้งเรียกว่า การสัมภาษณ์
2. ข้อสอบข้อเขียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ
 - 2.1 แบบเรียงความ เป็นแบบที่ต้องการให้ผู้ตอบอธิบาย บรรยาย ประพันธ์ หรือวิจารณ์เรื่องรวมที่เกี่ยวข้องกับความรู้นั้น
 - 2.2 แบบจำกัดคำตอบ เป็นข้อสอบที่ให้ผู้ถูกสอบพิจารณา เปรียบเทียบ ตัดสินข้อความหรือรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ 4 แบบ คือ แบบถูกผิด แบบเติมคำตอบ แบบจับคู่ และแบบเลือกคำตอบ
3. ข้อสอบภาคปฏิบัติ เป็นข้อสอบที่ไม่ต้องการให้ผู้ถูกสอบสนองออกมา ด้วยคำพูดหรือการเขียนใด ๆ แต่มุ่งให้แสดงพฤติกรรมด้วยการกระทำจริง

โครงสร้างองค์การตาม พ.ร.บ. วิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

ภาพที่ 2.1 แสดงโครงสร้างองค์การตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2547

ที่มา : สภาวิชาชีพบัญชีในพระราชบัญญัติ

2.3 สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 เป็นกฎหมายใหม่ที่ประกาศใช้ทดแทนพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505 มีทั้งหมด 78 มาตรา จัดแบ่งเป็น 9 หมวดและบทเฉพาะกาล สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

2.3.1 คำนิยามของ "วิชาชีพบัญชี"

วิชาชีพบัญชี หมายถึง วิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี ทั้งนี้ ในภายหน้าหากเห็นว่ามีการเกี่ยวข้องกับการบัญชีด้านใดที่มีความสำคัญ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์อาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านนั้นเพิ่มเติมขึ้นในคำนิยามวิชาชีพบัญชีก็ได้ เช่น การตรวจสอบภายใน เป็นต้น

2.3.2 สภาวิชาชีพบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชีมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพบัญชีและมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) ส่งเสริมการศึกษา การอบรม และการวิจัยเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี
- (2) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก จัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ระหว่างสมาชิก
- (3) กำหนดมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี และมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี
- (4) กำหนดจรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- (5) รับขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพบัญชี ออกใบอนุญาต พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- (6) รับรองปริญญาหรือประกาศนียบัตรในวิชาการบัญชีของสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการรับสมัครเป็นสมาชิก
- (7) รับรองความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพบัญชี
- (8) รับรองหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการและการศึกษาต่อเนื่องในด้านต่างๆของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- (9) ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของสมาชิกและผู้ขึ้นทะเบียนอันเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพบัญชีให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชี
- (10) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้บริการวิชาการแก่ประชาชนเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี
- (11) ออกข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี
- (12) เป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

(13) ให้คำปรึกษาและเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาของวิชาชีพ
บัญชี

(14) ดำเนินการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภา
วิชาชีพ บัญชีตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

2.3.3 โครงสร้างองค์กรตาม พ.ร.บ. วิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กำหนดให้มีคณะกรรมการต่างๆ เพื่อ
ประโยชน์ในการกำกับดูแล การพัฒนาความรู้ ส่งเสริมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพบัญชีให้มี
คุณภาพ และควบคุมจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งคณะกรรมการต่างๆ ได้แก่
คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี คณะกรรมการ
กำหนดมาตรฐานการบัญชี คณะกรรมการจรรยาบรรณ คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีแต่ละด้าน และ
คณะกรรมการอื่นๆ ซึ่งมีโครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการแต่ละชุด ดังนี้

2.3.4 สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี แบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 สมาชิกสามัญ ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี และสำเร็จ
การศึกษาในระดับไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าทางการบัญชี หรือสาขาอื่นตามที่สภาวิชาชีพ
กำหนด

ประเภทที่ 2 สมาชิกวิสามัญ

(1) กรณีเป็นผู้มีสัญชาติไทย ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี และสำเร็จการศึกษาใน
ระดับไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าทางบริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หรือสาขาอื่น
ที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีพิจารณาเห็นว่ามีข้องเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพบัญชี

(2) กรณีเป็นผู้ไม่มีสัญชาติไทย ต้องเป็นบุคคลซึ่งมีสัญชาติของประเทศที่ยินยอม
ให้ผู้มีสัญชาติไทยประกอบอาชีพสอบบัญชีในประเทศนั้นได้ อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี และสำเร็จการศึกษา
ในระดับไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี

ประเภทที่ 3 สมาชิกสมทบ ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี และสำเร็จ
การศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี แต่ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการ
บัญชี

ประเภทที่ 4 สมาชิกกิตติมศักดิ์ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเชิญเป็นสมาชิกตามมติ
ของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสามัญมีดังต่อไปนี้

- (1) แสดงความคิดเห็นในการประชุมใหญ่
- (2) ออกเสียงลงคะแนนในการประชุมใหญ่
- (3) เลือกตั้ง รับเลือกตั้ง หรือรับแต่งตั้ง เป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งอื่นอัน

เกี่ยวกับกิจการของสภาวิชาชีพบัญชี

(4) สมาชิกสามัญไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนเข้าชื่อเสนอร่างข้อบังคับต่อสภาวิชาชีพบัญชีได้

(5) สมาชิกสามัญไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนเข้าชื่อกันทำหนังสือร้องขอให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีเรียกประชุมใหญ่สามัญได้

(6) ชำระค่าบำรุงสมาชิกหรือค่าธรรมเนียม

(7) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชีและปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

(8) สิทธิและหน้าที่อื่นตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

สมาชิกวิสามัญ สมาชิกสมทบ และสมาชิกกิตติมศักดิ์ มีสิทธิและหน้าที่ตาม (1) (6)

(7) และ (8)

2.3.5 มาตรฐานการบัญชี

คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบัญชี มีจำนวนไม่น้อยกว่า 7 คน แต่ไม่เกิน 11 คน และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีก 6 หน่วยงานทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานการบัญชี

แนวทางในการกำหนดมาตรฐานการบัญชีของคณะกรรมการฯมีดังนี้

(1) มาตรฐานการบัญชีต้องจัดทำเป็นภาษาไทย

(2) มาตรฐานการบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีกำหนดและปรับปรุง จะใช้บังคับได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

(3) หากคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี ได้รับแจ้งจากผู้ทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้ใช้ข้อมูลทางการเงิน หรือหน่วยงานอื่นใด ว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีดังกล่าวทำให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศหรือเป็นอุปสรรคต่อการประกอบกิจการ คณะ

กรรมการฯต้องดำเนินการตรวจสอบและรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องและกำหนด ปรับปรุง หรือพัฒนามาตรฐานการบัญชีโดยเร็วที่สุด

2.3.6 วิชาชีพบัญชีควบคุม

ในเบื้องต้นพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กำหนดให้มีการควบคุมการ ประกอบวิชาชีพบัญชี 2 ด้านก่อน คือ ด้านการสอบบัญชีและด้านการทำบัญชี แต่ในภายหน้าหากมีความจำเป็นอาจมีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบวิชาชีพด้านนั้นๆ ต้องมีการควบคุม เพิ่มขึ้นได้

(1) วิชาชีพด้านการสอบบัญชี

ผู้ที่ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีจะต้องเป็นสมาชิกสามัญของสภาวิชาชีพบัญชี และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดและต้องได้รับใบอนุญาตจาก สภาวิชาชีพบัญชี ใบอนุญาตผู้สอบบัญชีไม่มีอายุแต่ต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นรายปี ปีละ 1,000 บาท ทั้งนี้ใบอนุญาตผู้สอบบัญชีอาจสิ้นผลได้ในหลายกรณี เช่น ขาดจากสมาชิกสภาฯ ขาด คุณสมบัติ ถูกเพิกถอนใบอนุญาต ไม่ชำระค่าธรรมเนียม ไม่เข้ารับการอบรมตามหลักเกณฑ์ที่สภาฯ กำหนด เป็นต้น

(2) วิชาชีพด้านการทำบัญชี

ผู้ที่ประกอบวิชาชีพจึงจะสามารถประกอบวิชาชีพได้ และต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้เป็นผู้ทำบัญชีจะต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพ บัญชีหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีอย่างใดอย่างหนึ่งก่อนค่าธรรมเนียมการขึ้นทะเบียนผู้ทำ บัญชีปีละ 500 หรือ 300 บาท แล้วแต่คุณวุฒิการศึกษาเช่นเดียวกับการเป็นสมาชิก สำหรับผู้ทำบัญชีที่ ไม่มีคุณวุฒิด้านบัญชีโดยตรงแต่เป็นผู้ทำบัญชีตามมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ที่แจ้งการทำบัญชีต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ซึ่งจะสามารถทำบัญชีให้แก่ธุรกิจได้จนถึง วันที่ 9 สิงหาคม 2551 ก็ต้องไปขอขึ้นทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชี และกรณีผู้ทำบัญชีกลุ่มนี้มี คุณสมบัติที่จะเป็นสมาชิกวิสามัญได้ก็สามารถเลือกการเป็นสมาชิกแทนการขึ้นทะเบียนกับสภา วิชาชีพบัญชีก็ได้ แต่หากไม่ศึกษาต่อเพื่อให้มีคุณวุฒิทางบัญชีโดยตรง ไม่ว่าจะป็นสมาชิกวิสามัญ หรือขึ้นทะเบียนก็จะทำบัญชีได้จนถึงวันที่ 9 สิงหาคม 2551 เท่านั้น ทั้งนี้ ผู้ทำบัญชีมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามทั้งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยเมื่อจะ เริ่มทำบัญชีต้องไปเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีก่อน แล้วภายใน 60 วันนับแต่วัน เริ่มทำบัญชีต้องไปแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการทำบัญชีที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าซึ่งจะได้รับหมายเลขรหัส ผู้ทำบัญชีต่อไป

2.3.7 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

2.3.7.1 ข้อกำหนดในเรื่องจรรยาบรรณ

(1) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี หรือมาตรฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(2) สภาวิชาชีพบัญชี เป็นผู้จัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีขึ้นเป็นภาษาไทย และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อกำหนดในเรื่อง

- ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต
- ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
- ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ
- ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

(3) การกระทำดังต่อไปนี้ ถือว่าเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณ

- ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- ไม่ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี หรือมาตรฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้
- ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรายงานผลการสอบบัญชีโดยระบุข้อความใดอันแสดงว่าตนไม่รับผิดชอบในผลการตรวจสอบ หรือแสดงความไม่ชัดเจนในผลการตรวจสอบ เพราะเหตุที่ตนมิได้ปฏิบัติหน้าที่โดยครบถ้วนที่พึงคาดหวังได้หรือโดยครบถ้วนตามมาตรฐานการสอบบัญชี

2.3.7.2 โทษของการประพฤติผิดจรรยาบรรณ ได้กำหนดตามลำดับชั้นจากโทษเบาถึงโทษหนัก ดังต่อไปนี้

- (1) ตักเตือนเป็นหนังสือ
 - (2) ภาคทัณฑ์
 - (3) พักใช้ใบอนุญาต พักการขึ้นทะเบียน หรือห้ามการประกอบวิชาชีพบัญชี
- ด้านที่ประพฤติผิดจรรยาบรรณ โดยมีกำหนดเวลาแต่ไม่เกิน 3 ปี

(4) เพิกถอนใบอนุญาต เพิกถอนการขึ้นทะเบียนหรือสั่งให้พ้นจากการเป็นสมาชิก

2.3.7.3 การพิจารณาและการลงโทษ เมื่อมีผู้กล่าวหาหรือปรากฏต่อคณะกรรมการพิจารณาจรรยาบรรณว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีประพฤติผิดจรรยาบรรณ คณะกรรมการพิจารณาจรรยาบรรณจะดำเนินการสอบสวนพิจารณาโดยเร็ว หากผลการสอบสวนปรากฏว่าผู้นั้นประพฤติผิดจรรยาบรรณคณะกรรมการพิจารณาจรรยาบรรณ จะมีคำสั่งลงโทษตามข้อ 7.2 ทั้งนี้การออกคำสั่งลงโทษหรือออกคำสั่งยกคำกล่าวหาต้องแจ้งเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้กล่าวหาทราบเป็นหนังสือโดยเร็วด้วย

2.3.7.4 ผู้กล่าวหาหรือผู้ซึ่งถูกคณะกรรมการพิจารณาจรรยาบรรณสั่งลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีผ่านทางกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีกำหนด และการอุทธรณ์คำสั่งไม่เป็นการทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งลงโทษ เว้นแต่คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีจะสั่งเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีให้ถือเป็นที่สุด

2.3.8 การกำกับดูแลโดยภาครัฐ

ถึงแม้ว่าพระราชบัญญัติจะกำหนดให้มีสภาวิชาชีพบัญชีเป็นศูนย์กลางในการกำกับดูแลผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีแล้ว แต่ก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องมีการเข้าไปกำกับดูแลองค์กรวิชาชีพอีกชั้นหนึ่งเพื่อรักษาความเป็นธรรมให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพ โดยมีคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชีทำหน้าที่กำกับด้านนโยบายจำนวน 14 คน ประกอบด้วยหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านบัญชีและกฎหมาย ทำหน้าที่กำกับดูแลการทำงานของสภาวิชาชีพบัญชีเฉพาะเรื่องที่สำคัญและมีผลกระทบต่อสาธารณชน โดยเรื่องที่ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี คือ

- (1) ให้ความเห็นชอบข้อบังคับเกี่ยวกับ ค่าธรรมเนียม/ค่าบำรุงสมาชิก,หลักเกณฑ์การฝึกอบรม,คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของนายกสภาฯ กรรมการสภาฯ เป็นต้น
- (2) พิจารณาคำขออุทธรณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีซึ่งคณะกรรมการพิจารณาจรรยาบรรณสั่งลงโทษ
- (3) พิจารณาคำขออุทธรณ์กรณีสภาวิชาชีพบัญชีไม่ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำขอ
- (4) ให้ความเห็นชอบมาตรฐานการบัญชีที่เสนอโดยสภาวิชาชีพบัญชี

2.3.9 นิติบุคคลที่ประกอบกิจการให้บริการด้านวิชาชีพควบคุม

นิติบุคคลที่ประกอบกิจการให้บริการด้านการสอบบัญชีหรือด้านการทำบัญชีต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) นิติบุคคลต้องจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชีตามเงื่อนไข ดังนี้

- นิติบุคคลที่ให้บริการการสอบบัญชี หรือการทำบัญชีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ใช้บังคับ ให้ยื่นจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชี ภายใน 1 ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คือ ภายในวันที่ 22 ตุลาคม 2548 แต่หากให้บริการภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นขอจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชีภายใน 30 วัน หลังจากการจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์แล้วเสร็จ โดยสภาวิชาชีพบัญชีได้กำหนดค่าจดทะเบียนนิติบุคคลไว้รายละ 2,000 บาท และต้องยื่นขอต่ออายุทุก 3 ปี นับจากวันจดทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี โดยดำเนินการต่ออายุภายใน 3 เดือนก่อนใบทะเบียนหมดอายุ

- นิติบุคคลนั้นต้องจัดให้มีหลักประกันเพื่อประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามตามประเภท จำนวน หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

- ในกรณีนิติบุคคลนั้นประกอบกิจการให้บริการสอบบัญชี บุคคลซึ่งมีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลในการให้บริการสอบบัญชีต้องเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ทั้งนี้ ในกรณีที่นิติบุคคลนั้นให้บริการการสอบบัญชีหรือการทำบัญชีอยู่ก่อนวันที่ 23 ตุลาคม 2547 ซึ่งเป็นวันที่กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับ นอกจากกำหนดให้จดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชีแล้ว

- นิติบุคคลนั้นต้องจัดให้มีหลักประกันเพื่อประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งต้องไม่เกินกว่าสามปี

- กรณีที่เป็นนิติบุคคลที่ให้บริการสอบบัญชี ก็ต้องดำเนินการให้บุคคลซึ่งมีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลในการให้บริการสอบบัญชีต้องเป็นผู้สอบบัญชีภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับนั้น ก็คือภายในวันที่ 22 ตุลาคม 2550 นั้นเอง

(2) ในกรณีผู้สอบบัญชีต้องรับผิดชอบต่อบุคคลที่สาม นิติบุคคลซึ่งผู้สอบบัญชานั้นสังกัดอยู่ ต้องร่วมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม และหากยังไม่สามารถชำระค่าเสียหายได้ครบจำนวนให้หุ้นส่วนหรือกรรมการผู้มีอำนาจผูกพันนิติบุคคลนั้น ต้องร่วมรับผิดชอบจนครบจำนวนเว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำผิดที่ต้องรับผิดชอบ

2.3.10 บทกำหนดโทษ

บทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 นี้ มีทั้งโทษฐานประพฤตินิติจรรยาบรรณตามที่ได้กล่าวมาแล้วในข้อ 7 และโทษทางอาญาซึ่งมีทั้งโทษปรับและจำคุก

2.4 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่โดยทั่วไปของ ซีเอฟโอ (แรงงานระดับสูง)

Chief Financial Officer (CFO) คือผู้ที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบสูงสุดด้านบัญชีและการเงินของธุรกิจ โดยจะครอบคลุมถึงงานสำคัญด้านต่าง ๆ อีกดังนี้

1. Financial Accounting เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการข้อมูล การรายงานทางการเงิน และการจัดทำบัญชีการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป Generally Accepted Accounting Principles (GAAP)
2. Fund Management เป็นการบริหารเงินสดและเงินทุนหมุนเวียน ตลอดจนการจัดการและจัดสรรเงินทุนของธุรกิจ
3. Taxation จัดการและวางแผนด้านภาษีอากรอย่างชาญฉลาด
4. Management Accounting เป็นการจัดการและบริหารระบบข้อมูลที่ได้ให้เกิดประโยชน์เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหารในการวิเคราะห์ประเมินและติดตามโครงการ
5. Control เป็นการควบคุมความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชี ตลอดจนสินทรัพย์ต่าง ๆ ของกิจการไม่ให้เกิดการสูญเสียน

ทั้งนี้ การทำงานของ ซีเอฟโอ ต้องสนองความต้องการของทั้งผู้บริหาร ผู้ร่วมงานในฝ่ายอื่น รวมทั้งผู้ถือหุ้น เนื่องจากถือเป็นตัวแทนที่ได้รับมอบหมายให้เข้ามาบริหารงานในบริษัท จึงต้องกระทำการเพื่อประโยชน์ของกลุ่มบุคคลดังกล่าวเป็นหลัก ซึ่งถือเป็นการสร้างความเติบโตที่ยั่งยืน (sustainable growth) ให้กับบริษัทต่อไป

ในปัจจุบัน ซีเอฟโอ จะยังมีบทบาทและความรับผิดชอบที่กว้างขวางมีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรมากขึ้น เพราะมักจะได้รับแต่งตั้งให้เป็นหนึ่งในคณะกรรมการบริหารของบริษัทอยู่เสมอ โดยเป็นผู้ทำหน้าที่รายงานข้อมูลทางการเงินบัญชีและการเงินที่สำคัญที่อาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาต่อผู้บริหารระดับสูงเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจทางธุรกิจ ในขณะเดียวกัน ซีเอฟโอ ยังทำหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็น Chief Marketing Officer ในการขายความน่าเชื่อถือของบริษัทให้กับผู้ถือหุ้นด้วย (สิงห์ ตันทัตสวัสดิ์, 2543) ในแง่ของความมั่นคงทางการเงิน ความสามารถในการบริหารธุรกิจในสภาวะแวดล้อมต่างๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อประกอบการของบริษัท ดังนั้น จึงทำให้หน้าที่บัญชีในบทบาทของ ซีเอฟโอ จะต้องเปลี่ยนแปลงบุคลิกลักษณะจากการมองเฉพาะงานฝ่าย

บัญชี เป็นลักษณะการบริหารเชิงกลยุทธ์ในส่วนของการเงินขององค์กรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในภาวะแวดล้อมที่ได้เปลี่ยนแปลงไปดังนี้

1. กำหนดแผนกลยุทธ์ (strategic plan) เพื่อสร้างความได้เปรียบในเชิงแข่งขันของธุรกิจ ประกอบด้วย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และแผนโดยมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรพิจารณาถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค รวมทั้งมีการควบคุมอย่างรอบคอบ ซึ่งในปัจจุบันและอนาคตอาจมีการควบคุมเชิงคุณภาพกำหนดลงในแผนกลยุทธ์ เช่น การวัดคุณภาพ การวัดความพอใจของลูกค้าและมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น

2. การพยากรณ์ทางการเงินและงบประมาณ (financial forecast and budget) ในองค์กรส่วนใหญ่จะมีการคาดคะเนทางการเงินและวางแผนการจัดทำงบประมาณ เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางของบริษัทเกี่ยวกับยอดขายและรายได้ โดยใช้งบประมาณเป็นตัวควบคุมการบริหารในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน

3. ระบบข้อมูลทางการบริหาร (Management Information System: MIS) เป็นระบบข้อมูลที่มีการจัดทำรายงานทางสถิติ ประกอบด้วยข้อมูลเชิงสถิติ เช่น อัตราหนี้ที่ค้างชำระ อัตราส่วนร้อยละของยอดขายที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการบริหารจัดการภายในองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ อนึ่ง นักบัญชีในบทบาทของ ซีเอฟไอ ที่มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จะเป็นตัวเชื่อมกับบุคลากรของฝ่ายงานต่าง ๆ ในองค์กร ได้อย่างดี สามารถมีฐานข้อมูลในส่วนอื่น ๆ ในการตอบสนองการบริหารงานในยุคที่ไร้พรมแดนได้เป็นอย่างดีทำให้เกิดการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพการณ์ที่มีการแข่งขัน

4. การบริหารแบบเปิดเผย (open-book management) ในปัจจุบันกิจการส่วนใหญ่มีการสร้างทีมงานแบบใหม่ ๆ มีการแบ่งปันข้อมูลระหว่างกันเพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจ ทำให้การบริหารแบบเปิดเผยสามารถกระตุ้นให้พนักงานเข้าสู่วงจรควบคุมทางการเงินและความรับผิดชอบโดยตรงที่จะมีส่วนร่วมและยอมรับมุ่งมั่นผูกพันต่อเป้าหมายขององค์กรร่วมกัน

2.5 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทของนักบัญชี

มีคำกล่าวแนะนำไว้ในหนังสือเรื่อง "In Search of Excellence (อ้างถึง ใน สุวรรณ หวังเจริญเดช:2548 หน้า 53) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารควรเดินไปรอบๆมากกว่าการนั่งคอยงาน (Sheridan, 2002) หมายความว่า สิ่งต่าง ๆ ภายนอกกิจการโดยรอบตัวเรานั้นประกอบไปด้วยสภาวะการเปลี่ยนแปลงของตลาด เทคโนโลยีของการจัดจำหน่ายและมูลค่าเพิ่มการให้บริการซึ่งกำลังเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การนั่งรอคอยรายงานอยู่กับที่อาจไม่ทันเวลาจำเป็นต้องออกไปสำรวจ

ภายนอก อาจทำให้เราให้เห็นคำตอบและบทสรุปที่ดีได้ การเป็นนักบัญชีที่ดีก็เช่นเดียวกัน จำเป็นต้องศึกษาปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ของนักบัญชี บทบาทในการปฏิบัติงานตลอดจนการปรับแนวคิดต่างๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในสภาวะแวดล้อมที่เกิดขึ้น ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นแรงผลักดัน นั้นมี 5 ประการ ดังนี้

1. ความเป็นโลกาภิวัตน์ (globalization)

แนวโน้มระบบเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เนื่องจากความสัมพันธ์ทางการค้าเสรีของแต่ละกลุ่มมีเพิ่มมากขึ้นเป็นการเข้าสู่ยุคระบบการค้าแบบอิเล็กทรอนิกส์(electronic commerce) ต้นทุนการผลิตลดลงกระบวนการผลิตมีการขยายตัวมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้การตลาดสมัยใหม่มีแนวโน้มเป็นหนึ่งเดียวกัน นักบัญชีจึงได้หันมาให้การสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยการปรับตัวให้เข้ากับภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และสถานที่ต่าง ๆ ที่มีการเปิดเสรีทางการค้าและการเงินทำให้ธุรกิจระหว่างชาติเข้ามาควมรวมหรือซื้อกิจการ นับได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อวิชาชีพการบัญชีเป็นอย่างมาก เนื่องจากผลของการเปิดเสรีดังกล่าว ได้ทำให้เกิดกิจกรรมทางการเงินในรูปแบบใหม่ ๆ ที่มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาซึ่งการบัญชีจะต้องกำหนดวิธีการปฏิบัติในแต่ละกรณีให้ทันกับการปรับเปลี่ยนที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นการรับรู้รายการรายได้และค่าใช้จ่ายให้ถูกต้องและเหมาะสมรวมถึงการบันทึกรายการบัญชีที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชี

2. อำนาจของนักลงทุน (power of investors)

นักลงทุนในยุคปัจจุบันและอนาคต อาจมีแนวโน้มในการเรียกร้องผลประโยชน์มากขึ้น เพราะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินของบริษัทได้อย่างเชี่ยวชาญ ทั้งนี้เนื่องจากการสื่อสารด้านข้อมูลและการเผยแพร่ความรู้ด้านการวิเคราะห์การเงินจากสื่อต่าง ๆ มีมากขึ้นนักวิเคราะห์จะวิเคราะห์งบการเงินโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์งบกระแสเงินสด การวิเคราะห์มูลค่าของกิจการและการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกับกิจการที่มีลักษณะคล้ายกันตลอดจนการประยุกต์งานทางด้านบัญชีให้ทันสมัยจึงทำให้นักบัญชีต้องหันมาพิจารณาการประเมินมูลค่ากิจการและการนำเสนอข้อมูลที่นักลงทุนเรียกร้องขึ้นมาเพื่อให้รองรับกับรูปแบบของการลงทุน การผสมผสาน การนำเสนอรายงานต่อผู้บริหาร ภายในและการรายงานการเงินต่อบุคคลภายนอก จะต้องมีความสมดุลในรูปแบบ และเนื้อหาของการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินให้มากขึ้นถูกต้อง และเชื่อถือได้

3. ท่าทีของผู้บริหาร (changing style of management)

ท่าทีและบุคลิกภาพของผู้บริหารเปลี่ยนไปจากเดิม จากการบริหารงานเป็นลำดับขั้นเป็นการบริหารงานแบบปรึกษาหารือ สามารถเปลี่ยนกลยุทธ์ได้เร็วจนคาดการณ์ไม่ได้ แต่ให้ผลดีต่อการ

ตัดสินใจและดำเนินการได้อย่างฉับไวและแม่นยำนักบัญชีก็ต้องเปลี่ยนท่าทีจากความไม่ยืดหยุ่น มองเฉพาะหลักเกณฑ์เพียงด้านเดียวและจัดทำข้อมูลล่าช้า มาเป็นนักบัญชีที่กระฉับกระเฉง ทันสมัย พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง บางครั้งการใช้ข้อมูลในอดีตเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอจะต้องใช้การประมาณการอย่างมีหลักเกณฑ์ประกอบเพื่อการรายงานให้ผู้บริหารทราบให้ทันต่อการตัดสินใจ ดังนั้นนักบัญชีจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้จัดทำข้อมูลเป็นการให้ความเห็นและเป็นที่ปรึกษาผู้บริหารทุกหน่วยงานไปพร้อมกัน

4. เทคโนโลยีสารสนเทศ (information technology)

ความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีผลต่อการจัดการและการใช้ข้อมูลทางการบัญชี คอมพิวเตอร์สามารถเพิ่มสมรรถภาพในการประมวลผลข้อมูลที่มีจำนวนมากได้อย่างรวดเร็วขึ้น ทำให้นักบัญชีสามารถรวบรวมข้อมูลเพื่อบันทึกจัดประเภทการที่จะจัดทำรายงานทางการเงินได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น สามารถป้อนบัญชีได้ทุกเวลาที่ต้องการ อนึ่ง การมีเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (internet) ทำให้นักลงทุนเข้าถึงข้อมูลของธุรกิจได้หลายช่องทาง โดยการมองข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ (web site) และอินทราเน็ต (intranet) ซึ่งเป็นเครือข่ายข้อมูลติดต่อภายในกิจการ ดังนั้น การเพิ่มสมรรถนะของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจะเป็นการเพิ่มโอกาสสำหรับนักบัญชีในการให้บริการเป็นที่ปรึกษาทางการเงินได้มากขึ้น จากเดิมที่เป็นเพียงผู้รวบรวมและรายงานข้อมูลทางการบัญชีเท่านั้น

5. ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (responsibility for social and environment)

ในระบบเศรษฐกิจและสังคมยุคใหม่ ต้นทุนแรงงานจะมีความสำคัญน้อยลง เน้นการใช้เครื่องจักรมากขึ้น ต้นทุนที่เกี่ยวกับการใช้เครื่องจักรจะมีบทบาทมากขึ้น ทำให้ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเพิ่มความไม่แน่นอนต่อการวัดมูลค่าภาระหนี้สินของกิจการ ดังนั้นนักบัญชีจำเป็นต้องเปิดเผยให้ผู้ใช้งบการเงินทราบถึงความสำคัญของข้อมูลทางการบัญชีที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม จึงทำให้องค์กรต้องหันมาสนใจความคิดเห็นของมวลชนมากขึ้นเกี่ยวกับต้นทุนทางสังคม

2.5.1 ทักษะของ ซีเอฟโอ ในปัจจุบัน

สภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งจาก โลกาภิวัตน์ ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี และปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อให้องค์กรจำเป็นต้องปรับโครงสร้างวิธีการบริหารงาน และแนวทางการจัดการข้อมูลด้านบัญชีและการเงิน จากดั้งเดิมที่เน้นการควบคุมอาจไม่เพียงพอที่จะทำให้อยู่รอดได้ในโลกธุรกิจปัจจุบัน ดังนั้น บทบาทของ ซีเอฟโอ ในปัจจุบัน ก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปมากพอ ๆ กับสภาพแวดล้อมขององค์กรที่เปลี่ยนแปลงไป เพราะปัจจุบันเราอยู่ใน

โลกธุรกิจที่มีข้อมูลข่าวสารเป็น competitive advantage ที่สำคัญธุรกิจที่จะประสบความสำเร็จในอนาคตต้องมีระบบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเชื่อถือได้ มีการบริหารงานที่มีคุณภาพ ทีมงานมีทักษะและประสบการณ์สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและต่อเนื่องได้ ดังนั้นหน่วยงานภาคเอกชนและภาครัฐต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้เช่นกัน จึงมีการสับเปลี่ยนหรือโยกย้ายงานของ ซีเอฟโอ โดยริเริ่มนำแนวคิดการปฏิบัติงานสมัยใหม่มาปรับใช้ภายในองค์กรมากขึ้น โดยการสนับสนุนให้ทำงานในตำแหน่งของ ผู้บริหารระดับสูงในฐานะผู้ร่วมทีมงาน (team player) หรือเป็นส่วนทางธุรกิจ (business partner) เพื่อให้เป็นคนสำคัญในการควบคุมทรัพยากรทางการเงินของธุรกิจให้มั่นคงต่อไป

2.5.2 คุณลักษณะที่ดีของ ซีเอฟโอ

ซีเอฟโอ ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเป็นผู้นำที่รู้จักการวางแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจ เรียนรู้และเข้าใจในงานด้านต่างๆ ขององค์กรเป็นอย่างดี ซึ่งถือเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่ทำให้องค์กรอยู่รอดได้ในปัจจุบัน ซึ่งในอนาคต ซีเอฟโอ ที่ดีควรมีการขวนขวายในการศึกษาความรู้ที่กว้างขวางขึ้น ไม่จำกัดอยู่เฉพาะด้านบัญชีเท่านั้น จะต้องเรียนรู้ทักษะด้านการจัดการ ด้านการเงินมากขึ้นในขณะที่ความรู้ทางด้านบัญชีเริ่มมีบทบาทลดลง แต่สิ่งหนึ่งที่ ซีเอฟโอ ไม่ควรละเลยไม่ว่าองค์กร หรือสภาพแวดล้อมธุรกิจจะมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ก็ควรรักษาจรรยาบรรณในวิชาชีพของตนให้ถูกต้องน่าเชื่อถือโดยบริหารงานอยู่บนสภาพแวดล้อมที่มีจริยธรรมต่อลูกค้าและประชาชน ดังนั้น ซีเอฟโอ ที่ดีควรมีคุณลักษณะที่สำคัญ พอสรุปได้ดังนี้ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ประสบการณ์สูง มีความเป็นผู้นำและมนุษยสัมพันธ์เป็นเยี่ยม ยึดมั่นในเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร มีความรอบรู้ ความเข้าใจในงานด้านอื่น ๆ ขององค์กร และมีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ

2.5.3 หน้าที่และความรับผิดชอบของ ซีเอฟโอ

เป้าหมายในการทำงานของ ซีเอฟโอ ค่อนข้างกว้างขวางและมีขอบเขตความรับผิดชอบหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการลดต้นทุนต่ำสุด (minimize costs) การเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิต การใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และที่สำคัญที่สุด คือ การบริหารทรัพยากรทั้งหมดของบริษัทให้เกิดผลตอบแทนคุ้มค่าที่สุด เพื่อความเจริญเติบโตของธุรกิจ จึงสามารถกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของซีเอฟโอ ได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ของธุรกิจ

โดยทั่วไปคณะกรรมการบริหารของบริษัทตลอดจนผู้บริหารระดับสูงในฝ่ายต้องใช้เวลาร่วมกันในการวางแผนกลยุทธ์สำคัญด้านต่าง ๆ เช่น การปรับโครงสร้างองค์กรธุรกิจใหม่

(business restructuring) เพื่อลดต้นทุนการวางแผนธุรกิจให้บรรลุผลสำเร็จตามที่นโยบายกำหนด การซื้อกิจการอื่น(merger and acquisition) และการร่วมทุน (joint ventures) เป็นต้น ดังนั้น ซีเอฟโอ มักจะได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมบริหารงานในบริษัทด้วย เพื่อให้ห้องค์กรมีกระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและแน่นอนย่อมส่งผลทำให้กิจกรรมที่เกี่ยวกับการบัญชีและการควบคุมทางการเงินอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ในฐานะCFO จึงจำเป็นต้องเข้าใจในธุรกิจและกระบวนการในการวางแผนกลยุทธ์ให้ดีที่สุด

2. สร้างผลประโยชน์สูงสุดให้กับผู้ถือหุ้น (maximize shareholders' interests)

เพื่อให้ผู้ถือหุ้นแน่ใจว่าผลประโยชน์ของตนจะได้รับความคุ้มครองตามสมควร นอกเหนือจากผู้ถือหุ้น เช่น เจ้าหนี้การเงิน คู่ค้า ลูกค้า และพนักงานบริษัท ทั้งนี้ ให้เปิดเผยข้อมูลทางการเงินให้มากขึ้นเพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับทราบถึงกลยุทธ์ทางการเงินและการดำเนินงานขององค์กรอย่างชัดเจนโดย ซีเอฟโอ จะต้องพยายามปรับความสมดุลระหว่างผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นกับผลประโยชน์ของ stakeholders อื่น จะบริหารงานโดยนึกแต่ผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นฝ่ายเดียวไม่ได้ นอกจากนั้น ควรมีส่วนร่วมในการทำความเข้าใจอันดีกับเจ้าหนี้การเงิน และเจ้าหนี้รายอื่น ๆ ด้วย เพราะบุคคลเหล่านี้อาจมีส่วนร่วมที่จะช่วยให้ธุรกิจสามารถขยายตัวได้อย่างรวดเร็วเมื่อถึงคราวจำเป็น

3. พัฒนาความคิดและสร้างสรรค์

ซีเอฟโอ ต้องรู้จักการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางธุรกิจให้กับผู้บริหาร เช่น สามารถสื่อสารข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว กระชับ สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันทั่วทั้งและมีประสิทธิภาพ ในขณะที่เดียวกันมีการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาและการแก้ไขปัญหา (problem solving) ทางการบัญชีและการเงินแก่บุคลากรอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เพื่อความสำเร็จของธุรกิจในปัจจุบันและอนาคต

4. ทำหน้าที่เป็น proactive decision support ให้แก่ผู้บริหารระดับสูง

ซีเอฟโอ จะทำหน้าที่เสมือนเป็นที่ปรึกษาของ ซีอีโอ ต้องรู้จักการวิเคราะห์และประยุกต์เพื่อเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางธุรกิจของผู้บริหารนักบัญชีในบทบาทของ ซีเอฟโอ ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจขององค์กรที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นผู้ที่ช่วยสนับสนุนการทำงานของผู้บริหารระดับสูงให้เกิดความเข้าใจในข้อมูลด้านการเงินและการบัญชีที่มีผลกระทบต่อองค์กร ให้คำแนะนำในการตัดสินใจการลงทุนทางการเงินและปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อองค์กรในการตัดสินใจของธุรกิจได้ ดังนั้น นักบัญชีจึงต้องปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ของงานบัญชีให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปนักบัญชีจะต้องเริ่มเก็บข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคการทำงานที่มีประสิทธิภาพส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในคุณค่าของ

กิจการและมูลค่าเพิ่มในองค์กร พัฒนาพนักงานบัญชีให้มีพื้นฐานความรู้ทางด้านกลยุทธ์ของธุรกิจและบัญชีให้มากขึ้น ถ้านักบัญชีสามารถปรับเปลี่ยนบทบาท บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ได้ดังกล่าวข้างต้น นักบัญชีย่อมจะเป็นที่ต้องการในทุกหน่วยงานธุรกิจอยู่เสมอ (อ้างถึงใน สุวรรณ หวังเจริญเดช, 2548 : 56)

ดังนั้นในอนาคต ซีเอฟโอ ที่ดีควรเป็นนักวิเคราะห์และนักการเงินมืออาชีพที่มีความเชี่ยวชาญทางการเงินและบัญชี เพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจ (business partner) มิใช่เป็นเพียงผู้รายงานผลการดำเนินงาน

จากแนวความคิดและทฤษฎีในบทบาทของแรงงานระดับสูงทางบัญชี(ซีเอฟโอ) (สุวรรณ หวังเจริญเดช, 2549 : 51) จึงอาจกล่าวได้ว่า ในการเป็นประชาคมเศรษฐกิจ(AEC) หากต้องการความสำเร็จจำเป็นที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีระดับสูง จะต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและชัดเจน เพียบพร้อมด้วยความสามารถ ทั้งนี้ต้องปรับบทบาทให้มีศักยภาพในสภาพแวดล้อมด้วย ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรอบรู้ในด้านต่าง ๆ ขององค์กร นอกเหนือจากจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีที่มีอยู่เดิม เพิ่มเติมในเรื่องการมุ่งให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2.6 ความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

เสาหลักประชาคมอาเซียนด้านเศรษฐกิจ(ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน)

Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) สมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งโดยปณิญากรุงเทพ (Bangkok เมื่อ 8 สิงหาคม 1967 (พ.ศ. 2510) ภาพที่ 2.2 แสดงการก่อตั้งสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มา: ชาญวิทย์ ไกรฤกษ์ รองเลขาธิการ ก.พ.

ภาพที่ 2.3 แสดงความเคลื่อนไหวของการรวมกลุ่มประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ที่มา : การเตรียมความพร้อมข้าราชการรองรับเศรษฐกิจอาเซียน (ชาญวิทย์ ไกรฤกษ์)

การก่อตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ

2.6.1 วัตถุประสงค์ของอาเซียน

1. ส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศสมาชิก
2. ชำรงสันติภาพ เสถียรภาพ ความมั่นคง
3. เสริมสร้างเศรษฐกิจและความอยู่ดีกินดีของประชาชน
4. พัฒนาสังคมและวัฒนธรรม
5. ส่งเสริมความร่วมมือกับภายนอก (อาเซียน) และองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ

ภาพที่ 2.4 แสดงสัญลักษณ์อาเซียน

ที่มา : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

รูปร่างข้าวสีเหลืองบนพื้นสีแดงล้อมรอบด้วยวงกลมสีขาวและสีน้ำเงินรวงข้าว 10 ต้น หมายถึง ประเทศสมาชิก 10 ประเทศ

รวงข้าว 10 ต้น	หมายถึง	ประเทศสมาชิก 10 ประเทศ
สีเหลือง	หมายถึง	ความเจริญรุ่งเรือง
สีแดง	หมายถึง	ความกล้าหาญและการมีผลผลิต
สีขาว	หมายถึง	ความบริสุทธิ์
สีน้ำเงิน	หมายถึง	สันติภาพและความมั่นคง

ข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียน(กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ 2552 : 47)

1. อาเซียนประกอบด้วยสมาชิก 10 ประเทศ
 2. ประชากรอาเซียนรวม 580 ล้านคน
 3. GDP อาเซียนรวมกัน 1.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- ความสำเร็จของอาเซียนที่ผ่านมา

1. การกดดันให้เวียดนามถอนทหารจากกัมพูชา
2. ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เช่น การลดภาษี
3. การประกาศใช้กฎบัตรอาเซียน

2.6.2 ความเป็นมาของการจัดตั้งประชาคมอาเซียน

เดือนธันวาคม 2540 ผู้นำอาเซียนได้รับรองเอกสาร "วิสัยทัศน์อาเซียน 2020" กำหนดเป้าหมายหลัก 4 ประการ เพื่อมุ่งพัฒนาอาเซียนไปสู่ "ประชาคมอาเซียน" (ASEAN Community) ให้เป็นผลสำเร็จภายในปี 2563 (ค.ศ. 2020) ซึ่งจะประกอบด้วย "เสาประชาคมหลักรวม 3 เสา" ได้แก่

ประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ ประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน รวมทั้งจัดโครงสร้างองค์กรของอาเซียน รองรับภารกิจและพันธกิจ

เป็นการแปลงสภาพอาเซียนจากองค์กรที่มีการรวมตัวหรือร่วมมือกันแบบหลวม ๆ เพื่อสร้างและพัฒนาไปสู่สภาพการเป็น "นิติบุคคล" ซึ่งเป็นที่มาของการนำหลักการนี้ไปร่างเป็น "กฎบัตรอาเซียน" ซึ่งเป็น "ธรรมนูญ" การบริหารปกครองกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ

วันที่ 7 ตุลาคม 2546 ผู้นำอาเซียนเห็นชอบปฏิญญาอาเซียนคองคอร์ดสอง ที่เมืองบาหลี อินโดนีเซีย เพื่อจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี 2563

วันที่ 13 มกราคม 2550 ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 12 ที่เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ลงนามในปฏิญญาเซบูกำหนดให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี 2558

วันที่ 20 พฤศจิกายน 2550 ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 13 ที่สิงคโปร์ ตกลงให้มีการจัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน 2558 ทั้งสามเสาหลัก

วันที่ 1 มีนาคม 2552 ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 ที่ชะอำ หัวหิน ผู้นำอาเซียนได้ลงนามรับรอง “ปฏิญญาชะอำ หัวหินว่าด้วยแผนงานจัดตั้งประชาคมอาเซียน(ค.ศ. 2009-2015)” เพื่อจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี 2558

ในการประชุมสุดยอดที่ประเทศมาเลเซียปี พ.ศ.2548 ได้มีการจัดทำปฏิญญาจัดตั้งกฎบัตรอาเซียน (ASEAN charter) ซึ่งเป็นเอกสารสำคัญในการกำหนดหลักฐานพื้นฐาน โดยมีการกำหนด เป้าหมายวัตถุประสงค์ และ โครงสร้างของอาเซียน 3 ประการ คือ การจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ประการที่ 1 ด้านการเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน วัตถุประสงค์ เพื่อ

1. มีกฎ กติกา เป็นพื้นฐานภายใต้ค่านิยมร่วมกัน
2. มีความสงบสุขและรับผิดชอบร่วมกันในการรักษาความมั่นคงสำหรับประชาชนที่ครอบคลุมอย่างรอบด้าน
3. มีพลวัตและมีปฏิสัมพันธ์กับประเทศนอกอาเซียน
4. มุ่งให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติ
5. มีระบบแก้ไขความขัดแย้ง ระหว่างกันได้ด้วยดี
6. มีเสถียรภาพอย่างรอบด้าน

7. มีกรอบความร่วมมือเพื่อรับมือกับภัยคุกคามความมั่นคงทั้งรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ๆ เพื่อให้ประชาชน ความปลอดภัยและมั่นคง

ประการที่ 2 ด้านการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน วัตถุประสงค์เพื่อ

1. เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว (single market and production base)
2. มีความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ
3. มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค
4. สามารถบูรณาการเข้ากับระบบเศรษฐกิจโลก
5. เกิดการรวมตัวทางเศรษฐกิจและอำนวยความสะดวกในการติดต่อค้าขายระหว่างกัน
6. เกิดการไหลเวียนอย่างเสรีของ สินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน การพัฒนาทาง

เศรษฐกิจ

7. ลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคม
8. ลดช่องว่างการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิก
9. ส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายการเงินและเศรษฐกิจมหภาค ตลาดการเงินและ

ตลาดทุน การประกันภัยและภาษีอากร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม

10. พัฒนาความร่วมมือด้านกฎหมาย การเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว
11. พัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการยกระดับการศึกษาและการพัฒนาฝีมือแรงงาน

ประการที่ 3 ด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน วัตถุประสงค์เพื่อ

1. เป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง
2. มีสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน
3. มีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต
4. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
5. ส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน

ในงานวิจัยฉบับนี้มุ่งเน้นด้านการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งมีความเคลื่อนไหวซึ่งส่งผลกระทบต่อวิชาชีพบัญชี(ภาคแรงงานฝีมือระดับสูงที่ได้รับผลกระทบ 7 วิชาชีพ ได้แก่ สถาปัตยกรรม วิศวกรรม แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล นักบัญชี และ นักสำรวจ (นักบัญชีได้มีข้อตกลงยอมรับร่วม ณ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552)

โลกยุคโลกาภิวัตน์ปัจจุบัน เป็นโลกของความร่วมมือในระดับภูมิภาคเพื่อผลประโยชน์ทางความมั่นคง เศรษฐกิจ และการค้า ประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ ในโลก เช่น ยุโรป อเมริกา เอเชีย และแอฟริกาต่างก็รวมกลุ่มกันเพื่อสร้างโอกาสและอำนาจต่อรอง และเพิ่ม

ความสามารถในการแข่งขันทางการค้าและการลงทุนเช่นเดียวกัน ได้แก่ สหภาพยุโรป (European Union: EU) เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ(North America Free Trade Area: NAFTA) สหภาพแอฟริกา(African Union: AU) เป็นต้น

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมอาเซียนให้เป็นตลาดและฐานผลิตเดียว มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการและการลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินทุนอย่างเสรี ภายในปี พ.ศ. 2558(ค.ศ.2015) และได้กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญ 4 ด้าน คือ

1. การเป็นตลาดเดียวและฐานการผลิตร่วมกัน ให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือและเงินทุนอย่างเสรี โดยมีรูปแบบการดำเนินการต่อไปนี้

ก. การดำเนินการเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของสินค้าอย่างเสรี (Free flow of goods) มุ่งเน้นการลดอุปสรรคในการนำเข้าและส่งออกสินค้าระหว่างประเทศสมาชิก ไม่ว่าจะเป็นอุปสรรคที่เกิดจากภาษีศุลกากรและข้อจำกัดทางการค้าที่มีไม่ภาษี การปรับปรุงกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าของอาเซียนให้ทันสมัยและเอื้อต่อการค้าขายในภูมิภาค ตลอดจนการวางมาตรการที่จะอำนวยความสะดวกทางการค้าในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดตั้ง ASEAN Single Window ที่จะทำให้ผู้ส่งออกนำเข้าเกิดความสะดวกในการติดต่อประสานหน่วยงาน โดยยื่นเอกสารเพียงจุดเดียว

ข. การดำเนินการเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของบริการอย่างเสรี (Free flow of services) มีการเจรจาเพื่อลดอุปสรรคในการเข้ามาประกอบธุรกิจบริการ โดยให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างเสรี และผู้บริโภคมีเสรีภาพที่จะเลือกใช้บริการต่างๆ ตามความพึงพอใจ ทั้งนี้ สาขาธุรกิจบริการที่อาเซียนตั้งเป้าหมายเร่งรัดการรวมกลุ่มให้เห็นผลเป็นรูปธรรมมี 5 สาขา ได้แก่ สาขาท่องเที่ยว การบิน สุขภาพ เทคโนโลยีสารสนเทศ และ โลจิสติกส์

ค. การดำเนินการเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของการลงทุนอย่างเสรี (Free flow of investment) ได้มีการจัดทำความตกลงด้านการลงทุนของอาเซียนฉบับใหม่ (ASEAN Comprehensive Investment Agreement: ACIA) แทนความตกลงที่มีอยู่เดิม คือ ความตกลงเขตการลงทุนอาเซียน (Agreement on the ASEAN Investment Area: AIA) 1998 และความตกลงด้านการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (Agreement for the Promotion and Protection of Investment) 1987 ความตกลงฉบับใหม่นี้ครอบคลุมเนื้อหา 4 ด้านหลัก คือ การคุ้มครองการลงทุน การอำนวยความสะดวกและความร่วมมือในการลงทุน การส่งเสริมการลงทุน และการเปิดเสรีการลงทุน เพื่อเป็นการเพิ่มและรักษาระดับความสามารถของอาเซียนในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและการลงทุนภายในภูมิภาคอาเซียนด้วยกัน

ง. การดำเนินการเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของเงินทุนอย่างเสรี (Free flow of capital) ตามแผนงานตามแผนงานที่กำหนดโดยรัฐมนตรีการคลังของอาเซียน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนและการเคลื่อนย้ายเงินทุนที่เสรีมากขึ้น โดยประเทศสมาชิกยังสามารถมีมาตรการเพื่อรักษาเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศได้

จ. การดำเนินการเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี (Free flow of skilled labor) แสวงหาความร่วมมือที่จะสร้างมาตรฐานที่ชัดเจนของแรงงานมีฝีมือ และอำนวยความสะดวกให้กับแรงงานมีฝีมือที่มีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในกลุ่มประเทศสมาชิกได้ง่ายขึ้น

2. การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน โดยส่งเสริมกรอบนโยบายด้านเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น นโยบายการแข่งขันของอาเซียน สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา นโยบายภาษี การคุ้มครองผู้บริโภค และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเงิน การขนส่ง เทคโนโลยีสารสนเทศ และพลังงาน

3. การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค เพื่อลดช่องว่างการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิก โดยการสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) พัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถผ่านโครงการต่างๆ ภายใต้กรอบการริเริ่มการรวมกลุ่มของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration: IAI) เพื่อลดช่องว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

4. การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก เน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนที่มีต่อประเทศภายนอกภูมิภาค เช่น การจัดทำเขตการค้าเสรี และการสร้างเครือข่ายด้านการผลิตและจำหน่าย เป็นต้น

ตามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2 (Bali Concord II) ซึ่งเป็นผลมาจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2547 ณ เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ได้กำหนดให้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements: MRAs) ด้านคุณสมบัติในสาขาวิชาชีพหลัก เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพหรือแรงงานเชี่ยวชาญ หรือผู้มีความสามารถพิเศษของอาเซียนได้อย่างเสรี การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีดังกล่าว เป็นการเคลื่อนย้ายเฉพาะแรงงานฝีมือและจะต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (MRAs) ของอาเซียน การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีนั้นจะเริ่มต้นในปี พ.ศ.2558 (ค.ศ.2015) ซึ่งปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียนได้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกันแล้วใน 7 สาขาด้วยกัน คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี ส่วนสาขาอื่น ๆ ยังอยู่ระหว่างการพิจารณา ข้อตกลงยอมรับร่วมกันนี้ประเทศสมาชิกได้กำหนดเบื้องต้นที่จะเปิดเสรี

ในตลาดแรงงานทักษะหรือแรงงานฝีมือนาร่องในกลุ่มบริการ 4 สาขา ได้แก่ ท่องเที่ยว สุขภาพ การบิน และเทคโนโลยีสารสนเทศ ภายใต้เป้าหมายการลดอุปสรรคการประกอบวิชาชีพในภูมิภาค ทั้งนี้ บุคลากรในสายอาชีพดังกล่าว หากมีความสามารถและผ่านเกณฑ์เงื่อนไขคุณสมบัติตามที่แต่ละประเทศกำหนดได้ ก็จะเข้าไปทำงานในกลุ่มสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศได้อย่างเสรี

ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามแผนการดำเนินการในการมุ่งสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้มอบหมายให้ประเทศต่างๆ ทำหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้ประสานงานหลัก (Country Coordinators) ในการเปิดเสรีสินค้าและบริการในสาขาสำคัญ 11 สาขา เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าโดยใช้วัตถุดิบและชิ้นส่วนที่ผลิตภายในอาเซียน ดังนี้

- พม่า สาขาผลิตภัณฑ์เกษตร (Agro-based products) และสาขาประมง (Fisheries)
- มาเลเซีย สาขาผลิตภัณฑ์ยาง (Rubber-based products) และสาขาสีงทอ (Textiles and Apparels)
- อินโดนีเซีย สาขายานยนต์ (Automotives) และสาขาผลิตภัณฑ์ไม้ (Wood-based products)
- ฟิลิปปินส์ สาขาอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics)
- สิงคโปร์ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-ASEAN) และสาขาสุขภาพ (Healthcare)
- ไทย สาขาการท่องเที่ยว (Tourism) และสาขาการบิน (Air Travel)

เฉพาะในสาขาการท่องเที่ยวและสาขาการบินนั้นซึ่งให้ประเทศไทยรับผิดชอบนั้น ถือว่าสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่จะผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวและการบินในภูมิภาคนี้

ดังนั้น การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนดังกล่าวจะทำให้เศรษฐกิจในภูมิภาคแห่งนี้มีความเข้มแข็งขึ้นอย่างมาก และจะเป็นแหล่งการลงทุนที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลก รองจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศอินเดียเท่านั้น ประเทศไทยในฐานะสมาชิกของอาเซียนจะได้รับประโยชน์จากการค้ากับประเทศสมาชิกอาเซียน เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับตลาดแรงงานไทย และสร้างโอกาสการมีงานทำแก่แรงงานไทยมากขึ้น

2.7 ผลกระทบจากการค้าบริการด้านแรงงานเสรี

การค้าเสรีได้ส่งผลกระทบในเชิงบวกต่อการขยายตัวของภาคการผลิตและภาคแรงงาน ซึ่งจะนำไปสู่ความต้องการแรงงานไร้ฝีมือและกึ่งฝีมือมากขึ้นในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรมยาง สิ่งทอ อัญมณีและเครื่องประดับ ซึ่งจะส่งผลให้อัตราค่าจ้างสูงขึ้น นอกจากนี้ มาตรฐานแรงงานหรือคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในกระบวนการผลิตต่าง ๆ จะสูงขึ้น ความก้าวหน้าในอาชีพสำหรับแรงงานที่มีฝีมือและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจะอยู่ในระดับที่สูงขึ้น การเปิดเสรีทางการค้าจะช่วยส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ดีขึ้น ตลอดจนสวัสดิการของผู้ใช้แรงงานในธุรกิจขนาดกลางและขนาดใหญ่ เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอ อัญมณี และธุรกิจบริการ เป็นต้น

ซึ่งผลกระทบของการเปิดการค้าบริการเสรีมีได้ก่อให้เกิดผลกระทบในทางบวกต่อผู้ใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรมเท่านั้น แต่อาจก่อให้เกิดปัญหาความไม่มั่นคงในอาชีพของแรงงานไร้ฝีมือ และนำมาซึ่งปัญหาช่องว่างทางรายได้ และสวัสดิการระหว่างผู้ใช้แรงงานที่มีระดับฝีมือแตกต่างกัน และระหว่างแรงงานที่อยู่ในอุตสาหกรรมต่างประเภทกัน กลุ่มผู้ใช้แรงงานที่จะมีปัญหามากที่สุดในการปรับตัวเพื่อเตรียมพร้อมกับการเคลื่อนย้ายคือ กลุ่มแรงงานที่อยู่ในวัยกลางคนขึ้นไป (มากกว่า 40 ปี) และกลุ่มแรงงานไร้ฝีมือหรือผู้มีการศึกษาน้อย

การแข่งขันด้านการค้าบริการนั้นจะมีลักษณะที่แตกต่างจากการแข่งขันของสินค้า โดยเฉพาะการบริการวิชาชีพซึ่งจะมีลักษณะเฉพาะหรือผู้ประกอบการวิชาชีพอิสระ เช่น สถาปนิก วิศวกร นักบัญชี นักกฎหมาย ในหลายประเทศมักมีการทำความตกลงเปิดเสรีด้านวิชาชีพ โดยจัดทำความตกลงยอมรับคุณสมบัติวิชาชีพของกันและกันไว้ หรือที่เรียกว่า Mutual Recognition Agreement: MRA ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพจากประเทศหนึ่งสามารถเข้าไปทำงานในอีกประเทศหนึ่งได้ ผลกระทบจากการค้าบริการเสรีจึงขึ้นอยู่กับว่า วิชาชีพนั้นเป็นสาขาที่มีความสามารถในการแข่งขันกับผู้ประกอบวิชาชีพเดียวกันจากต่างประเทศหรือไม่ บางสาขาวิชาชีพอาจมีความเสี่ยงต่อการแข่งขันมากกว่าสาขาวิชาชีพอื่นที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น วิชาชีพกฎหมายซึ่งผู้ประกอบการวิชาชีพจำเป็นต้องเรียนรู้ระบบกฎหมายของประเทศนั้น และสอบประกาศนียบัตรให้ได้ก่อนถึงจะประกอบอาชีพได้ จึงเป็นการยากที่ทนายความของประเทศหนึ่งจะสามารถไปประกอบอาชีพทนายความในอีกประเทศหนึ่งได้ เพราะระบบกฎหมายของแต่ละประเทศแตกต่างกัน หรือในการประกอบวิชาชีพบัญชี ก็ต้องสอบประกาศนียบัตรเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม แม้ระบบบัญชีของแต่ละประเทศจะมีความแตกต่างกันบ้าง แต่ก็ไม่เท่ากับกรณีของการบริการด้านกฎหมาย

สิ่งที่มีผลกระทบต่อแรงงาน/นักวิชาชีพไทย

1. แรงงานฝีมือเคลื่อนย้ายได้โดยเสรี ทำให้แรงงานฝีมือ นักวิชาชีพสามารถไปทำงานในประเทศอาเซียนอื่น แต่แรงงานฝีมือจากอาเซียนจะเข้ามาทำงานในไทยได้เช่นเดียวกัน ผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการประสานงานด้านบริการ (CCS) โดยพิจารณาจากกรอบความตกลงการค้าบริการอาเซียน (AFAS) และข้อตกลงการยอมรับร่วม (MRA) (นางสาวบรรจงจิตต์ อังศุสิงห์ ผู้อำนวยการสำนักการค้าบริการและการลงทุน กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ 26 สิงหาคม 2554)
2. การเป็น AEC ทำให้เศรษฐกิจการค้าในอาเซียนขยายตัว ทำให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น แต่หากภาคธุรกิจของไทยแข่งขันไม่ได้ การจ้างงานอาจได้รับผลกระทบ
3. การลงทุนเสรีใน AEC ทำให้ผู้ผลิตไทยอาจย้ายฐานการผลิตไป CLMV ทำให้การจ้างงานในประเทศอาจน้อยลง

2.8 การเปิดเสรีการค้าบริการด้านบัญชี

2.8.1 ความเป็นมา

การเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอุรุกวัยภายใต้กรอบการเจรจาเกดต์ หรือในปัจจุบันคือ องค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) ทำให้เกิดความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Service : GATS) ซึ่งจัดว่าเป็นความตกลงระดับพหุภาคีว่าด้วยการค้าบริการระหว่าง ประเทศฉบับแรก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการร่างกฎระเบียบ ข้อบังคับ และวินัยเกี่ยวกับการค้าบริการ ระหว่างประเทศ รวมทั้งเพื่อขยายการค้าภายใต้เงื่อนไขของความโปร่งใส และให้มีการเปิดเสรีตามลำดับ ทั้งนี้จะต้องไม่ละเมิดกฎหมายและข้อบังคับภายใน และคำนึงถึงการดำเนินงานขององค์การระหว่างประเทศ ซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าทั้งหลาย และเพื่อการ พัฒนาของประเทศกำลังพัฒนา การบริการด้านบัญชีและสอบบัญชี จัดเป็นสาขาธุรกิจวิชาชีพ (Professional Services) ภายใต้ สาขาบริการด้านธุรกิจ (Business Services) ซึ่งหลังจากการเจรจารอบอุรุกวัยสิ้นสุด ประเทศสมาชิก 54 ประเทศ ได้จัดทำตารางผูกพันเฉพาะ ในสาขาบริการด้านการบัญชีและการสอบบัญชีขึ้น ซึ่งมี 4 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 การเข้าสู่ตลาดโดยให้บริการข้ามพรมแดน (Cross Border Supply) รูปแบบที่ 2 การออกไปใช้บริการนอกประเทศ (Consumption Aboard) รูปแบบที่ 3 การเปิดให้ตั้งธุรกิจภายในประเทศ (Commercial Presence) รูปแบบที่ 4 การให้บุคคลากรเข้ามาให้บริการภายในประเทศ (Presence of Natural Persons)

เมื่อพิจารณาแต่ละรูปแบบของการให้บริการแล้ว จะเห็นได้ว่าประเทศสมาชิกผูกพันเปิดเสรีในรูปแบบที่จะให้คนชาติ ของตนเองออกไปใช้บริการด้านบัญชีในต่างประเทศได้โดยไม่มีข้อจำกัดใด ๆ กันมากที่สุด แต่มีการระบุว่ายังไม่ผูกพัน เปิดเสรีในรูปแบบของการให้บริการข้ามพรมแดนกันมากที่สุด สำหรับการให้คนต่างชาติเข้าไปจัดตั้งหน่วยธุรกิจและ การให้คนต่างชาติเข้าไปประกอบวิชาชีพในประเทศ ซึ่งเป็นรูปแบบการให้บริการที่สมาชิกให้ความสนใจกันมากนั้น สมาชิกเกือบทั้งหมดจะผูกพันเปิดเสรีแบบ มีเงื่อนไข ทั้งนี้ข้อผูกพันการเปิดเสรีด้านการบัญชีและการสอบบัญชีของ ประเทศต่าง ๆ ได้แก่

1. สหรัฐอเมริกา

ให้ต่างชาติเข้าไปจัดตั้งหน่วยธุรกิจเพื่อให้บริการด้านการบัญชี ในรูปแบบเจ้าของคนเดียว หรือห้างส่วนเฉพาะบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตเป็นนักบัญชี ยกเว้นรัฐ Iowa ที่กำหนดให้ต้องร่วมทุนไม่ผูกพันที่จะให้คนต่างชาติเข้าไปทำงานวิชาชีพบัญชี เว้นแต่บุคคลซึ่งโอนย้ายไปทำงาน ระดับผู้บริหาร หรือผู้เชี่ยวชาญ นอกจากนี้ บางรัฐกำหนดให้ต้องมีสำนักงานอยู่ในรัฐ สำหรับรัฐ North Carolina ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเป็นพลเมืองสหรัฐอเมริกา และบางรัฐกำหนดให้มีถิ่นพำนักภายในรัฐ ไม่มีข้อจำกัดการให้บริการข้ามพรมแดน และการออกไปใช้บริการในต่างประเทศ

2. สหภาพยุโรป

การให้ต่างชาติเข้าไปจัดตั้งหน่วยธุรกิจ ยังมีข้อจำกัดค่อนข้างมากแตกต่างกันไปแล้วแต่ แต่ละประเทศสมาชิก เช่น จำกัดสัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติ ให้จัดตั้งในรูปของบุคคลธรรมดา รวมทั้งต้องขออนุญาต เป็นต้น สหภาพยุโรปไม่ผูกพันที่จะให้คนต่างชาติเข้าไปประกอบวิชาชีพบัญชี ยกเว้นบุคคลที่โอน ย้ายเข้าไปทำงานระดับผู้อาวุโส ผู้เชี่ยวชาญ และตัวแทนเจรจาขายบริการ นอกจากนี้ บางประเทศยังมี ข้อจำกัดเพิ่มเติมเกี่ยวกับสัญชาติ ไม่มีข้อจำกัดในการที่คนต่างชาติไปใช้บริการในต่างประเทศ สำหรับการให้บริการแบบ ข้ามพรมแดนมีบางประเทศไม่ผูกพันเปิดเสรี

3. ญี่ปุ่น

ให้ต่างชาติเข้าไปจัดตั้งหน่วยธุรกิจในรูป Audit Corporation ซึ่งต้องมีหุ้นส่วนตั้งแต่ 5 คน ขึ้นไปเป็นนักบัญชีที่มีคุณสมบัติ "Koninkaikeishi" ภายใต้กฎหมายญี่ปุ่นไม่ผูกพันให้คนต่างชาติเข้าไปประกอบวิชาชีพบัญชี ยกเว้นบุคคลซึ่งโอนย้ายมาทำงานเป็น ผู้อำนวยการ หรือผู้เชี่ยวชาญในเวลาไม่เกิน 5 ปี ไม่ผูกพันการเปิดเสรีการให้บริการข้ามพรมแดน และการออกไปใช้บริการในต่างประเทศ

4. ออสเตรเลีย

ให้ต่างชาติเข้าไปจัดตั้งหน่วยธุรกิจได้ โดยผู้ถือหุ้นอย่างน้อย 1 คน ต้องมีถิ่นพำนักใน ออสเตรเลีย บุคคลธรรมดาสามารถจดทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีและผู้ชำระบัญชี ไม่ผูกพันที่จะให้คนต่างชาติเข้าไปทำงานวิชาชีพบัญชีเว้นแต่บุคคลระดับผู้บริหาร ผู้จัดการ อาวุโส ตัวแทนขายบริการ หรือผู้เชี่ยวชาญ ไม่มีข้อจำกัดในการที่คนออสเตรเลียจะไปใช้บริการด้านการบัญชีในต่างประเทศ

5. มาเลเซีย

ให้ต่างชาติเข้าไปจัดตั้งหน่วยธุรกิจโดยจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนร่วมกับนักบัญชีชาวมาเลเซีย หรือธุรกิจบริการด้านการบัญชีของมาเลเซีย และต่างชาติมีสัดส่วนการถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 30 ไม่ผูกพันที่จะให้คนต่างชาติเข้าไปทำงานวิชาชีพบัญชี เว้นแต่บุคคลระดับผู้จัดการหรือผู้เชี่ยวชาญ ไม่มีข้อจำกัดการให้บริการข้ามพรมแดน และการที่คนมาเลเซียจะออกไปใช้บริการในต่างประเทศ แต่บริการตรวจสอบบัญชีที่จะได้รับการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติต้องผ่านการรับรองความถูกต้อง จากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของมาเลเซีย

6. สิงคโปร์

ให้ต่างชาติเข้าไปจัดตั้งหน่วยธุรกิจ หรือให้บริการข้ามพรมแดนจากต่างประเทศได้ ยกเว้น ผู้สอบบัญชีต้องมีถิ่นพำนักในสิงคโปร์ หรือหุ้นส่วนอย่างน้อย 1 คน ต้องมีถิ่นพำนักในสิงคโปร์ ให้คนต่างชาติเข้าไปประกอบวิชาชีพบัญชีได้เฉพาะผู้ที่โอนย้ายไปทำงานในตำแหน่งผู้จัดการ นักบริหาร หรือผู้เชี่ยวชาญ

7. ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย

ยังไม่ผูกพันเปิดเสรีการค้าบริการด้านการบัญชีและการสอบบัญชีแต่อย่างไร

8. ไทย

ให้ต่างชาติเข้ามาจัดตั้งหน่วยธุรกิจเพื่อให้บริการด้านการบัญชี ภายใต้เงื่อนไขว่า จะต้อง จัดตั้งในรูปบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนในประเทศไทย สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติไม่เกินร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียนและจำนวนผู้ถือหุ้นที่เป็นคนต่างชาติจะต้องน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด ไม่ผูกพันให้คนต่างชาติเข้ามาประกอบวิชาชีพบัญชี รวมทั้งการให้บริการข้ามพรมแดนจาก ต่างประเทศ ไม่มีข้อจำกัดในการที่คนไทยจะไปใช้บริการด้านการบัญชีในต่างประเทศ

จากข้อมูลข้างต้นนี้ ถือเป็นข้อผูกพันเบื้องต้นในปี 2538 ซึ่งประเทศสมาชิกตกลงจะมีการเจรจา เพื่อแลกเปลี่ยนลดหย่อนข้อจำกัดให้มีการเปิดเสรีเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นรอบ ๆ ภายในเวลาทุก 5 ปี ซึ่งหมายความว่าสมาชิกองค์การการค้าโลกมีข้อผูกพันจะต้องเจรจาเปิดเสรี

ทุก ๆ 5 ปี กระบวนการเปิดเสรี จึงเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง สำหรับบริการด้านวิชาชีพการบัญชีนั้น ไทยได้ผูกพันการบริการในสาขา Accounting Auditing และ Bookkeeping

2.8.2 ความคืบหน้าของ WTO

ภายใต้ความตกลงว่าด้วยการค้าบริการได้มีการจัดตั้งคณะมนตรีว่าด้วยการค้าบริการ (The Council for Trade in Services) ซึ่งคณะมนตรีดังกล่าวได้มีมติเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2538 ให้จัดตั้งคณะทำงานว่าด้วยบริการวิชาชีพ (Working Party on Professional Services : WPPS) ให้มีหน้าที่จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวินัยที่จำเป็น เพื่อให้มั่นใจว่ามาตรการที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดทางคุณสมบัติ และ วิธีดำเนินการมาตรฐานทางเทคนิคและข้อกำหนดในการออกใบอนุญาต ในส่วนของการบริการวิชาชีพ จะไม่สร้างอุปสรรคทางการค้าโดยไม่จำเป็น โดยเริ่มจากสาขาการบัญชีเป็นลำดับแรก

วิชาชีพการบัญชีจึงเป็นวิชาชีพสาขาแรกที่ได้หยิบยกขึ้นเจรจาภายใต้องค์การการค้าโลก เพื่อ สร้างกฎเกณฑ์พหุภาคีที่ไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคทางการค้าที่ไม่จำเป็นในการเข้าประกอบธุรกิจของคนต่างชาติ ในประเทศต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลถึงความคืบหน้าของการเจรจา ทำนองเดียวกันที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพ อื่น ๆ ภายใต้มติว่าด้วยการบริการด้านวิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจจะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา กฎเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้กับสาขาวิชาชีพอื่น ๆ

คณะทำงานว่าด้วยบริการวิชาชีพได้ดำเนินการจัดทำแนวทางการทำความเข้าใจหรือข้อตกลง ขอมรับร่วมกันในสาขาการบัญชี และวินัยว่าด้วยกฎระเบียบภายในประเทศสาขาการบัญชีเสร็จสิ้นแล้ว รวมทั้งสนับสนุนให้ใช้มาตรฐานวิชาชีพระหว่างประเทศ ดังนี้

แนวทางการทำความเข้าใจหรือข้อตกลงขอมรับร่วมกันในสาขาการบัญชี (Guidelines for Mutual Recognition Agreements or Arrangements in the Accountancy Sector) ซึ่ง WPPS ได้จัดทำเสร็จสิ้นตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2540 ประเทศสมาชิกใช้แนวทางดังกล่าวได้ตามความสมัครใจ โดยไม่มีพันธะผูกพันเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำความตกลงสองฝ่ายหรือหลายฝ่ายในการให้การยอมรับ คุณสมบัติและรับรองการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีระหว่างกัน สาระของแนวทางการทำความเข้าใจหรือข้อตกลงขอมรับร่วมกันในสาขาการบัญชี โดย แบ่งเป็น เรื่องที่ 1 ส่วนของข้อปฏิบัติในการเจรจา ซึ่งเน้นในเรื่องความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการเจรจาและผลการเจรจา เรื่องที่ 2 ส่วนของรูปแบบและสาระของความตกลง ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ขอบเขตของความ ตกลงบทบัญญัติเกี่ยวกับการขอมรับร่วมกัน กลไกในการปฏิบัติตามความตกลง การออกใบอนุญาตและ บทบัญญัติอื่น ๆ ของประเทศเจ้าบ้าน ตลอดจนการทบทวนความตกลง เรื่องที่ 3 วินัยว่าด้วยกฎระเบียบภายในประเทศสาขาบัญชี (Disciplines on Domestic Regulation in the Accountancy Sector) ซึ่งคณะมนตรีว่าด้วยการค้าบริการได้เห็นชอบต่อวินัยฯ

ดังกล่าวแล้ว เมื่อ 14 ธันวาคม 2541 แต่จะมีผลทางกฎหมายเมื่อได้พัฒนาวิชาชีพอื่นรวมเป็นวินัยทั่วไปสำหรับบริการวิชาชีพ แล้ว และจะทำเป็นภาคผนวกของความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS) ก่อนการปิดรอบเจรจา การค้าบริการรอบใหม่ อย่างไรก็ตาม ในช่วงระยะเวลาที่ประเทศสมาชิกทุกประเทศต้องพยายามที่จะไม่ใช่ กฎระเบียบเกี่ยวกับสาขาบัญชีที่ไม่สอดคล้องกับวินัยดังกล่าว ซึ่งสาระสำคัญของวินัยมีดังนี้

มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกการค้าบริการสาขาบัญชีให้มั่นใจว่ากฎระเบียบ ภายในของประเทศสมาชิกต้องยึดหลักความโปร่งใส มีหลักเกณฑ์ และไม่สร้างภาระเกินความจำเป็น แต่ วินัยฯ นี้จะไม่เกี่ยวข้องกับมาตรการที่เป็นข้อจำกัดในการเปิดตลาดทั้งการเข้าสู่ตลาดภายใน และข้อจำกัด ของการให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ เนื่องจากได้ระบุไว้ในความตกลงแล้วโดยการเจรจาและจัดทำตาราง ข้อผูกพันเฉพาะวินัยฯ นี้ใช้สำหรับมาตรการที่ดำเนินการโดยรัฐ หรือหน่วยงานที่ไม่ใช่ภาครัฐที่รับผิดชอบด้านการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ โดยมีบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูล เงื่อนไขในการออกใบอนุญาต ต้องเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ และมีหลักเกณฑ์กระบวนการออกใบอนุญาต ที่ต้องกำหนดไว้ล่วงหน้า เปิดเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบ มีหลักเกณฑ์และไม่เป็นการกีดกันผู้ให้บริการ ข้อกำหนดด้านคุณสมบัติ ต้องจำกัดเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ใบอนุญาตกระบวนการตรวจสอบคุณสมบัติและมาตรฐานทางเทคนิค สนับสนุนให้ใช้มาตรฐานวิชาชีพระหว่างประเทศ โดยที่ประชุมระดับรัฐมนตรีของ WTO ครั้งแรกที่สิงคโปร์ เมื่อเดือนธันวาคม 2539 ได้มีมติสนับสนุนความสำเร็จในการกำหนดมาตรฐาน ระหว่างประเทศด้านวิชาชีพบัญชีโดย สหพันธ์นักบัญชีนานาชาติ (International Federation of Accountants : IFAC) คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accountants Standards Committee : IASC) และคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (International Organization of Securities Commission : IOSCO) และยังเห็นชอบให้มีการติดตามความคืบหน้าของการกำหนดมาตรฐานของหน่วยงานดังกล่าวและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมอบหมายให้ ฝ่ายเลขาธิการรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศให้ประเทศสมาชิกด้วย

2.8.3 การดำเนินงานในอนาคต

เนื่องจากมาตรา 6 ของ GATS กำหนดให้คณะมนตรีว่าด้วยการค้าบริการพัฒนาวินัยเกี่ยวกับ กฎระเบียบภายใน (Domestic Regulation) สำหรับการค้าบริการทุกสาขา ขณะที่คณะทำงานว่าด้วยบริการ วิชาชีพก็ได้รับมอบหมายให้จัดทำวินัยว่าด้วยกฎระเบียบภายในสำหรับบริการวิชาชีพด้วยเช่นกัน ที่ประชุม จึงมีมติให้จัดตั้งคณะทำงานว่าด้วยกฎระเบียบภายใน (Working Party on

Domestic Regulation) ขึ้นมา ดำเนินการเรื่องกฎระเบียบภายใน รวมทั้งส่วนที่เกี่ยวกับบริการวิชาชีพด้วย และให้ยกเลิกคณะทำงาน ว่าด้วยบริการวิชาชีพไป

สำหรับแนวโน้มนโยบายเปิดเสรีในอนาคต ตามมาตรา 19 ของ GATS ระบุว่าสมาชิกจะต้อง เริ่มเจรจาเปิดเสรีรอบใหม่ โดยจะต้องเริ่มภายใน 5 ปี หลังจากที่มีความตกลง WTO มีผลใช้บังคับ กล่าวคือ ภายในปี พ.ศ. 2542

ดังนั้น การเปิดเสรีการค้าบริการใน WTO เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะนอกจากจะระบุไว้ในความตกลงแล้ว ยังมีเรื่องที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ แล้วจะต้องดำเนินการต่ออีกหลายเรื่อง ประเด็น จึงอยู่ที่ว่าการเจรจาเปิดเสรีจะครอบคลุมเพียงบางสาขาบริการ หรือจะครอบคลุมทุกสาขาบริการ ในปัจจุบัน ประเทศพัฒนาแล้ว ได้แก่ สหภาพยุโรป และสหรัฐอเมริกายังมีความเห็นแตกต่าง โดยสหภาพยุโรป ต้องการให้ครอบคลุมทุกสาขาบริการ ในขณะที่สหรัฐอเมริกาต้องการเน้นเพียงบางสาขาบริการเท่านั้น สำหรับประเทศกำลังพัฒนายังไม่แสดงท่าทีใด ๆ

2.9 การพัฒนาวิชาชีพการบัญชีของไทย

ผลกระทบของการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการ ทำให้วิชาชีพการบัญชีของไทย ต้องมีการพัฒนาและปรับตัวให้มีคุณภาพเพื่อเพิ่ม โอกาสในการแข่งขันกับต่างประเทศ และไทยจำเป็นต้องเข้าร่วมไปมีส่วนร่วมในการเจรจาทุกระดับ เพื่อรักษาและปกป้องผลประโยชน์ที่พึงจะได้รับจากขบวนการเจรจา

การส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพการบัญชีของไทยต้องคำนึงถึงปัญหาภายในประเทศประกอบด้วย ต้องดำเนินการให้มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นสากล ซึ่งมุ่งเน้นการยกระดับมาตรฐานของวิชาชีพ เพื่อรองรับ ต่อผลกระทบของการเปิดเสรีด้านการค้าบริการ เนื่องจากการที่ WTO ได้ดำเนินการจัดทำแนวทางการ ทำความตกลงยอมรับหรือข้อตกลงยอมรับร่วมกันในสาขาการบัญชีและวินัยว่าด้วยกฎระเบียบภายใน ประเทศสาขาการบัญชี ตลอดจนสนับสนุนให้ใช้มาตรฐานวิชาชีพระหว่างประเทศ ซึ่งเท่ากับว่าไทยถูก ผลักดันให้ใช้บรรทัดฐานที่สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับแนวทางที่เป็นสากลอย่างแน่นอน ผลกระทบที่เห็น ได้ชัด คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจะต้องมีความโปร่งใส มีหลักเกณฑ์ และไม่สร้างภาระเกินความจำเป็น ตลอดจนต้องสอดคล้องกับแนวทางที่เป็นสากลด้วย ซึ่งได้แก่ มาตรฐานการศึกษา ซึ่งประเทศส่วนใหญ่รวมทั้งไทย กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชี ต้อง สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีทางการบัญชี

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานหรือการฝึกหัดงาน ซึ่งแนวทางของ IFAC ได้กำหนดไว้ ไม่น้อยกว่า 3 ปี ซึ่งปัจจุบันตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2541 เป็นต้นไป คณะกรรมการควบคุมการประกอบ

วิชาชีพสอบบัญชี (ก.บ.ช.) ได้กำหนดให้สอดคล้องกับแนวทางสากลแล้ว กล่าวคือ ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องมีประสบการณ์ในการฝึกหัดงานด้านการสอบบัญชีไม่น้อยกว่า 3 ปี และมีจำนวนชั่วโมงการฝึกหัดงานไม่น้อยกว่า 3,000 ชั่วโมง

การทดสอบเกี่ยวกับวิชาชีพ โดย ก.บ.ช. ได้มีการปรับปรุงวิชาที่ทดสอบเป็น 5 รายวิชา ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2538 และเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2541 ได้ปรับปรุงเกณฑ์คะแนนที่สอบผ่านในแต่ละวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 รวมทั้งระยะเวลาการเก็บสะสมคะแนนวิชาที่สอบผ่านในแต่ละวิชาเก็บได้ไม่เกิน 3 ปี ซึ่งการปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีปฏิบัติของประเทศ โดยส่วนใหญ่ที่พัฒนาแล้ว

การศึกษาต่อเนื่องทางวิชาชีพ ซึ่งแนวทางของ IFAC ได้กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทุกคนควรได้รับการศึกษาต่อเนื่องทางวิชาชีพอย่างน้อย 30 ชั่วโมงต่อปี หรืออย่างน้อย 90 ชั่วโมง ตลอดระยะเวลา 3 ปี และประเทศพัฒนาแล้ว กำหนดไว้ 120 ชั่วโมง ภายใน 3 ปี ก่อนต่ออายุใบอนุญาตในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งไทยยังไม่ได้บังคับในเรื่องดังกล่าวไว้เพียงแต่สนับสนุนให้ผู้ประกอบวิชาชีพควรศึกษา และติดตามความก้าวหน้าของวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานและการให้บริการที่มี คุณภาพต่อลูกค้า ซึ่งในอนาคตไทยจะต้องพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้สอดคล้องกับสากลด้วย

นอกจากนั้นอุปสรรคและปัญหาในปัจจุบันที่สำคัญ คือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการบัญชีโดยตรง คือ พ.ร.บ. ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 และประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 285 ได้ประกาศใช้ มานานมาก ซึ่งค่อนข้างล้าสมัยไม่สอดคล้องกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจและวิชาชีพที่มีการเปลี่ยนแปลง ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะปัญหาที่สำคัญ คือ

พ.ร.บ. ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ยังกำหนดให้รัฐทำหน้าที่กำกับดูแลควบคุมการประกอบวิชาชีพทั้งหมด แต่ไม่มีบทบัญญัติที่จะช่วยเป็นการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพให้มีการควบคุมกันเองตาม แนวทางสากล

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 285 ยังกำหนดให้ธุรกิจขนาดเล็กต้องมีการสอบบัญชี ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวทางสากล และไม่มีการกำหนดคุณสมบัติของนักบัญชีไว้

ปัญหาอีกประการหนึ่ง คือ วิชาชีพการบัญชีและการสอบบัญชียังถูกควบคุมและกำกับดูแลจากหน่วยงานหรือสถาบันหลายแห่ง ส่งผลให้การควบคุมและการกำกับดูแลวิชาชีพขาดความเป็นเอกภาพ ประกอบกับปัจจุบันสถาบันวิชาชีพที่มีบทบาทในการส่งเสริมวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง คือ สมาคมนักบัญชี และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย มีความเป็นปึกแผ่นมากขึ้น แต่ยังคงขาดอำนาจสนับสนุนทาง กฎหมายในการควบคุมดูแลสมาชิกให้อยู่ในกรอบของจรรยาบรรณและ

มาตรฐานวิชาชีพ ดังนั้น กรมทะเบียนการค้า ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพการบัญชีโดยตรง จึงได้เสนอให้มีการ ปรับปรุงพัฒนามาตรฐานและโครงสร้างของวิชาชีพการบัญชีของไทย โดยผ่านกลไกการแก้ไขกฎหมาย ดังกล่าว คือ ร่าง พ.ร.บ. วิชาชีพบัญชี และร่างการบัญชี ซึ่งมีแนวทางปรับโครงสร้างของวิชาชีพการ บัญชีของไทย ดังนี้

ปรับบทบาทของ ก.บช. เป็นคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี และเป็นหน่วยงานของภาครัฐเพียงแห่งเดียวที่ทำหน้าที่กำกับดูแลองค์กรวิชาชีพทางการบัญชีที่ได้รับการรับรอง ทุกแห่ง

กำหนดให้สถาบันวิชาชีพ คือ สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย เป็นองค์กรอิสระที่มีบทบาทในการกำกับดูแลผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีอำนาจในการออกใบอนุญาตควบคุมจรรยาบรรณ และกำหนดมาตรฐานการสอบบัญชี ซึ่งจะสอดคล้องกับหลักปฏิบัติสากลในประเทศไทย ที่ได้พัฒนาแล้ว

ขยายการให้การรับรองบริการทางวิชาชีพบัญชีไปถึงการให้บริการวิชาชีพอื่น เช่น การตรวจสอบภาษีอากร การบัญชีต้นทุน และการควบคุมภายใน โดยไม่ได้จำกัดอยู่แต่การสอบบัญชีอย่างเดียวเช่นในปัจจุบัน

กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีขึ้น โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นองค์กรอิสระภายใต้กฎหมาย ทำหน้าที่ในการจัดทำและพัฒนามาตรฐานการบัญชี ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนามาตรฐานการบัญชีเป็นไปอย่างรวดเร็วขึ้น และมีกฎหมายให้ความสนับสนุนส่งผล ให้เป็นที่ยอมรับของสถาบันต่าง ๆ เนื่องจากมีสภาพบังคับโดยกฎหมาย และช่วยลดความซ้ำซ้อนของ หน่วยงานกำกับดูแลอื่นที่ออกหลักเกณฑ์ที่ซ้ำซ้อนหรือขัดกับมาตรฐานการบัญชีได้

กำหนดให้มีการยกเลิกการสอบบัญชีของธุรกิจขนาดเล็ก เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติสากล เนื่องจากธุรกิจขนาดเล็กไม่มีผลกระทบต่อสาธารณชน และส่วนใหญ่จะเป็นธุรกิจที่มีทั้งผู้บริหารและผู้ถือหุ้นเป็นบุคคลในครอบครัวกลุ่มเดียวกัน

อย่างไรก็ตามแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างของวิชาชีพการบัญชีจะดำเนินไปได้ อย่างรวดเร็วหรือเป็นรูปธรรมเพียงใด ขึ้นอยู่กับการแก้ไขร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ดังกล่าวว่าจะใช้ระยะเวลายาวนานเพียงใดที่จะบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งเป็นเรื่องที่ท้าทายต่อผู้บริหารระดับสูง หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และรัฐบาลที่จะให้สนับสนุนและเร่งผลักดันการแก้ไขกฎหมายดังกล่าว ซึ่งนอกจากจะมีส่วน ในการยกระดับและพัฒนาโครงสร้างวิชาชีพการบัญชีอย่างยั่งยืนแล้ว ยังมีส่วนสร้างแนวทางปฏิบัติที่เป็น สากลเพื่อเพิ่ม โอกาสการแข่งขันสำหรับรองรับการเปิดเสรีการค้าบริการด้านบัญชีด้วย

2.10 คุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพตามข้อกำหนดของ IES

เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่าสภาสมาชิกบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นสมาชิกของสหพันธ์นักบัญชีสากล (International Federation of Accountance : IFAC) จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาสากล (International Education Standard : IES) ที่ออกโดย IFAC ทั้ง 8 ฉบับ ซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพดังมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1. นักบัญชีมืออาชีพจะต้องสำเร็จการศึกษาขั้นต้นทางด้านบัญชีในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการบัญชี ซึ่งได้กำหนดวิธีการคัดเลือกเข้าศึกษาด้านการบัญชีอย่างเป็นระบบและมีการจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรการบัญชี (Content of Professional Accounting Education Programs) ที่จะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ทางวิชาชีพบัญชีระดับสูง และสามารถพัฒนาตนเองเป็นนักบัญชีมืออาชีพได้ในอนาคต ใน IES ฉบับที่ 2 ได้แบ่งองค์ความรู้ในหลักสูตรการบัญชีเป็น 3 ส่วน คือ การบัญชี การเงิน และความรู้อื่นที่เกี่ยวข้อง (Accounting, Finance and Related Knowledge) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจขององค์กร (Organizational and Business Knowledge)

2. นักบัญชีมืออาชีพต้องมีทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) ในด้านต่างๆ ได้แก่ ทักษะด้านสติปัญญา (Intellectual Skill) ทักษะด้านเทคนิคทั่วไปและเทคนิคเฉพาะเกี่ยวกับวิชาชีพ (Technical Skill) ทักษะส่วนบุคคล (Personal Skill) ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Interpersonal and Communication Skill) และทักษะด้านการจัดการทางธุรกิจและองค์กร (Organizational and Business Management Skills)

3. นักบัญชีมืออาชีพต้องมีคุณค่าและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรม (Professional Value, Ethic and Attitudes) ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อสังคม ความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพความสามารถในการรักษาความลับ และความเป็นอิสระ

4. นักบัญชีมืออาชีพจะต้องมีการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (Experience) เป็นระยะเวลานานและเข้มข้นเพียงพอที่จะแสดงให้เห็นว่าเป็นนักบัญชีที่มีความรู้และมีทักษะทางวิชาชีพ รวมทั้งมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บนฐานของความมีจริยธรรม โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดและมีกระบวนการตรวจสอบอย่างมีมาตรฐานและสม่ำเสมอ

5. นักบัญชีมืออาชีพต้องสอบผ่านการประเมินความสามารถทางวิชาชีพ (Professional Capabilities) ซึ่งจะเป็นการประเมินความรู้และทักษะทางด้านวิชาชีพ ตลอดจนการมีคุณค่า ทัศนคติทางวิชาชีพและจริยธรรม

6. นักบัญชีมืออาชีพจะต้องมีการเรียนรู้อย่างไม่จบสิ้น (Lifelong Learning) โดยถือเป็นภาระหน้าที่ที่จะต้องพัฒนา และรักษาความสามารถด้านวิชาชีพ โดยมีกฎเกณฑ์และข้อบังคับให้นักบัญชีได้มีโอกาสได้พัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

สำหรับ IES ฉบับที่ 8 ได้กล่าวถึง ความสามารถของผู้ตรวจสอบบัญชีมืออาชีพ (Audit Professional) ว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเป็นนักบัญชีมืออาชีพดังกล่าวข้างต้น (IES1-7) และจะต้องมีความรู้ความสามารถทั้งทางด้านการตรวจบัญชี บัญชีเงินและการรายงานตามระดับสูง รวมทั้งทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็นต่อการตรวจสอบบัญชี การมีคุณค่านบนพื้นฐานของจริยธรรมและทัศนคติที่ดีทางวิชาชีพ รวมถึงการมีประสบการณ์เชิงปฏิบัติ และที่สำคัญต้องสอบผ่านการประเมินความสามารถเป็นผู้สอบบัญชีมืออาชีพ นอกจากนี้ IES ฉบับที่ 8 ยังได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้สอบบัญชีมืออาชีพที่ทำงานในสภาพแวดล้อมและอุตสาหกรรมเฉพาะอีกด้วย

2.11 การเตรียมความพร้อมภาครัฐ ภาคเอกชนและบุคลากรทางบัญชี

2.11.1 ภาครัฐ

1. การพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะผู้ใช้แรงงาน ประเทศไทยมีจุดแข็งอย่างมากในภาคบริการการท่องเที่ยว การบริการด้านสุขภาพ การรักษาพยาบาล การดูแลผู้สูงอายุ และด้านศัลยกรรม จึงเป็นที่คาดหมายว่าเมื่อมีการเปิดเสรีภาคบริการในอาเซียน ภาคบริการดังกล่าวจะเป็นภาคธุรกิจที่ได้รับประโยชน์ค่อนข้างมาก และในอนาคตการส่งออกแรงงานจะเป็นช่องทางนำรายได้จากต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทยจนวนมหาศาลต่อปี โดยเฉพาะแรงงานประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น อาทิ พ่อครัว พนักงานสปา หมอรักษาโรคด้วยยาสมุนไพรสูตรแผนโบราณ หรือหมอนวดแผนโบราณ ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเตรียมการพัฒนาแรงงานที่อยู่ในตลาดแรงงานและแรงงานที่จะออกสู่ตลาดแรงงานให้มีสมรรถนะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ ประเทศในภูมิภาคอาเซียนทั้งหลายควรร่วมกันจัดตั้งหน่วยงานเหนือชาติหรือระดับนานาชาติขึ้นมาดูแลปัญหาของกลุ่มคนงานที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรี ด้วยการฝึกอบรมความรู้ความชำนาญใหม่ การฝึกอบรมจะทำให้ตลาดแรงงานมีความยืดหยุ่น และทำให้การเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศและระหว่างภูมิกาคนั้นดีขึ้น นอกจากการฝึกฝนทักษะแรงงานเพื่อเข้าไปทำงานในประเทศกลุ่มอาเซียนด้วยกันแล้ว การฝึกฝนทักษะแรงงานเพื่อป้อนสู่ตลาดโลกก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ดังนั้น ภาครัฐจึงควรกำหนดเป็นนโยบายสำคัญของประเทศและเปิดหลักสูตรอบรมวิชาชีพให้กับประชาชนในสาขาวิชาชีพต่างๆ เป็นต้นว่า ช่างก่อสร้าง ช่างซ่อมรถ ช่างประกอบอัญมณี ช่างคอมพิวเตอร์ พนักงานดูแลเด็กและผู้สูงอายุ แม่บ้าน บุรุษพยาบาลผู้

ประกอบอาหารไทย พนักงานสปา หมอนวดแผนโบราณ ซึ่งแรงงานเหล่านี้เป็นที่ต้องการของต่างประเทศจำนวนมาก หากรัฐบาลให้การส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจัง ในอนาคตแรงงานเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญในการออกไปนารายได้เข้าประเทศ

2. การป้องกันสภาวะ “สมองไหล” เมื่อการเดินทางระหว่างประเทศทำได้ง่ายหรือเดินทางไปได้โดยเสรี จึงเกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานของบรรดาผู้ใช้แรงงานที่มีทักษะฝีมือ ผู้บริหาร นักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจากประเทศหนึ่งไปยังประเทศภาคีสมาชิกอื่นของอาเซียนมากขึ้น ไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใดก็ตาม เช่น ค่าตอบแทน สวัสดิการ หรือการดำรงชีวิตที่ดีกว่าประเทศไทย จึงทำให้เกิดสภาวะ “สมองไหล” ของประชากรที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรทางด้านวิชาการ และก่อให้เกิดปัญหาในการพัฒนาประเทศตามมา ดังนั้น การที่จะทำไม่ให้เกิดสภาวะการณีสมองไหลประเทศไทยจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงสวัสดิการและค่าตอบแทนที่ดีและจูงใจ ซึ่งอาจยับยั้งการไหลออกของแรงงานเหล่านี้ได้

กฎหมายที่เกี่ยวกับแรงงานและสวัสดิการแรงงานในประเทศไทย ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.2518 พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533 พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ.2537 พระราชบัญญัติแรงงานวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ.2543 และพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 กฎหมายเหล่านี้ถูกนำมาใช้กับคนต่างประเทศที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยด้วย ดังนั้น หากประเทศไทยสามารถจัดการกฎหมายสวัสดิการแรงงานได้ดี ก็จะทำให้แรงงานมีฝีมือจากต่างประเทศเข้ามาทำงานในประเทศไทยมากขึ้น และทำให้เกิดการลงทุนตามมา รวมทั้งแรงงานมีฝีมือ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านของไทยก็จะไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ

ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้แรงงานฝีมือไหลออกนอกประเทศนั้น ประเทศไทยจึงควรกำหนดนโยบายและมาตรการ ดังต่อไปนี้

ก. ส่งเสริมให้สินค้าของประเทศไทยสามารถแข่งขันกับ Brand ต่างประเทศได้ สาเหตุหนึ่งที่แรงงานมีฝีมือของไทยเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ ก็เพราะมีความเชื่อมั่นในบริษัทต่างชาติมากกว่าบริษัทหรือองค์กรภายในประเทศ และทุกคนย่อมต้องการทำงานในบริษัทหรือองค์กรที่ดีที่สุด ดังนั้น ถ้าประเทศไทยสามารถทำให้บริษัทหรือองค์กรในประเทศดีเท่าหรือดีกว่าในต่างประเทศได้ ก็จะแก้ปัญหาการไหลออกของแรงงานมีฝีมือได้

ข. ให้สวัสดิการที่ดีแก่ผู้ใช้แรงงานเช่นเดียวกับข้าราชการ เพราะแรงงานกลุ่มนี้จะสามารถนำความรู้ความสามารถมาใช้ในการพัฒนาบริษัทหรือองค์กรได้ ซึ่งสุดท้ายก็จะตกเป็นผลประโยชน์ของประเทศชาติ คือทำให้บริษัทของไทยเติบโตและสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้

เศรษฐกิจในประเทศจะดีขึ้นและสามารถเก็บภาษีมาพัฒนาประเทศได้มากขึ้น นอกจากนี้ สวัสดิการต่างๆ บางประการควรขยายให้แก่แรงงานมีฝีมือ ผู้บริหาร นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เป็นคนต่างชาติที่เข้ามาทำประโยชน์ให้แก่ประเทศด้วย

ก. ค่าตอบแทนแก่ผู้ใช้แรงงานภายในประเทศกับผู้ใช้แรงงานในต่างประเทศไม่ควรแตกต่างกันจนเกินไป หากอัตราค่าจ้างแรงงานต่ำมาก ก็จะไม่สามารถดึงดูดให้คนไทยที่เป็นแรงงานมีฝีมือไม่ไปทำงานในต่างประเทศได้ เพราะในความเป็นจริงนั้น ไม่มีใครอยากที่จะทำงานไกลบ้าน

3. การบริหารจัดการภาครัฐ การเปิดเสรีและกระแสโลกาภิวัตน์นี้อาจทำให้เกิดช่องว่างระหว่างผู้ใช้แรงงานและเจ้าของทุนมากขึ้น และความแตกต่างระหว่างแรงงานที่มีทักษะฝีมือกับแรงงานที่ไร้ฝีมือ รัฐควรเข้ามามีบทบาทในการกระจายความมั่งคั่งอันเกิดจากการเปิดเสรีลงสู่ประชาชนโดยทั่วหน้า และรักษาไว้ซึ่งความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ รัฐต้องเข้ามากระตุ้นให้เกิดการพัฒนาของนวัตกรรม การพัฒนาความรู้และทักษะด้านการจัดการขั้นสูง การพัฒนาเครือข่ายอุตสาหกรรมร่วมทุนเพื่อให้เกิดการถ่ายโอนเทคโนโลยี และที่สำคัญต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ รองรับ ดังต่อไปนี้

ก. ให้ความสำคัญต่อการสร้างงานเพื่อรองรับกลุ่มแรงงานที่อาจได้รับผลกระทบ ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยเน้นความสามารถในการทำงานที่สามารถตอบสนองความต้องการของภาคการผลิตได้

ข. ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิของแรงงาน เช่น พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน โดยครอบคลุมไปถึงแรงงานภาคเกษตร และแรงงานนอกระบบ เป็นต้นว่า ผู้รับงานไปทำที่บ้าน และการจ้างงานแบบชั่วคราว

ค. ปรับปรุงมาตรการส่งเสริมการลงทุนให้สามารถเชื่อมโยงกับสิทธิของผู้ใช้แรงงานในเรื่องของความปลอดภัยในการทำงาน สวัสดิการและความมั่นคงทางสังคม เพื่อก้าวเข้าสู่การแข่งขันในตลาดเสรีด้านแรงงาน

ง. พัฒนาศักยภาพของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการเชื่อมโยงข้อมูลด้านแรงงานและข้อมูลด้านเศรษฐกิจกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กล่าวโดยสรุป ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนับเป็นจุดเปลี่ยนครั้งสำคัญของไทย การเปิดเสรีทางการค้า การบริการ และการลงทุน จะส่งผลดีแก่ประเทศไทย ในด้านการค้า ตลาดสินค้าของไทยจะขยายตัวเพิ่มมากขึ้นทั้งในภูมิภาคอาเซียนเองและขยายออกไปสู่ภูมิภาคอื่นในโลก โดยการทำข้อตกลงการค้าเสรีกับประเทศนอกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นอาเซียนบวก 3 บวก 6 หรือความ

ร่วมมือกับกลุ่มสหภาพยุโรป ส่วนภาคบริการนั้น มีบทบาทอย่างมากในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวและด้านสุขภาพ การเปิดเสรีด้านแรงงานจะทำให้การแข่งขันมีมากขึ้น นายจ้างจะมีโอกาสเลือกจ้างงานในประชากรมอาเซียนที่มีค่าแรงถูกกว่า ดังนั้น ถึงเวลาแล้วที่แรงงานทักษะทั้งหลายจำเป็นต้องเพิ่มความรู้ด้านภาษาต่างประเทศเป็นภาษาที่สองหรือที่สาม และปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐานการทำงานที่เป็นสากล

ประเทศไทยประเทศเดียวมีประชากรเพียง 60 กว่าล้านคน มีรายได้ประชาชาติประมาณ 4 พันกว่าล้านบาท ไม่สามารถแข่งขันกับประเทศมหาอำนาจใหม่ทางเศรษฐกิจอย่างจีนหรืออินเดียได้ แต่ถ้ารวมกันเป็นประชาคมอาเซียนที่เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวสำเร็จ ประชากรของอาเซียนจะมีถึง 600 ล้านคน หรือ 1 ใน 10 ของประชากรโลก ที่มีรายได้ประชาชาติรวมกันเกือบ 30,000 ล้านบาท นับเป็นตลาดและแหล่งเงินทุนที่มีศักยภาพมหาศาล และยังเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของไทยในการค้ากับตลาดอื่นนอกภูมิภาคอีกด้วย การรวมกลุ่มกันภายในภูมิภาคอาเซียนจึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะนำไปสู่ความเท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจ เกิดการแบ่งปันทรัพยากรด้านต่างๆ แก่กัน มีการเอื้อประโยชน์และให้การสนับสนุนระหว่างกัน รวมทั้งมีการส่งเสริมการค้าระหว่างกัน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ นอกภูมิภาค

2.11.2 ภาคเอกชน

ควรมีการยกระดับ/สร้างภาพลักษณ์ในสินค้าและการให้บริการที่มีคุณภาพ การมีเป้าหมายตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market) การมีเครือข่ายในการทำธุรกิจร่วมกัน ซึ่งมีแนวทางดังนี้

2.11.2.1 การดำเนินการเชิงรุก (ACE)

1. ควรศึกษาเสาะหาแหล่งวัตถุดิบใน AEC นำเข้าวัตถุดิบ สินค้าสำเร็จรูปจากแหล่งผลิตใน AEC ที่มีความได้เปรียบด้านราคาและคุณภาพ
2. ควรศึกษารสนิยมความต้องการใน AEC ขยายให้ตลาดใหญ่ขึ้นและใช้ประโยชน์ economy of scale (ผลิตยิ่งมาก ต้นทุนต่อหน่วยยิ่งต่ำ)
3. ควรดูความเป็นไปได้ในการย้ายฐานการผลิต สามารถย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศที่เหมาะสมเป็นแหล่งผลิต
4. ควรหันมามอง CLMV โดยวิสัยทัศน์ใหม่ ใช้ CLMV เพื่อใช้ประโยชน์จากสถานะ Least Developed Countries : LDCs

2.11.2.2 การดำเนินการเชิงรับ (AEC)

1. ต้องเรียนรู้คู่แข่ง เกิดคู่แข่งใหม่จากอาเซียนนอกเหนือจากคู่แข่ง 9 ประเทศแล้ว ยังมีเพิ่มอีก 3 หรือ 6 (อาเซียน+3+6)

2. ไม่ละเลยการลดต้นทุน ต้นทุนของกลุ่มอาจต่ำลง
3. เร่งเสริมจุดแข็ง ลดจุดอ่อน กลุ่มจะเข้ามาแข่งถึงในเขตแดนเรา
4. อาจถูกแย่งแรงงานฝีมือ ผูกมัดใจลูกค้าทุกรูปแบบและสร้างความแตกต่างด้วยความคิดสร้างสรรค์คุณภาพ/มาตรฐาน
5. ต้องพัฒนาศักยภาพของพนักงาน ให้เป็นมืออาชีพมากขึ้น
6. สร้างความต่างในธุรกิจ มี Initiative ในการให้บริการ

2.11.3 ภาคนุเคราะห์ทางบัญชี

บุคคณาทรงบัญชี (รงรงงนมีฝีมือเสรี) ควรมีการปรับตัวและเตรียมรับมือAEC จากแนวความคิดดังนี้ (สุภัทธ สวงวนตีกุล ผอ.สำนักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. 18 พ.ค. 54)

จากรับเป็นรุก โดยการ เปลี่ยนนิสัยทัศนจกมองเชิงรับเป็นเชิงรุกและ ย่อมัวแต่กลัวว่าแข่งไม่ได้ แต่มองหาโอกาสที่เป็ดกว้างขึ้น ควรมีความรู้รอบ รู้ทันโดยการติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ รู้เขา รู้เรา โดยการศึกษาคลาค รสนิยมความต้องการในอาเซียน รู้จุดแข็ง จุดอ่อนของกลุ่ม โดยการสร้างความแตกต่างของตนเองโดยใช้จุดแข็งที่มี (องค์ความรู้ในวิชาชีพ สร้างความแตกต่างของตนเองโดยใช้จุดแข็งที่มี (องค์ความรู้ในวิชาชีพ) และแสวงความรู้ใหม่ ทั้งการพัฒนาด้านภาษา พัฒนาฝีมือ (มาตรฐานวิชาชีพผู้สากล)

2.12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สงกรณต๋ ไกยวงษ์ (2551: บทคัดย่อ) เรือง ปัจจยที่ส่งผลต่อทักษะความเป็นมืออาชีพของนักวิชาชีพบัญชีไทย ในบริบทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้สอบภาษีอากร เพื่อศึกษาปัจจยที่ส่งผลต่อทักษะความเป็นมืออาชีพของนักวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยในบริบทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้สอบบัญชีภาษีอากร ทำการสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 800 คนจากประชากรของนักวิชาชีพดังกล่าวในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยใช้แบบสอบถามระดับความคิดเห็น 5 ระดับ Likert Scale และคำถามปลายเป็ด ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญใน 4 ปัจจยได้แก่ ปัจจยความรู้ด้านภาษีอากร ปัจจยด้านความหลากหลายในธุรกิจที่มีประสพการณ์ในการตรวจสอบ ปัจจยด้านความรู้จากการเข้าอบรมพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง และปัจจยด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และจากการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างปัจจยที่ส่งผลต่อความเป็นมืออาชีพกับทักษะความเป็นมืออาชีพโดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยแบบเส้นตรง พบว่าปัจจยที่มี

ความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้สอบบัญชีภาษีอากรประกอบด้วย 1) ปัจจัยความรู้ทางด้านภาษีอากร 2) ปัจจัยความรู้ด้านการตรวจสอบ 3) ปัจจัยความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ 4) ปัจจัยจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ 5) ปัจจัยระยะเวลาที่ทำงานด้านตรวจสอบบัญชี 6) ปัจจัยการเข้าอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง และ 7) ปัจจัยการศึกษาด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และผลวิจัยจากข้อเสนอแนะและความคิดเห็นพบว่ามีความต้องการที่จะให้มีการกำหนดประสบการณ์การทำงานเป็นคุณสมบัติของผู้สอบบัญชีภาษีอากร และต้องการให้หน่วยงานกำกับดูแลกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและมีบทบาทในการพัฒนานักวิชาชีพให้มากขึ้น นอกจากนี้ข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะความเป็นมืออาชีพได้แก่ การสร้างความร่วมมือระหว่างผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้สอบบัญชีภาษีอากร มีการเสนอให้เพิ่มหลักเกณฑ์ในการเข้ารับรองเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรโดยเฉพาะประสบการณ์หรือระยะเวลาในการทำงานในวิชาชีพเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในงานให้ทัดเทียมผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เสริมความรู้ทางด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ เน้นหลักสูตรการอบรมในรูปแบบของ workshop การอบรมในรูปแบบของ e-learning และยังมีข้อเสนอแนะให้มีการจัดตั้งมาตรฐานในการรับงานโดยเฉพาะในเรื่องของค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีภาษีอากรการ นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะให้สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกโดยไม่คิดมูลค่า ผลงานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์แก่การพัฒนานักวิชาชีพบัญชีอื่นๆ นอกเหนือจากวิชาชีพผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้ตรวจสอบบัญชีภาษีอากร และงานวิจัยในอนาคตจะได้มีการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับนักวิชาชีพบัญชีในสายงานอื่น ๆ เพื่อแสดงภาพรวมของทักษะความเป็นมืออาชีพในวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย

ดร.กิตติมา อัครนุพงศ์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบัญชีนานาชาติ : การเปรียบเทียบปฏิบัติทางการบัญชีของประเทศต่าง ๆ จากการที่การบัญชีนานาชาติ เริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพการบัญชีของไทย โดยเฉพาะตั้งแต่ประเทศไทยทำการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีครั้งใหญ่ ในปี พ.ศ.2542 การบัญชีนานาชาติให้ความสำคัญกับการศึกษาเปรียบเทียบวิธีการปฏิบัติทางการบัญชีของประเทศต่าง ๆ สาเหตุของความแตกต่างของวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่สำคัญคือ วัฒนธรรมหรือค่านิยมทางสังคม เมื่อค่านิยมทางสังคมแตกต่างกันย่อมส่งผลให้แนวคิดทางการบัญชีแตกต่างกัน และวิธีปฏิบัติทางการบัญชีของประเทศต่าง ๆ แตกต่างกัน การศึกษาการบัญชีนานาชาติช่วยในการหาวิธีการที่จะทำให้วิธีปฏิบัติการบัญชีของประเทศต่าง ๆ สอดคล้องกัน คือ ข้อตกลงระหว่างกลุ่มประเทศในยุโรปโซน ที่เรียกว่า Euro Directives และการหันมาใช้มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standards) มากขึ้นในหลายประเทศ นอกจากนี้

ทิศทางของการบัญชีนานาชาติในอนาคต คือ การพัฒนา Global Accounting Standard และการพัฒนาวิชาชีพบัญชีและการสอบบัญชีในระดับนานาชาติ ซึ่งจะช่วยให้วิชาชีพบัญชีมีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง

ปีละมาศ เรื่องแสงรอบ (2552 : บทคัดย่อ) งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในทางปฏิบัติ หากนำมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีมาใช้ในสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กและขนาดกลาง การวิจัยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่แสดงความเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในทางปฏิบัติมากที่สุดของสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กและขนาดกลาง คือ การจัดให้มีระบบการสอบทานคุณภาพงานสอบบัญชีและการแต่งตั้งผู้สอบทานคุณภาพงานสอบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล เนื่องจากความพร้อมด้านบุคลากร ระยะเวลาที่ต้องใช้เพิ่มเติมในกระบวนการตรวจสอบและต้นทุนที่จะเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามสำนักงานสอบบัญชีควรเร่งดำเนินการในการเตรียมความพร้อมและอาจพิจารณาร่วมมือกันระหว่างสำนักงาน เพื่อแบ่งปันทรัพยากร นอกจากนี้ หน่วยงานกำกับดูแลควรพิจารณาความเหมาะสมของหลักเกณฑ์และเร่งดำเนินการออกแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับโครงสร้างและลักษณะของสำนักงานสอบบัญชีไทย

รายงานองค์ระหว่างประเทศ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ผลการสำรวจ : 2553) ได้จัดทำแบบสอบถามความคิดเห็น เรื่อง “กิจกรรมประจำปี 2554 เพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้ประกอบการภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC)” เพื่อสำรวจความสนใจของผู้ประกอบการซึ่งเป็นสมาชิกสภาอุตสาหกรรมฯ เกี่ยวกับกิจกรรมที่จะมีส่วนช่วยสนับสนุน ส่งเสริม เตรียมความพร้อมและเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันแก่ผู้ประกอบการเพื่อเข้าสู่การเป็น AEC รวมถึงความจำเป็นที่ผู้ประกอบการควรจะได้รับทราบถึงแนวทางการปรับตัวหรือกิจกรรมในด้านต่าง ๆ เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ AEC ให้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้น รายงานองค์ระหว่างประเทศ จึงส่งแบบสอบถามความคิดเห็นดังกล่าว ไปยังสมาชิกสภาอุตสาหกรรมฯ ทั้ง 39 กลุ่มอุตสาหกรรม และจากการรวบรวมตั้งแต่วันที่ 21 มกราคม 2554 จนถึงขณะนี้ (4 มีนาคม 2554) ได้มีสมาชิกสภาอุตสาหกรรมฯ ที่เป็นเจ้าของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมกระดาษและเยื่อกระดาษ แก้วและกระจก เครื่องนุ่งห่ม เครื่องปรับอากาศ เคมี พลาสติก และเฟอร์นิเจอร์ ที่ให้ข้อคิดเห็น ในเบื้องต้นสามารถสรุปผลจากแบบสอบถามได้ใน 3 หัวข้อสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมที่สภาอุตสาหกรรมฯ ควรดำเนินการเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการ ดังนี้

1. การจัดสัมมนาให้ความรู้เรื่อง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและโอกาสทางธุรกิจ โดยหัวข้อ/ประเด็นที่สมาชิกสภาอุตสาหกรรมฯ ให้ความสำคัญมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย มีดังนี้

1.1 การสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน(อาทิ การลดภาษีศุลกากร กล้วยาด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า)

1.2 การใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้เขตการค้าเสรีระหว่างอาเซียนอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาต่างๆ

1.3 การใช้ประโยชน์จากการรวมกลุ่ม 12 สาขาสำคัญของอาเซียน ซึ่งได้มีการลดภาษีเป็นร้อยละ 0 แล้ว ตั้งแต่ 1 มกราคม พ.ศ.2550

1.4 มาตรการด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า และขจัดอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภายใน(อาทิ พิธีการศุลกากร กระบวนการทางการค้า มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช)

1.5 การใช้ประโยชน์จากการจัดทำมาตรฐานการยอมรับร่วม (MRA) ในสินค้าอุตสาหกรรมของอาเซียน

1.6 การลงทุนในสาขาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ๆ

1.7 การใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้โครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน (AICO)

1.8 การใช้ประโยชน์จากกองทุนให้ความช่วยเหลือในการปรับตัวและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีของภาครัฐ (กองทุนFTA)

1.9 กิจกรรมอื่นๆ เช่น จัดประชุมผู้ผลิตในผลิตภัณฑ์เดียวกันเพื่อที่จะได้มีการปรึกษาและหาแนวทางในการทำธุรกิจร่วมกันในกลุ่มประเทศอาเซียน จัดประชุมหารือหรือสัมมนาเผยแพร่ความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการเรื่อง การเปิดเสรีระบบขนส่งโลจิสติกส์ภายในภูมิภาคอาเซียน การเปิดเสรีภาคบริการ สาขาการศึกษาและการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงาน การสร้างความรู้ ความเข้าใจ ภายหลังจากที่เข้าสู่ AEC และเพิ่มความสามารถด้านการสื่อสารให้ประชาชน

2. โครงการความร่วมมือด้านต่าง ๆ ระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อเตรียมความพร้อมแก่ภาคธุรกิจไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยกิจกรรมที่สมาชิกสภาอุตสาหกรรมฯ ให้ความสำคัญมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านอุตสาหกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความเชื่อมโยงในอาเซียน ด้านการพัฒนา ด้านการจัดการภัยพิบัติ ด้านการเกษตร และด้านการศึกษา สังคม วัฒนธรรม

3. หลักสูตรเฉพาะด้านเพื่อเตรียมความพร้อมในการเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการไทย เพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยกิจกรรมที่สมาชิกสภาอุตสาหกรรมฯ ให้ความสำคัญมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมและนโยบายของภาครัฐ ด้านโลจิสติกส์ ด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า ด้านมาตรฐานและคุณภาพสินค้า ด้านแรงงาน(เช่น ความรู้ ความสามารถและการสื่อสาร) ด้านทรัพย์สินทางปัญญา และด้านเทคโนโลยี

วัลลภ บัวชุม (2554 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักบัญชีไทย ตาม IEG 11 ของสหพันธ์นักบัญชีนานาชาติมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาถึงความคาดหวังและความเห็นของผู้บริหารฝ่ายบัญชีและการเงินต่อความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักบัญชีตาม IEG 11 ของสหพันธ์นักบัญชีนานาชาติ และในการดำเนินการศึกษาได้ใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารฝ่ายบัญชีและการเงินของธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวนรวมทั้งสิ้น 187 ชุด ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารฝ่ายบัญชีและการเงินคาดหวังต่อความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักบัญชีในระดับมาก ทั้งนี้ความคาดหวังดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับเพศ อายุและประสบการณ์ของผู้บริหารและผลการวิจัยยังแสดงว่า ผู้บริหารฝ่ายบัญชีและการเงินมีความเห็นว่านักบัญชีในปัจจุบันมีระดับของความรู้ ความสามารถในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ความเห็นดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับอายุเฉลี่ยและประสบการณ์เฉลี่ยของนักบัญชีในสำนักงานที่ผู้บริหารรับผิดชอบ นอกจากนี้ จากการทดสอบทางสถิติพบว่าระดับความคาดหวังของผู้บริหารฝ่ายบัญชีและการเงินต่อความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักบัญชีสูงกว่าระดับความคิดเห็นที่มีต่อความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักบัญชีที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และผู้บริหารฝ่ายบัญชีและการเงินส่วนใหญ่เห็นว่าในอนาคตควรสรรหานักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศพอสมควรเข้าทำงานและเห็นว่าสถาบันการศึกษา รวมถึงหน่วยงานที่นักบัญชีสังกัดอยู่ควรเป็นผู้รับผิดชอบในการพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักบัญชี

ชูศรี เที้ยศิริเพชร (2553 : บทคัดย่อ) การศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบข้อบังคับสำหรับนักวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศไทย ประเทศสิงคโปร์และประเทศอินเดีย มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบข้อบังคับสำหรับนักวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศไทยประเทศสิงคโปร์ และประเทศอินเดีย โดยศึกษาจากกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี ข้อบังคับสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของทั้ง 3 ประเทศ และข้อบังคับสำหรับนักวิชาชีพบัญชีของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accountants : IFAC) รวมทั้งข้อมูลจากแหล่งข้อมูล

ทุกขณภูมิอื่นข้อมูลที่ได้นำมาศึกษาเปรียบเทียบใน 5 ประเด็นได้แก่ การเปรียบเทียบด้านคุณสมบัติของ นักวิชาชีพบัญชี ด้านการควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงานของนักวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณของ นักวิชาชีพบัญชีด้านบทลงโทษสำหรับนักวิชาชีพบัญชี และการเปรียบเทียบกับข้อบังคับสำหรับนัก วิชาชีพบัญชีของ IFAC ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบข้อบังคับด้านคุณสมบัติ นักวิชาชีพบัญชี ของประเทศไทยมีอายุขั้นต่ำ 18 ปี มีวุฒิการศึกษาขั้นต่ำระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี ไม่ต้องผ่าน การฝึกหัดงานก่อนการปฏิบัติงานจริง ไม่ต้องผ่านการทดสอบทางวิชาชีพและมีการพัฒนาความรู้ ต่อเนื่องทางวิชาชีพน้อยกว่าอีก 2 ประเทศ ส่วนนักวิชาชีพบัญชีของประเทศสิงคโปร์และประเทศ อินเดียมีอายุขั้นต่ำ 21 ปี มีวุฒิการศึกษาขั้นต่ำระดับปริญญาตรี ผ่านการฝึกหัดงานก่อนการปฏิบัติงาน จริง ผ่านการทดสอบทางวิชาชีพในวิชาที่นอกเหนือจากวิชาเกี่ยวกับการบัญชีและกฎหมาย และมีการ พัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพมากกว่าข้อบังคับของประเทศไทย การเปรียบเทียบข้อบังคับด้าน การควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงาน นักวิชาชีพด้านการทำบัญชีของประเทศไทยสามารถปฏิบัติงาน ได้โดยไม่ต้องเป็นสมาชิกขององค์กรทางวิชาชีพบัญชี แต่อีก 2 ประเทศกำหนดให้นักวิชาชีพบัญชีทุก ด้านต้องเป็นสมาชิกขององค์กรทางวิชาชีพบัญชี การเปรียบเทียบข้อบังคับด้านจรรยาบรรณข้อบังคับ ของประเทศไทยมีการกำหนดแต่ไม่มีรายละเอียดของจรรยาบรรณไว้ ส่วนประเทศสิงคโปร์และ ประเทศอินเดียมีการกำหนดรายละเอียดของจรรยาบรรณไว้มากกว่าการเปรียบเทียบข้อบังคับด้าน บทลงโทษ ทั้ง 3 ประเทศมีการกำหนดบทลงโทษสำหรับนักวิชาชีพบัญชีทุกด้าน ซึ่งครอบคลุมทั้ง โทษของการประพฤติผิดจรรยาบรรณ และโทษของการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับสำหรับนักวิชาชีพ บัญชี การเปรียบเทียบข้อบังคับสำหรับนักวิชาชีพบัญชีของทั้ง 3 ประเทศกับข้อบังคับของ IFAC พบว่าประเทศสิงคโปร์และประเทศอินเดียมีการกำหนดข้อบังคับทุกด้านตามที่ IFAC กำหนด โดย ประเทศสิงคโปร์มีการกำหนดรายละเอียดของข้อบังคับเกี่ยวกับจรรยาบรรณของนักวิชาชีพบัญชีไว้ มากที่สุดและเทียบเท่า IFAC ส่วนประเทศไทยมีรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักวิชาชีพบัญชี น้อยกว่า IFAC และน้อยที่สุด ระหว่าง 3 ประเทศโดยสรุปแล้วพบว่า ประเทศไทยมีการกำหนด รายละเอียดของข้อบังคับสำหรับนักวิชาชีพบัญชีไว้ น้อยกว่าอีก 2 ประเทศและ IFAC ดังนั้นหน่วยงาน ที่รับผิดชอบในการกำหนดข้อบังคับสำหรับนักวิชาชีพบัญชีของประเทศไทย ควรนำข้อบังคับสำหรับ นักวิชาชีพบัญชีของประเทศสิงคโปร์และประเทศอินเดียมาเป็นแนวทางในการพัฒนาข้อบังคับ สำหรับนักวิชาชีพบัญชีของประเทศไทยให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นและสามารถแข่งขันกับประเทศ อื่นได้ในอนาคต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชี เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษา สถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการที่ใช้ในการศึกษาโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ คือ บุคลากรทางบัญชีจากสถานประกอบการ เขตจังหวัดสระบุรี จำนวน 1,631 แห่ง
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เป็นบุคลากรทางบัญชีจากสถานประกอบการ อำเภอหนองแคและอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำนวน 326 แห่ง (จากข้อจำกัดด้านระยะเวลา ด้านงบประมาณและด้านการเดินทาง)

สูตร
$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้ n คือ จำนวนหรือขนาดของตัวอย่าง

N คือ จำนวนหรือขนาดของประชากร (1,631 แห่ง)

e คือ ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ (ในที่นี้ใช้ 0.05)

แทนค่า

$$\begin{aligned} \text{ประชากร} &= \frac{1,631}{1 + 1,631 (0.05)^2} \\ &= 1,631 \quad = 326 \end{aligned}$$

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถาม ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี ซึ่งมีลักษณะแบบเลือกตอบ (Check list) ดังนี้

1. เพศ (Nominal scale)

1.1 เพศชาย

1.2 หญิง

2. อายุ (Ordinal scale)

2.1 น้อยกว่า 25 ปี

2.2 25 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 35 ปี

2.3 35 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 45 ปี

2.4 45 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา (Ordinal scale)

3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

3.2 ปริญญาตรี

3.3 สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี (Ordinal scale)

4.1 ต่ำกว่า 5 ปี

4.2 5 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 10 ปี

4.3 15 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชามศรฐกิจ

อาเซียน

ลักษณะคำถามให้เลือกตอบ ถูก หรือ ผิด เพียงประการเดียว เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชามศรฐกิจอาเซียน โดยแบ่งลักษณะคำตอบออกเป็น 2 ประเภท คือ ข้อที่ต้องการคำตอบว่า ถูก มีจำนวน 6 ข้อ และข้อที่ต้องการคำตอบว่า ผิด มีจำนวน 6 ข้อ (หากตอบถูก ให้ 1 คะแนน ตอบผิด ให้ 0 คะแนน)

เกณฑ์การแปลความหมายของระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชามศรฐกิจอาเซียน มีดังนี้

ค่าร้อยละที่ตอบถูก	จำนวนข้อที่ตอบถูก	ระดับความรู้ความเข้าใจ
0-49	ต่ำกว่า 6 ข้อ	น้อย
50-79	6-9 ข้อ	ปานกลาง
80-100	10-12 ข้อ	มาก

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ความพร้อมของบุคลากรทางบัญชี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

คำถามให้เลือกตอบเพียงคำตอบข้อเดียวแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) (จารุกัญญา ทองชมพู, 2553 : 51) เกี่ยวกับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งเป็นการวัดแบบจัดอันดับ ดังนี้

คะแนน	ระดับความพร้อม
กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 5 หมายถึง	มากที่สุด
กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4 หมายถึง	มาก
กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 3 หมายถึง	ปานกลาง
กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 2 หมายถึง	น้อย
กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1 หมายถึง	น้อยที่สุด

การแปลผลและอภิปรายผลการวิจัย ลักษณะของแบบสอบถามชุดนี้ จากการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่านี้สามารถนำมาอภิปรายผลโดยระดับอันตรายภาคชั้น มีดังนี้ (จารุกัญญา ทองชมพู, 2553 : 52)

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตร ความกว้างของอันตรายภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5-1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

ซึ่งจะได้ค่าเฉลี่ยแต่ละระดับห่างกัน 0.8 และกำหนดความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยแต่ละระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 ถึง 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 ถึง 4.20	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 ถึง 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 ถึง 2.60	หมายถึง	น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.80 หมายถึง น้อยที่สุด

3.2.2 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้มีการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มทดสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นจำนวน 30 ชุด ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบัก (Cronbach) เพื่อความถูกต้อง ค่าแอลฟาที่ได้จะแสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถาม โดยที่งานวิจัยชิ้นนี้ มีค่าเท่ากับ 0.955

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการจัดทำงานวิจัยฉบับนี้ ทำการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยแบ่งลักษณะของการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งได้รับข้อมูลจากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากที่ผู้จัดทำวิจัยศึกษาค้นคว้าจากตำราที่เกี่ยวข้อง กับการทำวิจัยตลอดจนเอกสารเผยแพร่ และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเพื่อศึกษาถึงทฤษฎี แนวความคิดและหลักการทางวิชาการ ซึ่งมีความสำคัญในการนำมาประกอบการวิเคราะห์และกำหนดแนวทางการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในแบบสอบถามซึ่งผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว ได้นำข้อมูลทั้งหมดมาประมวลผลเพื่อค่าสถิติต่างๆ ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัย ทั้งนี้ได้มีการนำค่าสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าความถี่ (Frequencies) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษา สถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี เป็นค่าสถิติที่ใช้ในการบรรยาย

2. การทดสอบสมมติฐานการวิจัยในการทดสอบโดยใช้

2.1 การคำนวณหาความบังเอิญจากข้อมูลส่วนตัวที่มีผลต่อความพร้อม ใช้การหาค่า t-test (สำหรับตัวแปร /2 ตัว) และ F-test (สำหรับตัวแปร ที่มีมากกว่า 2 ตัวแปร)

2.2 การเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธี Least – Significant Different (LSD) ซึ่งนิยมใช้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสิ่งทดลองทีละคู่ ซึ่งเป็นวิธีที่ง่ายในการคำนวณและมีความถูกต้องในการทดสอบมาก ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แยกเป็นรายคู่หากพบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ค่า Sig.)

2.3 การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) อ้างถึงใน รัชรินทร์ เทียงตรงจิตต์, 2552 เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ หากค่าที่ได้ แสดงผลลัพธ์น้อยกว่า 0.05 แสดงว่ามีความสัมพันธ์และพิจารณาเครื่องหมายหน้าค่า r เพื่ออธิบายประกอบว่าเป็นไปในทิศทางใด เป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ หากค่าที่ได้มีเครื่องหมายติดลบ แสดงว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้าม หากค่าที่ได้มีเครื่องหมายเป็นบวก แสดงว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และหากค่าที่ได้ r ยิ่งมาก แสดงว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ค่า r)	แสดงระดับความสัมพันธ์
+ หรือ – ระหว่าง 0.00 – 0.20	สัมพันธ์ในระดับต่ำมาก
+ หรือ – ระหว่าง 0.21 – 0.40	สัมพันธ์ในระดับต่ำ
+ หรือ – ระหว่าง 0.41 – 0.60	สัมพันธ์ในระดับปานกลาง
+ หรือ – ระหว่าง 0.61 – 0.80	สัมพันธ์ในระดับสูง
+ หรือ – ระหว่าง 0.81 – 1.00	สัมพันธ์ในระดับสูงมาก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลของวิเคราะห์งานวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชี เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณี สถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี โดยในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนบุคลากรทางบัญชีกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
Mean	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา (t-Distribution)
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบที่โปรแกรมคำนวณได้
LSD	แทน	ค่าผลต่างนัยสำคัญที่คำนวณสำหรับการทดสอบความแตกต่าง (Least Significant Difference)

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ส่วน ตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (มีทั้งหมด 12 ข้อ) ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 ค่าความถี่และร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ชาย	67	20.6
หญิง	259	79.4
รวม	326	100

จากตารางที่ 4.1 บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 79.4 และเพศชาย ร้อยละ 20.6

ตารางที่ 4.2 ค่าความถี่และร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	อันดับ
น้อยกว่า 25 ปี	57	17.5	3
25 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 35 ปี	145	44.5	1
35 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 45 ปี	91	27.9	2
45 ปีขึ้นไป	33	10.1	4
รวม	326	100.0	

จากตารางที่ 4.2 บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อายุ 25 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.5 รองลงมาคืออายุ 35 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 45 ปี คิด

เป็นร้อยละ 27.9 อายุน้อยกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.5 และอายุ 45 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าความถี่และร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ	อันดับ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	122	37.5	2
ปริญญาตรี	183	56.1	1
สูงกว่าปริญญาตรี	21	6.4	3
รวม	326	100	

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นถึง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 326 คน จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า

บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 56.1 รองลงมาคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 37.5 และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 6.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าความถี่และค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จำแนกตามประสบการณ์ทางบัญชี

ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี	จำนวน(คน)	ร้อยละ	อันดับ
ต่ำกว่า 5 ปี	158	48.5	1
5 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 10 ปี	88	27.0	2
10 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 15 ปี	43	13.2	3
15 ปีขึ้นไป	37	11.3	4
รวม	326	100	

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นถึง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 326 คน จำแนกตามประสบการณ์พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.5 รองลงมาคือ ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี 5 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 27 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี 10 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 15 ปี คิดเป็น

ร้อยละ 13.2 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี 15 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.3 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (มีทั้งหมด 12 ข้อ)

โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลดังนี้

ค่าร้อยละที่ตอบถูก	จำนวนข้อที่ตอบถูก	ระดับความรู้
0 – 49	ต่ำกว่า 6 ข้อ	น้อย
50 – 79	6 – 9 ข้อ	ปานกลาง
80 – 100	10 – 12 ข้อ	มาก

ตารางที่ 4.5 ค่าความถี่และร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จำแนกตามข้อที่ตอบถูก

จำนวนข้อที่ตอบถูก	จำนวน(คน)	ร้อยละ	ระดับความถูกต้อง
ต่ำกว่า 6 ข้อ (1-49%)	66	20.2	น้อย
6 – 9 ข้อ (50-75%)	245	75.2	ปานกลาง
10 – 12 ข้อ (76-100%)	15	4.6	มาก
รวม	326	100	

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นถึงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 326 คน จำแนกตามจำนวนข้อที่ตอบถูก

บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 75.2 ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 20.2 และในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 4.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ตอบแบบสอบถามแยกเป็นรายข้อ

ข้อที่	รายละเอียดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจัดตั้งขึ้นเพื่อให้มีการนำเข้า-ส่งออกสินค้าระหว่างประเทศในกลุ่มสมาชิก ได้อย่างเสรีเท่านั้น	.35	.478	น้อย
2	การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทำให้เกิดการยกเลิกภาษีศุลกากรระหว่างประเทศกลุ่มสมาชิก	.65	.479	ปานกลาง
3	มีข้อตกลงร่วมกันเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในเรื่องการจำกัดการผลิตสินค้าแต่ละกลุ่มประเภทสินค้าของแต่ละประเทศ เพื่อลดการแข่งขันระหว่างประเทศสมาชิก	.83	.380	มาก
4	ในปี พ.ศ.2556 จะมีการยกเลิกหรือจัดมาตรการที่มีไม่ภาษี(NTBs)อย่างเต็มรูปแบบ	.41	.493	น้อย
5	วิชาชีพบัญชีเป็นเพียงวิชาชีพเดียวเท่านั้น ที่สามารถเคลื่อนย้ายบริการระหว่างประเทศระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ได้อย่างเสรี	.50	.501	ปานกลาง
6	การเปิดเสรีทางการลงทุน(Free Flow Investment) เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะเกิดการแข่งขันทางธุรกิจเพิ่มมากขึ้น	.72	.451	ปานกลาง
7	การส่งเสริมการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนทำให้นักลงทุนสามารถเข้ามาร่วมลงทุนในประเทศกลุ่มสมาชิกได้มากกว่า 50% แต่ไม่เกิน 50% แต่ไม่เกิน 80%	.21	.405	น้อย
8	การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทำให้ต้นทุนวัตถุดิบของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนมีราคาสูงขึ้น	.33	.470	น้อย
9	การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนบุคลากรทางบัญชีควรพัฒนาด้านภาษา เช่น ภาษาอังกฤษมากกว่าพัฒนาด้านวิชาชีพบัญชี	.37	.482	น้อย
10	การจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมใน 7 สาขาวิชาชีพนำร่อง ได้แก่ สาขาทันตแพทย์ แพทย์ พยาบาล บัญชี วิศวกร สถาปนิก และนักสำรวจ	.70	.459	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 การตอบแบบสอบถามของบุคลากรทางบัญชีเมื่อจำแนกพิจารณาเป็นข้อเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า ประเด็นคำถามที่บุคลากรทางบัญชีตอบถูกมากและน้อย ดังนี้

ข้อที่มีผู้ตอบแบบสอบถามถูกมาก คือ

ข้อ 3 มีข้อตกลงร่วมกันเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในเรื่องการจำกัดการผลิตสินค้าแต่ละกลุ่มประเภทสินค้าของแต่ละประเทศเพื่อลดการแข่งขันระหว่างประเทศสมาชิก

ข้อ 11 เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนบุคลากรทางการบัญชีจำเป็นต้องมีทักษะในด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ เพื่อก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลง

ข้อ 12 ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการขององค์การการค้าระหว่างประเทศ(GATT) เป็นจุดเริ่มต้นของข้อตกลงยอมรับร่วมกันในกลุ่มสมาชิกอาเซียน

ข้อที่มีผู้ตอบแบบสอบถามถูกน้อย คือ

ข้อ 1 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจัดตั้งขึ้นเพื่อให้มีการนำเข้า-ส่งออกสินค้าระหว่างประเทศในกลุ่มสมาชิก ได้อย่างเสรีเท่านั้น

ข้อ 4 ในปี พ.ศ.2556 จะมีการยกเลิกหรือขจัดมาตรการที่มีใช่อายี(NTBs) อย่างเต็มรูปแบบ

ข้อ 5 วิชาชีพบัญชีเป็นเพียงวิชาชีพเดียวเท่านั้น ที่สามารถเคลื่อนย้ายบริการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ได้อย่างเสรี

ข้อ 7 การส่งเสริมการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนทำให้นักลงทุนสามารถเข้าร่วมลงทุนในประเทศกลุ่มสมาชิกได้มากกว่า 50% แต่ไม่เกิน 80%

ข้อ 8 การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทำให้ต้นทุนวัตถุดิบของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนมีราคาสูงขึ้น

ข้อ 9 การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนบุคลากรทางบัญชีควรพัฒนาด้านภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ มากกว่าพัฒนาด้านวิชาชีพบัญชี

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชี ในสถานประกอบการ ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาพรวม

ความพร้อมของบุคลากรทางบัญชี	ระดับความพร้อม		
	Mean	S.D.	แปลผล
ด้านวิชาชีพบัญชี	4.37	.474	มากที่สุด
ด้านภาษา	3.69	.760	มาก
ด้านกฎหมาย	3.93	.714	มาก
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.15	.613	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่าระดับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ ส่วนใหญ่มีความพร้อมด้านวิชาชีพบัญชี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 รองลงมาคือความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านกฎหมายและด้านภาษา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.15 3.93 และ 3.69 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านวิชาชีพบัญชีของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ ในภาพรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

ความพร้อมด้านวิชาชีพบัญชี	(\bar{X})	(S.D.)	แปลผล
1. การปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซื่อตรงต่อวิชาชีพ	4.60	.604	มากที่สุด
2. การปฏิบัติวิชาชีพบัญชีอย่างไม่ปกปิด หรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ	4.22	.955	มากที่สุด
3. ความซื่อตรงต่อวิชาชีพและไม่มีส่วนได้เสียใดๆ ของงานที่ตนให้บริการทางวิชาชีพ	4.36	.814	มากที่สุด
4. ความเที่ยงธรรมในการใช้ดุลยพินิจซึ่งอยู่บนพื้นฐานของหลักฐานที่เชื่อถือได้โดยปราศจากความลำเอียง	4.34	.726	มากที่สุด
5. การใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยความมีสติและระมัดระวังรอบคอบ	4.35	.676	มากที่สุด
6. การมีทักษะความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพ	4.19	.798	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ความพร้อมด้านวิชาชีพบัญชี	(\bar{X})	(S.D.)	แปลผล
7. การศึกษาหาความรู้และความชำนาญทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถให้ทันสมัยอยู่เสมอ	4.26	.733	มากที่สุด
8. การไม่นำความลับของกิจการที่ตนเองได้ระหว่างปฏิบัติงานไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง	4.47	.722	มากที่สุด
9. การปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	4.49	.705	มากที่สุด
10. การให้บริการทางวิชาชีพบัญชีสอดคล้องกับมาตรฐานของวิชาชีพบัญชี	4.40	.693	มากที่สุด
ความพร้อมด้านวิชาชีพโดยรวม	4.37	.474	มากที่สุด

จากตาราง 4.8 พบว่า บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ มีความพร้อมในด้านวิชาชีพบัญชี ดังนี้ การปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซื่อตรงต่อวิชาชีพ มีความพร้อมมากที่สุด ในระดับ 4.60 การปฏิบัติวิชาชีพบัญชีอย่างไม่ปกปิด หรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ มีความพร้อมมากที่สุด ในระดับ 4.22 ความซื่อตรงต่อวิชาชีพและไม่มีส่วนได้เสียใดๆ ของงานที่ตนให้บริการทางวิชาชีพ มีความพร้อมมากที่สุด ในระดับ 4.36 ความเที่ยงธรรมในการใช้ดุลยพินิจซึ่งอยู่บนพื้นฐานของหลักฐานที่เชื่อถือได้โดยปราศจากความลำเอียง มีความพร้อมมากที่สุด ในระดับ 4.34 การใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยความมีสติและระมัดระวัง รอบคอบ มีความพร้อมมากที่สุดในระดับ 4.35 การมีทักษะความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพ มีความพร้อมมาก ในระดับ 4.19 การศึกษาหาความรู้และความชำนาญทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถให้ทันสมัยอยู่เสมอ มีความพร้อมมากที่สุด ในระดับ 4.26 การไม่นำความลับของกิจการที่ตนเองได้ระหว่างปฏิบัติงานไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง มีความพร้อมมากที่สุด อยู่ในระดับ 4.47 การปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีความพร้อมมากที่สุด อยู่ในระดับ 4.49 การให้บริการทางวิชาชีพบัญชีสอดคล้องกับมาตรฐานของวิชาชีพบัญชี มีความพร้อมมากที่สุด อยู่ในระดับ 4.40 สรุปผลรวมความพร้อมด้านวิชาชีพบัญชีในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีความพร้อมมากที่สุดในระดับ 4.37

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านภาษาของบุคลากรทางบัญชี
ในสถานประกอบการ ในภาพรวมและแยกรายข้อ

ความพร้อมด้านภาษา	ระดับความพร้อม		
	(\bar{X})	(S.D.)	แปลผล
1. ความสามารถในการพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ใหม่และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ	3.94	.800	มาก
2. ความสามารถในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศด้วยตนเอง	3.74	.816	มาก
3. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิผล(เขียนชัดเจน ถูกต้องตามหลักภาษา)	3.66	.875	มาก
4. ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น (อยู่ในกลุ่มสมาชิกอาเซียน) ในการเขียนเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิผล(เขียนชัดเจน ถูกต้องตามหลักภาษา)	3.56	.977	มาก
5. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้วยวาจา เพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิผล(พูดชัดเจน ตรงประเด็น มีมารยาทในการพูด และกริยาท่าทางที่แสดงออกที่เหมาะสมถูกต้อง)	3.73	.958	มาก
6. ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น(อยู่ในกลุ่มสมาชิกอาเซียน) ด้วยวาจาเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิผล(พูดชัดเจน ตรงประเด็น มีมารยาทในการพูดและแสดงออกด้วยบทบาทที่เหมาะสม)	3.66	.970	มาก
7. ความสามารถในการสรุปสาระสำคัญ ในการอ่านภาษาอังกฤษที่อ่านได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	3.69	.924	มาก
8. ความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินด้วยภาษาอังกฤษ	3.57	1.023	มาก
9. ความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินด้วยภาษาต่างประเทศอื่น	3.61	.995	มาก
ผลรวมความพร้อมด้านภาษา	3.69	.760	มาก

จากตารางที่ 4.9 ปรากฏว่า บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการมีความพร้อมด้านภาษาจำแนกเป็นรายข้อ ดังนี้ ความสามารถในการพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ใหม่และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ มีความพร้อมมาก ในระดับ 3.94 ความสามารถในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศด้วยตนเอง มีความพร้อมมาก ในระดับ 3.74 ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น(อยู่ในกลุ่มสมาชิกอาเซียน)ในการเขียนเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิผล(เขียนชัดเจน ถูกต้องตามหลักภาษา) มีความพร้อมมาก อยู่ในระดับ 3.66 ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น(อยู่ในกลุ่มสมาชิกอาเซียน)ในการเขียนเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิผล(เขียนชัดเจน ถูกต้องตามหลักภาษา) มีความพร้อมมาก อยู่ในระดับ 3.56 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้วยวาจาเพื่อการสื่อสารที่มี

ประสิทธิผล(พูดชัดเจน ตรงประเด็น มีมารยาทในการพูด และกิริยาท่าทางที่แสดงออกเหมาะสม ถูกต้อง) มีความพร้อมมาก อยู่ในระดับ 3.73 ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น(อยู่ในกลุ่มสมาชิกอาเซียน)ด้วยวาจาเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิผล(พูดชัดเจน ตรงประเด็น มีมารยาทในการพูดและแสดงออกด้วยบทบาทที่เหมาะสม) มีความพร้อมมาก อยู่ในระดับ 3.66 ความสามารถในการสรุปสาระสำคัญในการอ่านภาษาอังกฤษที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความพร้อมมาก อยู่ในระดับ 3.69 ความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินด้วยภาษาอังกฤษ มีความพร้อมมาก อยู่ในระดับ 3.57 ความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินด้วยภาษาต่างประเทศอื่น(ซึ่งอยู่ในกลุ่มสมาชิกอาเซียน) มีความพร้อมมาก อยู่ในระดับ 3.61 ในภาพรวมความพร้อมด้านภาษาของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีความพร้อมมาก อยู่ที่ระดับ 3.69

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านกฎหมายของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ ในภาพรวมและแยกรายข้อ

ความพร้อมด้านกฎหมาย	(\bar{X})	(S.D.)	แปลผล
1.ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี	3.99	.901	มาก
2.ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี	4.04	.820	มาก
3.ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากร	4.04	.822	มาก
4.ความสามารถในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการบัญชี	4.00	.845	มาก
5.ความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชี	3.99	.838	มาก
6.การปฏิบัติงานตามกฎหมายภาษีอากร	4.01	.882	มาก
7.ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิชาชีพการบัญชี	3.98	.911	มาก
8.ความรู้เกี่ยวกับทักษะวิชาชีพระหว่างประเทศ	3.81	.947	มาก
9.ความรู้เกี่ยวกับข้อตกลงยอมรับร่วม(MRA)ระหว่างประเทศ	3.65	.977	มาก
10.ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานระหว่างประเทศด้านสมรรถนะสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	3.75	.907	มาก
ผลรวมความพร้อมด้านกฎหมาย	3.93	.714	มาก

จากตารางที่ 4.10 ปรากฏว่า บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ มีความพร้อมด้านกฎหมาย แยกเป็นรายข้อ ดังนี้ ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี มีความพร้อมมาก ในระดับที่ 3.99 ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี มีความพร้อมมาก อยู่ในระดับที่ 4.04 ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากร มีความพร้อมมาก อยู่ในระดับที่ 4.04 ความสามารถในการปฏิบัติงานตาม

พระราชบัญญัติการบัญชีมีความพร้อมมาก อยู่ในระดับ 4.00 ความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชี มีความพร้อมมาก อยู่ในระดับที่ 3.99 การปฏิบัติงานตามกฎหมายภาษีอากร มีความพร้อมมาก อยู่ในระดับ 4.01 ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิชาชีพการบัญชี มีความพร้อมมาก อยู่ในระดับ 3.98 ความรู้เกี่ยวกับทักษะวิชาชีพระหว่างประเทศ มีความพร้อมมาก อยู่ในระดับที่ 3.81 ความรู้เกี่ยวกับข้อตกลงยอมรับร่วม(MRA)ระหว่างประเทศ มีความพร้อมมาก อยู่ในระดับที่ 3.65 ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานระหว่างประเทศด้านสมรรถนะสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีความพร้อมมาก อยู่ในระดับที่ 3.76 ในภาพรวมความพร้อมในด้านกฎหมาย ของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความพร้อมมาก อยู่ในระดับ 3.93

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ ในภาพรวมและแยกรายชื่อ

ความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	(\bar{X})	(S.D.)	แปลผล
1.ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.18	.764	มาก
2.ความรู้ในการสื่อสารด้วยระบบเครือข่าย Social network	4.10	.844	มาก
3.ความสามารถในการทำงานด้วยระบบเครือข่าย Social network	4.13	.860	มาก
4. การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับระบบสารสนเทศเบื้องต้น	4.04	.842	มาก
5. ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทั่วไป	4.11	.830	มาก
6.ความสามารถในการใช้โปรแกรมExcel	4.29	.793	มาก
7.การประยุกต์ใช้โปรแกรมใช้งานทางบัญชีด้วยระบบสารสนเทศ	4.21	.836	มาก
8.การมีทักษะในการใช้งานทางบัญชีด้วยระบบสารสนเทศ	4.16	.805	มาก
9.การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.11	.825	มาก
10.ความมีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่องานบัญชี	4.13	.849	มาก
ผลรวมความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.15	.613	มาก

จากตารางที่ 4.11 ปรากฏว่า บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ มีความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รายชื่อ มีดังนี้ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีระดับความพร้อมมากที่สุดที่ 4.18 ความรู้ในการสื่อสารด้วยระบบเครือข่าย Social network มีระดับความพร้อมมากที่สุดที่ 4.10 ความสามารถในการทำงานด้วยระบบเครือข่าย Social network มีระดับความพร้อมมากที่สุดที่ 4.13 การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับระบบสารสนเทศเบื้องต้น มีระดับความพร้อมมากที่สุดที่ 4.04

ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทั่วไป มีระดับความพร้อมมากที่สุดที่ 4.11 ความสามารถในการใช้โปรแกรม Excel มีระดับความพร้อมมากที่สุดที่ 4.29 การประยุกต์ใช้โปรแกรมใช้งานทางบัญชีด้วยระบบสารสนเทศ มีระดับความพร้อมมากที่สุดที่ 4.21 .การมีทักษะในการใช้งานทางบัญชีด้วยระบบสารสนเทศ มีระดับความพร้อมมากที่สุดที่ 4.16 การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีระดับความพร้อมมากที่สุดที่ 4.11 ความมีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่องานบัญชี มีระดับความพร้อมมากที่สุดที่ 4.13 ผลรวมความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีระดับความพร้อมมากที่สุดที่ 4.15

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี และระดับความรู้ความเข้าใจในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการที่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตารางที่ 4.12 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามเพศ

ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อม	เพศ	Mean	S.D.	t	df	Sig.
ด้านวิชาชีพบัญชี	ชาย	4.27	.485	-1.866	324	0.790
	หญิง	4.39	.468	-1.828	100.187	
ด้านภาษา	ชาย	3.71	.680	.338	324	0.199
	หญิง	3.68	.780	.367	115.166	
ด้านกฎหมาย	ชาย	3.86	.780	.884	324	0.249
	หญิง	3.94	.697	.827	96.015	
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ชาย	3.97	.614	-2.695	324	0.583
	หญิง	4.19	.606	-2.674	101.833	

จากตารางที่ 4.12 ปรากฏว่า จากการทดสอบสมมติฐานด้วย Independent Sample t-test พบว่าเพศที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตารางที่ 4.13 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีผลต่อความพร้อมในการ
 รองรับเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ ด้านวิชาชีพ
 ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามอายุ

ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อม		SS	df	MS	F	Sig.
ด้านกฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม	.385	3	.128	.570	.635
	ภายในกลุ่ม	72.532	322	.225		
	รวม	72.917	325			
ด้านภาษา	ระหว่างกลุ่ม	3.752	3	1.251	2.189	.089
	ภายในกลุ่ม	183.990	322	.571		
	รวม	187.741	325			
ด้านกฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม	1.460	3	.487	.954	.415
	ภายในกลุ่ม	164.262	322	.510		
	รวม	165.722	325			
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	1.000	3	.333	.885	.449
	ภายในกลุ่ม	121.229	322	.376		
	รวม	122.228	325			

จากตารางที่ 4.13 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วย One Way ANOVA (F-test) พบว่าอายุที่
 ต่างกันของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการไม่มีผลต่อความพร้อมด้านวิชาชีพ ด้านภาษา
 ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านวิชาชีพ บัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อม		SS	df	MS	F	Sig.
ด้านวิชาชีพบัญชี	ระหว่างกลุ่ม	1.458	2	.729	3.296	.038
	ภายในกลุ่ม	71.459	323	.221		
	รวม	72.917	325			
ด้านภาษา	ระหว่างกลุ่ม	22.624	2	11.312	22.129	.000
	ภายในกลุ่ม	165.117	323	.511		
	รวม	187.741	325			
ด้านกฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม	11.515	2	5.757	12.059	.000*
	ภายในกลุ่ม	154.208	323	.447		
	รวม	165.722	325			
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	8.067	2	4.033	11.411	.000*
	ภายในกลุ่ม	114.162	323	.353		
	รวม	122.228	325			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วย One Way ANOVA (F- test) พบว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการมีความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

ตารางที่ 4.15 ผลการทดสอบความแตกต่างกันของระดับการศึกษา ที่มีผลต่อความพร้อมด้านวิชาชีพบัญชีของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นรายคู่

ระดับการศึกษา		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	Mean	4.35	4.35	4.62
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.35	-	0.00 (0.945)	-0.27 (0.014*)
ปริญญาตรี	4.35		-	-0.27 (0.013*)
สูงกว่าปริญญาตรี	4.62			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วย One Way ANOVA(F-test) พบว่า ความแตกต่างของระดับการศึกษา มีผลต่อความพร้อมด้านวิชาชีพบัญชีของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ บุคลากรทางบัญชีที่ระดับการศึกษาดำรงต่ำกว่าปริญญาตรี มีความพร้อมด้านวิชาชีพเท่ากับบุคลากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.00 ค่า Sig. เท่ากับ 0.945 และน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของผู้มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.27 ค่า Sig. เท่ากับ 0.014

ความพร้อมของผู้มีระดับการศึกษาปริญญาตรีน้อยกว่าความพร้อมด้านวิชาชีพบัญชีของผู้มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.27 ค่า Sig. เท่ากับ 0.013

ตารางที่ 4.16 ผลการทดสอบความแตกต่างกันของระดับการศึกษา ที่มีผลต่อความพร้อมด้านภาษาของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นรายคู่

ระดับการศึกษา		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	Mean	3.46	3.74	4.55
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.46	-	-0.28 (0.001*)	-1.09 (0.000*)
ปริญญาตรี	3.74		-	0.81 (0.000*)
สูงกว่าปริญญาตรี	4.55			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.16 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วย One Way ANOVA(F-test) พบว่าความแตกต่างในระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมด้านภาษาของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความพร้อมด้านภาษาน้อยกว่าบุคลากรทางบัญชีที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.28 ค่า Sig. เท่ากับ 0.001 และผลต่างค่าเฉลี่ยของระดับสูงกว่าปริญญาตรีเท่ากับ 1.09 ค่า Sig. เท่ากับ 0.000

ส่วนผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีความพร้อมด้านภาษาน้อยกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.81 ค่า Sig. เท่ากับ 0.000

ตารางที่ 4.17 ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับการศึกษาที่มีผลต่อความพร้อมด้านกฎหมายของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นรายคู่

ระดับการศึกษา		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	Mean	3.82	3.92	4.62
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.82	-	-0.10 (0.207)	-0.80 (0.000*)
ปริญญาตรี	3.92		-	-0.70 (0.000*)
สูงกว่าปริญญาตรี	4.62			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมด้านกฎหมายของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการจำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่าระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีต่อความพร้อมด้านกฎหมาย ได้แก่ บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความพร้อมด้านกฎหมายน้อยกว่าบุคลากรทางบัญชีที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.10 และ 0.80 ตามลำดับ

โดยผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความพร้อมด้านกฎหมายมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.70 ค่า Sig. เท่ากับ 0.000

ตารางที่ 4.18 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่

ระดับการศึกษา		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	Mean	3.82	4.19	4.64
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.82	-	-0.19 (0.008*)	-0.64 (0.000*)
ปริญญาตรี	4.19		-	-0.64 (0.001*)
สูงกว่าปริญญาตรี	4.64			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการจำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศน้อยกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 มีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.19 ค่า Sig. เท่ากับ 0.008 และผลต่างค่าเฉลี่ย 0.64 ค่า Sig. เท่ากับ 0.000

ส่วนผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศน้อยกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.64 ค่า Sig. เท่ากับ 0.001

ตารางที่ 4.19 ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านวิชาชีพ บัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามประเภทการงานทางบัญชี

ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อม		SS	df	MS	F	Sig.
ด้านกฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม	2.071	4	.518	2.346	.054
	ภายในกลุ่ม	70.846	321	.221		
	รวม	72.917	325			
ด้านภาษา	ระหว่างกลุ่ม	7.351	4	1.838	3.270	.012*
	ภายในกลุ่ม	180.390	321	.562		
	รวม	187.741	325			
ด้านกฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม	7.829	4	1.957	3.979	.004*
	ภายในกลุ่ม	157.894	321	.492		
	รวม	165.722	325			
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	.294	4	.074	.194	.942
	ภายในกลุ่ม	121.934	321	.380		
	รวม	122.228	325			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วย One Way ANOVA (F-test) พบว่าความแตกต่างของประเภทการงานทางบัญชีมีผลต่อความพร้อมด้านภาษาและด้านกฎหมายของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

ตารางที่ 4.20 ผลการทดสอบความแตกต่างของประสพการณ์ทำงานบัญชีที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านภาษา เป็นรายคู่

ประสพการณ์ทำงานบัญชี		ต่ำกว่า 5 ปี	5 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 10 ปี	10 ปีขึ้นไป แต่ไม่ ถึง 15 ปี	15 ปี ขึ้นไป
	Mean	4.33	4.43	4.27	4.54
ต่ำกว่า 5 ปี	4.33	-	-0.091 (0.365)	-0.335 (0.010*)	-0.406 (0.003*)
5 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 10 ปี	4.43		-	-0.244 (0.081)	-0.316 (0.032*)
10 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 15 ปี	4.27			-	-0.072 (0.671)
15 ปี ขึ้นไป	4.54				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 ผลการทดสอบความแตกต่างของประสพการณ์ทำงานบัญชีที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ ด้านภาษาเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ที่มีประสพการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีความพร้อมด้านภาษาน้อยกว่าผู้ที่มีประสพการณ์ทางบัญชี 5 ปีขึ้นไปและน้อยกว่าผู้ที่มีประสพการณ์ทางบัญชี 15 ปีขึ้นไป โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.091 ค่า Sig. เท่ากับ 0.365 และผลต่างค่าเฉลี่ยอยู่ 0.406 ค่า Sig. เท่ากับ 0.003 ตามลำดับ

ผู้ที่มีประสพการณ์ทำงานบัญชี 10 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 15 ปี มีความพร้อมด้านภาษาน้อยกว่าผู้ที่มีประสพการณ์ทำงาน 15 ปีขึ้นไป ผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.072 ค่า Sig. เท่ากับ 0.671

ตารางที่ 4.21 ผลการทดสอบความแตกต่างของประสพการณ์ทำงานบัญชีที่มีผลต่อความพร้อมด้านกฎหมายของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจเป็นรายคู่

ประสพการณ์ทำงานบัญชี		ต่ำกว่า 5 ปี	5 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 10 ปี	10 ปีขึ้นไป แต่ไม่ ถึง 15 ปี	15 ปี ขึ้นไป
	Mean	3.81	3.89	4.16	4.22
ต่ำกว่า 5 ปี	3.81	-	-0.083 (0.372)	-0.347 (0.004*)	-0.405 (0.002*)
5 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 10 ปี	3.89	-	-	-0.264 (0.044*)	-0.322 (0.020*)
10 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 15 ปี	4.16	-	-	-	-0.058 (0.712)
15 ปี ขึ้นไป	4.22	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 ผลการทดสอบความแตกต่างของประสพการณ์ทำงานบัญชีที่มีผลต่อความพร้อมด้านกฎหมายของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ที่มีประสพการณ์ทำงานบัญชีต่ำกว่า 5 ปี มีความพร้อมด้านกฎหมายน้อยกว่าผู้ที่มีประสพการณ์ทำงานบัญชี 5 ปีขึ้นไป ผู้ที่มีประสพการณ์ทำงานบัญชี 10 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 15 ปี และผู้ที่มีประสพการณ์ทำงานบัญชี 15 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยที่ -0.083 ค่า Sig. ที่ 0.372 ค่าเฉลี่ยที่ 0.347 ค่า Sig. ที่ 0.347 และผลต่างค่าเฉลี่ยที่ -0.405 ค่า Sig. ที่ 0.002 ตามลำดับ

ผู้ที่มีประสพการณ์ทำงาน 5 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 10 ปี มีความพร้อมด้านกฎหมายน้อยกว่าผู้ที่มีประสพการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 15 ปี และผู้ที่มีประสพการณ์ทำงานบัญชี 15 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย 0.264 ค่า Sig. ที่ 0.044 และผลต่างค่าเฉลี่ย 0.322 ค่า Sig. ที่ 0.712 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 2 ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทางบัญชีเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความสัมพันธ์กับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ตารางที่ 4.22 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทางบัญชีเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกับระดับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความพร้อม	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน		
	ค่าจากการทดสอบ	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทาง
ด้านวิชาชีพบัญชี	r Sig.	.246 .000*	สัมพันธ์ ทิศทางเดียวกัน
ด้านภาษา	R Sig.	-.095 .085	ไม่สัมพันธ์
ด้านกฎหมาย	R Sig.	-.030 .587	ไม่สัมพันธ์
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	R Sig.	.135 .014*	สัมพันธ์ ทิศทางเดียวกัน

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทางบัญชีเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกับระดับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทางบัญชีเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านวิชาชีพบัญชีและความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในทิศทางเดียวกัน ในระดับน้อย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 4.23 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย	สถิติที่ใช้ในการทดสอบ	ผลการทดสอบ
สมมติฐานที่ 1		
ปัจจัยด้านเพศมีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ		ไม่ยอมรับสมมติฐาน
- ด้านวิชาชีพบัญชี	Independent Sample t-test	ปฏิเสธ
- ด้านภาษา	Independent Sample t-test	ปฏิเสธ
- ด้านกฎหมาย	Independent Sample t-test	ปฏิเสธ
- ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	Independent Sample t-test	ยอมรับ
ปัจจัยด้านอายุมีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ		ไม่ยอมรับสมมติฐาน
- ด้านวิชาชีพบัญชี	One Way ANOVA	ปฏิเสธ
- ด้านภาษา	One Way ANOVA	ปฏิเสธ
- ด้านกฎหมาย	One Way ANOVA	ปฏิเสธ
- ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	One Way ANOVA	ปฏิเสธ
ปัจจัยด้านระดับการศึกษามีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ		ยอมรับสมมติฐาน
- ด้านวิชาชีพบัญชี	One Way ANOVA+LSD	ยอมรับ
- ด้านภาษา	One Way ANOVA+LSD	ยอมรับ
- ด้านกฎหมาย	One Way ANOVA+LSD	ยอมรับ
- ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	One Way ANOVA+LSD	ยอมรับ

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	สถิติที่ใช้ในการทดสอบ	ผลการทดสอบ
สมมติฐานที่ 1 (ต่อ)		
ปัจจัยด้านประสบการณ์การทำงานทางบัญชีมีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ <ul style="list-style-type: none"> - ด้านวิชาชีพบัญชี - ด้านภาษา - ด้านกฎหมาย - ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 	One Way ANOVA One Way ANOVA+LSD One Way ANOVA+LSD One Way ANOVA	ปฏิเสธ ยอมรับ ยอมรับ ปฏิเสธ
สมมติฐานที่ 2		
ความรู้ความเข้าใจในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความสัมพันธ์กับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ <ul style="list-style-type: none"> - ด้านวิชาชีพบัญชี - ด้านภาษา - ด้านกฎหมาย - ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 	Pearson Correlation Pearson Correlation Pearson Correlation Pearson Correlation	ยอมรับ ปฏิเสธ ปฏิเสธ ยอมรับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษา สถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางบัญชีกับความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี และ ศึกษาความสัมพันธ์ของระดับความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีกับความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี การศึกษาเรื่องนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ อำเภอหนองแคและอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี โดยใช้วิธีเฉพาะเจาะจง(Purposive Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 326 คน ในการเลือกตัวอย่างที่เหมาะสม โดยข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างนำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า t-test (สำหรับตัวแปร 2 ตัว) F-test (สำหรับตัวแปรมากกว่า 2 ตัว) และค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Correclations) ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จากแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วน ในแต่ละส่วน มีผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคลากรระดับสูงทางบัญชีในสถานประกอบการ ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี มีทั้งหมด 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามที่มุ่งสำรวจความรู้ความเข้าใจในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของบุคลากรทางบัญชี ซึ่งมีทั้งสิ้น 12 ข้อ เป็นความรู้ในลักษณะทั่วไปที่มีผลต่อประเทศในกลุ่มสมาชิก และที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ทั้งนี้เป็นคำถาม โดยให้ใช้การเลือกตอบเป็น ถูก หรือ ผิด ทำให้ทราบว่ามีบุคลากรทางบัญชีที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นจำนวนเท่าใดเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาได้กล่าวไว้ในบทที่ 3

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามที่ใช้ในการสำรวจความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาชีพบัญชี จำนวน 10 ข้อ ทำให้ทราบถึงความพร้อมซึ่งเป็น

เชิงรับของบุคลากรทางบัญชี ด้านภาษา จำนวน 9 ข้อ ทำให้ทราบถึงความพร้อมในด้านภาษาของบุคลากรทางบัญชี ด้านกฎหมาย จำนวน 10 ข้อ โดยมีการสอบถามเกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้ในประเทศ และความรู้เกี่ยวกับกฎหมายต่างประเทศเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 10 ข้อ ทำให้ทราบถึงความพร้อมในปัจจุบันและเตรียมการสำหรับในอนาคต

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความร่วมมือไปยังบุคลากรทางบัญชี ที่ทำงานในสถานประกอบการ อำเภอหนองแควและอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

5.1 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ แยกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี ปรากฏผลดังนี้

บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 79.4 มีอายุระหว่าง 25 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.5 การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 56.1 และประสบการณ์การทำงานทางบัญชีส่วนใหญ่อยู่ในช่วงต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.5

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจทั่วไปและที่เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีในเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีจำนวน 12 ข้อ จากรวบรวมข้อมูลทำให้ทราบว่าข้อที่มีผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกมากที่สุดคือ ข้อ 11 เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนบุคลากรทางบัญชีจำเป็นต้องมีทักษะในด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 84 ส่วนข้อที่มีผู้ตอบผิดมากที่สุดคือ ข้อ 7 การส่งเสริมการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน ทำให้นักลงทุนสามารถร่วมลงทุนในประเทศกลุ่มสมาชิกได้มากกว่า 50% แต่ไม่เกิน 80% คิดเป็นร้อยละ 21 บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ร้อยละ 75.2 ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 3 เป็นการทดสอบสมมติฐานเพื่อสำรวจความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเกี่ยวกับความพร้อมในการรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในเชิงทั้งตั้งรับและรุก ตั้งรับคือความรู้และศักยภาพที่มีอยู่ในปัจจุบัน ส่วนเชิงรุกคือพัฒนาเพื่อเพิ่มสมรรถนะในตนเองให้ก้าวทันโลกในยุคโลกาภิวัตน์ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิชาชีพบัญชี ซึ่งมี

ทั้งหมด 10 ข้อ ทำให้ทราบว่าข้อที่มีผู้ตอบในระดับค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 การปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชีด้วยความซื่อสัตย์ ซื่อตรงต่อวิชาชีพบัญชี ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.60 ด้านภาษา มีทั้งหมด 9 ข้อ ปรากฏว่าข้อที่มีผู้ตอบในระดับค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 ความสามารถในการพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ใหม่และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ มีผู้ตอบในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 3.94 ด้านกฎหมาย มีทั้งหมด 10 ข้อ ปรากฏว่าข้อ 2 ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี เป็นข้อที่มีระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.04 และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีผู้ตอบในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 6 ความสามารถในการใช้โปรแกรม Excel ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.29 สรุปในภาพรวม ความพร้อมมากที่สุดคือ ความพร้อมด้านวิชาชีพบัญชี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37

ส่วนที่ 4 เป็นการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏผลดังนี้

เพศที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อายุที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ความแตกต่างกันด้านวุฒิการศึกษามีผลต่อความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทั้งสิ้นด้าน ความแตกต่างกันด้านประสบการณ์ทางบัญชีของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ มีผลต่อความพร้อมด้านภาษาและด้านกฎหมาย

ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เฉพาะด้านวิชาชีพบัญชีและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากการสำรวจความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทางบัญชียังมีความรู้ในเรื่องเหล่านี้ น้อย ได้แก่ เมื่อมี AEC ไม่ได้มีผลกระทบการนำเข้า-ส่งออกสินค้าระหว่างประเทศในกลุ่มสมาชิกอย่างเสรีเท่าที่นั้น ในปี พ.ศ.2558 จะมีการยกเลิกหรือขจัดมาตรการที่มีใช่ภาษี (NTBs) อย่างเต็มรูปแบบ วิชาชีพบัญชีเป็นไม่ใช่วิชาชีพเดียว ที่สามารถเคลื่อนย้ายบริการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนได้อย่างเสรี การส่งเสริมการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนทำให้นักลงทุนสามารถเข้ามาร่วมลงทุนในประเทศกลุ่มสมาชิกได้มากกว่า 50% แต่ไม่เกิน 70% การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทำให้ต้นทุนวัตถุดิบของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนมีราคาถูกลง เนื่องจากให้สิทธิพิเศษในกว่าด้วยถิ่นกำเนิดของสินค้า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนบุคลากรทางบัญชีควรพัฒนาด้านวิชาชีพบัญชีมากกว่าพัฒนาด้านภาษา

สอดคล้องกับการวิจัยของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับแนวทางการปรับตัวเพื่อเตรียมความพร้อมและส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อเข้าสู่ประชาคม

เศรษฐกิจอาเซียน(AEC)ให้ความสำคัญกับการสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีและกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดของสินค้าซึ่งงานวิจัยในเล่มนี้ปรากฏว่า บุคลากรทางบัญชียังมีความรู้น้อยในเรื่องเหล่านี้

5.2 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากการศึกษาผลลัพธ์ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามทำให้ทราบว่า ยังมีบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการที่ยังไม่ทราบความเคลื่อนไหวและผลกระทบต่อวิชาชีพของตนเอง ควรมีการให้ความรู้เพื่อพัฒนาบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการให้มีความรู้มากยิ่งขึ้นเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะเพิ่มในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2558

2. เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งแก่บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการในเชิงรับ ควรมีการให้ความรู้ในด้านภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีกลุ่มสมาชิกอาเซียนทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน กัมพูชา ลาว พม่าและเวียดนาม ซึ่งภาษาสากลที่ใช้คือภาษาอังกฤษ

3. ในอนาคตมีผลกระทบต่อวิชาชีพบัญชีของบุคลากรทางบัญชีในการเคลื่อนย้ายการให้บริการเสรี มีทั้งผลดีและเสีย ผลดีที่เกิดคือมีการพัฒนาด้านการแข่งขันในธุรกิจมากขึ้น ผู้ที่มีทักษะผ่านข้อตกลงยอมรับร่วมกันระหว่างประเทศ(MRA) มีโอกาสในการไปให้บริการด้านวิชาชีพบัญชียังต่างประเทศได้ซึ่งผู้ที่มีความพร้อมมากย่อมได้เปรียบ ในครั้งนี้เริ่มในการยอมรับร่วมในกลุ่มสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศส่วนผลเสียคือ มีการแข่งขันกันมากขึ้น ผู้ดำเนินธุรกิจมีทางเลือกบุคลากรในการทำงานมากขึ้น ซึ่งบุคคลที่อยู่ต่างประเทศ อาจมีทักษะที่ดีกว่าและเป็นคู่แข่งของบุคลากรในประเทศ

4. บุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการควรรวมกลุ่มสมาชิกเครือข่ายในการพัฒนาศักยภาพเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในกลุ่มวิชาชีพเดียวกัน ทำการอบรมสัมมนาให้ความรู้ทางบัญชีเพื่อมีความพร้อมทั้งในด้านมาตรฐานภายในประเทศ และต่างประเทศ

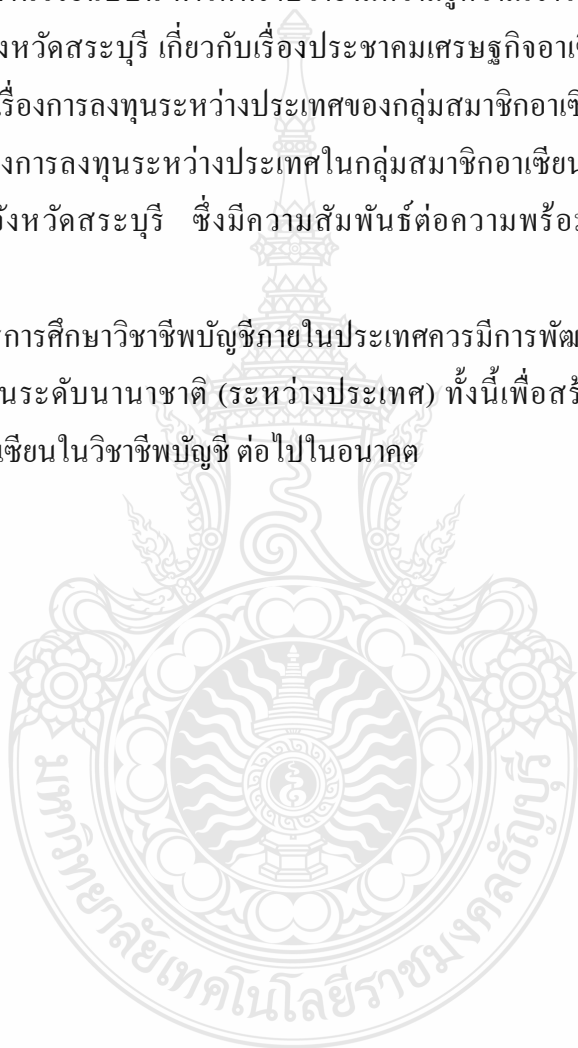
5. หลักสูตรการศึกษาวิชาชีพบัญชีภายในประเทศควรมีการพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาในระดับนานาชาติ (ระหว่างประเทศ) ทั้งนี้เพื่อสร้างความพร้อมการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในวิชาชีพบัญชีต่อไปในอนาคต

5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของนักเรียนนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ในสถาบันการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อทราบความรู้ความเข้าใจของนักเรียน นักศึกษาในการสร้างความพร้อมของวิชาชีพ บัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2. จากผลงานวิจัยฉบับนี้ ทำให้ทราบว่ายังมีความรู้ความเข้าใจในของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี เกี่ยวกับเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อยู่ในระดับน้อย เป็นจำนวนถึง 247 คน ในเรื่องการลงทุนระหว่างประเทศของกลุ่มสมาชิกอาเซียน ดังนั้นควรทำวิจัย เรื่องความรู้ความเข้าใจเรื่องการลงทุนระหว่างประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียน ของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

3. หลักสูตรการศึกษาวิชาชีพบัญชีภายในประเทศควรมีการพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาในระดับนานาชาติ (ระหว่างประเทศ) ทั้งนี้เพื่อสร้างความพร้อมการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในวิชาชีพบัญชี ต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

- การเปิดเสรีการค้าบริการด้านบัญชี. 2554. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.CCCinter.8k.com>,
[สืบค้นเมื่อ 31 มกราคม 2555]
- กิตติมา อัครนุพงศ์. 2549. การบัญชีนานาชาติ : การเปรียบเทียบวิธีปฏิบัติทางการบัญชีของ
ประเทศต่าง ๆ. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ปีที่ 26.
ชูศรี เทียศิริเพชร. “การศึกษาเปรียบเทียบข้อบังคับสำหรับนักวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศไทย
ประเทศสิงคโปร์ และประเทศอินเดีย,” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: www.jap.tbs.tu.ac.th,
[สืบค้นเมื่อ 2 มกราคม 2555]
- ชาญวิทย์ ไกรฤกษ์. 2555. “การเตรียมความพร้อมข้าราชการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
ปี 2558,” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: www.dpu.ac.th, [สืบค้นเมื่อ 23 มกราคม 2555]
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2552. การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ :
เอส อาร์ พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- ปิยมาศ เรืองแสงรอบ. 2552. ปัญหาและอุปสรรคของการควบคุมคุณภาพสำนักงานสอบบัญชี
ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล. วารสารวิชาชีพบัญชี. หน้า 83.
- พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี ของสภาวิชาชีพบัญชี. 2547. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
www.cpaccount.net, [สืบค้นเมื่อ 11 มกราคม 2555]
- วัลลภ บัวชุม. 2554. ความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักบัญชีไทย ตาม IEG 11
ของสหพันธ์นักบัญชีนานาชาติ. วารสารวิชาชีพบัญชี.
- สงกรานต์ ไกวงษ์. 2551. ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะความเป็นมืออาชีพของนักวิชาชีพบัญชีไทย
ในบริบทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้สอบภาษีอากร. วิทยานิพนธ์. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สายงานองค์กรระหว่างประเทศ สาขาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. 2553. “การสำรวจความเห็น
เกี่ยวกับแนวทางการปรับตัวเพื่อเตรียมความพร้อมและส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการ
เพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน(AEC),” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
www.ksmecare.com, [สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2553]

บรรณานุกรม(ต่อ)

- สุภัทม์ สวงวนดีกุล. 2554. “การพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะผู้ใช้แรงงาน (หน้า 11) เอกสารการอบรม 21 เมษายน 2554,” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: www.hrchonburi.or.th, [สืบค้นเมื่อ 22 มกราคม 2555]
- สุวรรณ หวังเจริญเดช. 2550. “แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่โดยทั่วไปของ ซีเอฟโอ มหาวิทยาลัยนเรศวร: พิษณุโลก,” หน้า 51-56 [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: office.nu.ac.th, [สืบค้นเมื่อ 22 มกราคม 2555]
- อภิญา เลื่อนฉวี. 2552. ผลกระทบจากการค้าบริการด้านแรงงานเสรี, กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

กรณีศึกษา สถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ตอนที่ 3 ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

1. น้อยกว่า 25 ปี 2. 25 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 35 ปี
 3. 35 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 45 ปี 4. 45 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี 2. ปริญญาตรี
 3. สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี

1. ต่ำกว่า 5 ปี 2. 5 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 10 ปี
 3. 10 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 15ปี 4. 15 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (มีทั้งหมด 12 ข้อ)

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หากคิดว่าถูกต้องและใช้เครื่องหมาย ✗ ลงในช่อง ที่มีความเห็นว่าผิด

- 1. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจัดตั้งขึ้นเพื่อให้มีการนำเข้า-ส่งออกสินค้าระหว่างประเทศในกลุ่มสมาชิก ได้อย่างเสรีเท่านั้น
- 2. การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทำให้เกิดการยกเลิกภาษีศุลกากรระหว่างประเทศในกลุ่มสมาชิก
- 3. มีข้อตกลงร่วมกันเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในเรื่องการจำกัดการผลิตสินค้าแต่ละกลุ่มประเภทสินค้าของแต่ละประเทศเพื่อลดการแข่งขันระหว่างประเทศสมาชิก
- 4. ในปี พ.ศ.2556 จะมีการยกเลิกหรือจัดมาตรการที่มีใช่ภาษี (NTBs) อย่างเต็มรูปแบบ
- 5. วิชาชีพบัญชีเป็นเพียงวิชาชีพเดียวเท่านั้น ที่สามารถเคลื่อนย้ายบริการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนได้อย่างเสรี
- 6. การเปิดเสรีทางการลงทุน (Free Flow of Investment) เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะเกิดการแข่งขันทางธุรกิจเพิ่มมากขึ้น
- 7. การส่งเสริมการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนทำให้นักลงทุนสามารถเข้ามาร่วมลงทุนในประเทศกลุ่มสมาชิกได้มากกว่า 50% แต่ไม่เกิน 80%
- 8. การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทำให้นักลงทุนต่างชาติของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนมีราคาสูงขึ้น
- 9. การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนบุคลากรทางบัญชีควรพัฒนาด้านภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ มากกว่าพัฒนาด้านวิชาชีพบัญชี
- 10. การจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมใน 7 สาขาวิชาชีพนำร่อง ได้แก่ สาขาทันตแพทย์ แพทย์ พยาบาล บัญชี วิศวกร สถาปนิก และนักสำรวจ
- 11. เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนบุคลากรทางการบัญชีจำเป็นต้องมีทักษะในด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลง
- 12. ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการขององค์การการค้าระหว่างประเทศ (GATT) เป็นจุดเริ่มต้นของข้อตกลงยอมรับร่วมกันในกลุ่มสมาชิกอาเซียน

ตอนที่ 3 ความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับความพร้อมของท่านมากที่สุด

5= มากที่สุด 4=มาก 3=ปานกลาง 2=น้อย 1=น้อยที่สุด

รายการ		ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
ด้านวิชาชีพบัญชี						
1	การปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชีด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซื่อตรงต่อวิชาชีพ					
2	การปฏิบัติวิชาชีพบัญชีอย่างไม่ปกปิด หรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ					
3	ความซื่อตรงต่อวิชาชีพและไม่มีส่วนได้เสียใดๆ ของงานที่ตนให้บริการทางวิชาชีพ					
4	ความเที่ยงธรรมในการใช้ดุลยพินิจซึ่งอยู่บนพื้นฐานของหลักฐานที่เชื่อถือได้โดยปราศจากความลำเอียง					
5	การใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยความมีสติและระมัดระวังรอบคอบ					
6	การมีทักษะความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพ					
7	การศึกษาหาความรู้และความชำนาญทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถให้ทันสมัยอยู่เสมอ					
8	การไม่นำความลับของกิจการที่ตนเองได้มาระหว่างปฏิบัติงาน ไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง					
9	การปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้					
10	การให้บริการทางวิชาชีพบัญชีสอดคล้องกับมาตรฐานของวิชาชีพบัญชี					
ด้านภาษา						
1	ความสามารถในการพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ใหม่และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ					
2	ความสามารถในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศด้วยตนเอง					
3	ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ(เขียนชัดเจน ถูกต้องตามหลักภาษา)					
4	ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น(อยู่ในกลุ่มสมาชิกอาเซียน) ในการเขียนเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ(เขียนชัดเจน ถูกต้องตามหลักภาษา)					

รายการ		ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
ด้านภาษา(ต่อ)						
5	ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้วยวาจาเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิผล(พูดชัดเจน ตรงประเด็น มีมารยาทในการพูด และกิริยาท่าทางที่แสดงออกเหมาะสม ถูกต้อง)					
6	ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น(อยู่ในกลุ่มสมาชิกอาเซียน) ด้วยวาจาเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิผล(พูดชัดเจน ตรงประเด็น มีมารยาทในการพูด และแสดงออกด้วยบทบาทที่เหมาะสม)					
7	ความสามารถในการสรุปสาระสำคัญในการอ่านภาษาอังกฤษที่อ่านได้ อย่างมีประสิทธิภาพ					
8	ความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินด้วยภาษาอังกฤษ					
9	ความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินด้วยภาษาต่างประเทศอื่น (ซึ่งอยู่ในกลุ่มสมาชิกอาเซียน)					
ด้านกฎหมาย						
1	ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี					
2	ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี					
3	ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากร					
4	ความสามารถในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการบัญชี					
5	ความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชี					
6	การปฏิบัติงานตามกฎหมายภาษีอากร					
7	ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิชาชีพการบัญชี					
8	ความรู้เกี่ยวกับทักษะวิชาชีพระหว่างประเทศ					
9	ความรู้เกี่ยวกับข้อตกลงยอมรับร่วม(MRA) ระหว่างประเทศ					
10	ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานระหว่างประเทศด้านสมรรถนะสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี					
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ						
1	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ					
2	ความรู้ในการสื่อสารด้วยระบบเครือข่าย Social network					
3	ความสามารถในการทำงานด้วยระบบเครือข่าย Social network					
4	การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น					
5	ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทั่วไป					
6	ความสามารถในการใช้โปรแกรมExcel					

รายการ		ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ(ต่อ)						
7	การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี					
8	การมีทักษะในการใช้งานทางบัญชีด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ					
9	การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ					
10	ความมีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่องานบัญชี					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาวนฤมล สุมรรคา
วันเกิด	29 เมษายน 2506
สถานที่เกิด	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	30/11 หมู่ 7 อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้ช่วยหัวหน้างานห้องสมุด วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี จังหวัดสระบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2527	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา ท่าวาสุกรี
พ.ศ.2537	ระดับปริญญาตรี สาขาการจัดการทั่วไป สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ.2547	ระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

